PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo - Cena 40 lir | Leto XX. Št. 262 (5945) | TRST, torek 17. novembra 1964

Izidi volitev v avtonomni deželi Trentinski-Gornjem Poadižju

V novem deželnem svetu brez sprememb tudi kljub določenemu premiku volivcev

V novem pokrajinskem svetu v Bocnu so si tri nove svetovalce razdelili: SVP, «Tiroler Heimat Partei» in PLI, vse druge stranke pa imajo isto število svetovalcev, kot doslej - Pred novimi ukrepi vlade

RIM, 16. — Prebivalci avtonomne dežele s posebnim statutom Trentinske-Gornjega Poadižja so včeraj izvolili pokrajinski svet bocenske pokrajine in pokrajinski svet trentinske pokrajine, ki skupaj tvorita deželni svet avtonomne dežele Trentinske-Gornjega Poadižja.

Volitve za pokrajinski svet v Bocnu so dale sledeče izide (v oklepaju navajamo število glasov na prejšnjih volitvah novembra 1960 in ustrezni odstotek):

PSI 11.777 glasov (12.217), 5.17 (5.9)

KPI 8050 glasov (6514), 3.67 (3.1)

PSDI 8358 glasov (7544), 3.81 (3.6)

PSIUP 1954 glasov 0.89

SVP 134.172 glasov (132.351) 61.27 (63.9)

KD 29.593 glasov (30.277) 13.51 (14.6)

MSI 13.580 glasov (14.687) 6.60 (7.1)

PLI 5444 glasov (2839) 2.48 (1.4)

PRI 769 glasov (817) 0.35 (0.40)

«Tiroler Heimat Partei» 5265 glasov 2.40 odst.

Na podlagi teh izidov bodo v novem pokrajinskem svetu imele: PSI, KPI, PSDI, MSI, PLI in «Tiroler Heimat Partei» po enega svetovalca, SVP, 16 in KD 3 svetovalce.

Po poluradnih dokončnih volilnih izidih v pokrajinskem volilnem okrožju v Trentu, so posamezne stranke prejele naslednje število glasov (v oklepaju podatki iz leta 1960):

PSIUP 4.124 (—)

KPI 12.687 (12.869)

PSI 25.693 (29.697)

PSDI 19.162 (16.411)

KD 138.488 (150.664)

PLI 12.352 (8328)

PRI 637 (1.282)

MSI 4.619 (6282)

PPTT (SVP) 13.765 (8.998)

Kmečka zveza 6.308 (—)

MDLI 1.836 (—)

Na podlagi teh izidov bodo stranke imele v novem pokrajinskem svetu v glavnem enako število svetovalcev, kot v dosedanjem, z edino razliko, da bo KD imela enega svetovalca manj.

V novem deželnem svetu bo SVP razpolagala s 17 svetovalci KD z 19; PSI s 4, PSDI s 3, KPI z 2, PLI z 2, MDLI z 2, MSI z 2 in «Tiroler Heimat Partei» z enim svetovalcem.

V zvezi z izidi deželnih volitev v Trentinski-Gornjem Poadižju je Saragat dal ANSA sledeco izjavo: «Napredovanje PSDI v deželi Trentinski-Gornjem Poadižju in utrditev pozicij drugih sil levega centra dokazujeta, da javno mnenje ceni in odobrava demokratično in odgovorno politično linijo vlade, ki skuša ostvariti vedno bolj zaupljive odnose med italijansko, nemško in ladinsko jezikovno skupino».

Tajnik KD Rumor je dejal, da so volilni izidi «v bistvu zadovoljivi»; tudi zavezniške stranke so obdržala dosedanje sedeže v deželnem svetu, pa tudi glede drugih strank skoraj ni sprememb. Volilni rezultati izražajo «jasno odklanjanje ekstremizmov in potrditev vodilne vloge KD in veljavnosti politike demokratičnih vlad za miroljubno sožitje raznih etničnih skupin».

Tajnik PLI Malagodi se zahvaljuje volivcem, ki so «podvojili liberalno predstavništvo v deželnem svetu» (od enega na dva svetovalca).

Tiskovni urad PSIUP pa zatrjuje, da je PSIUP povečal sveje glasove za 25 odst. v primeri z nedavnimi pokrajinskimi volitvami (ki jih v tej deželi ni bilo že štiri leta, medtem ko se je PSIUP rodil šele pred desetimi meseci), hkrati pa izraža zadovoljstvo nad okoliščino da mu je uspelo odtegniti nekaj glasov PSI.

Predsednik vlade Moro je predsedoval sestanku, ki so se ga udeležili ministri Tremelloni, Colombo, Pieraccini in guverner državne banke Carli; proučili nekatera gospodarska in finančna vprašanja, da bi pripravili nekatere važne zakonske ukrepe, ki jih bodo v kratkem času predložili ministrskemu svetu v odobritev.

Moro je predsedoval tudi sestanku, ki so se ga udeležili ministri Tremelloni, Colombo, Pieraccini, Corona in Bo in na katerem so proučili zakon o kinematografiji, ki v kratkem zapade; tudi ta zakonski osnutek bodo odobrili na bližnji seji ministrskega sveta. Proučili so tudi stanje opernih gledališč.

Končno je Moro predsedoval seji, ki so se je udeležili ministri Pastore, Tremelloni, Colombo, Pieraccini, Jervolino, Delle Fave, Bo, Corona in podtajnik Camangi, in na kateri so proučili zakonski osnutek o obnovi Blagajne za razvoj juga, ki ga je pripravil Pastore. Tudi ta ukrep bodo odobrili čim prej. Hkrati so pripravili za sejo ministrskega sveta ustrezen osnutek za finančno podporo krajem, ki jih je prizadejalo nedavno neurje na Siciliji in Sardiniji.

V razgovoru z novinarji je Pastore dejal, da bodo vse te ukrepe, ki so jih danes proučili, odobrili na prihodnji seji ministrskega sveta, ki bo takoj po volitvah. Minister Tremelloni je dejal, da so proučili tudi zakonski predlog Zanibelli (KD), Orlandi (PSDI) in Ballardini (PSI), ki predvideva znižanje državnih pristojbin na vstopnice za filmske predstave na raven leta 1959, spričo okoliščine, da se je odčutno znižalo število obiskovalcev teh predstav.

VČERAJ PONOČI OB 2.50

Atentat na sedež KD na Trgu Sturzo v Rimu

Ogorčenje vse politične in kulturne javnosti, razen MSI

RIM, 16. — Danes ob 2,50 ponoči sta dva eksplozivna naboja povzročila precejšnjo škodo na pročelju osrednjega sedeža KD v Rimu, na Trgu don Sturzo. Zračni pritisk je bil tako močan, da so popokale šipe na okoliških poslopjih na razdaljo 150 metrov, na pločniku pred palačo pa je nastala večja jama. Eksplozija je odnesla železno ograjo in poškodovala prve stopnice pri glavnem vhodu.

Hišnik zgradbe Gabriele Simoni je dobil lažje poškodbe na obrazu; laže ranjen je tudi agent javne varnosti Oreste Palo. Policija je uvedla preiskavo, gasilci, ki so jih takoj poklicali, pa so odstranili šipe in pregledujejo zidove, ali ni kakšne nevarnosti za mimoidoče. Policija je našla le kratek košček vžigalne vrvice, glede razstreliva pa domneva, da gre za dva do dva in pol kilograma tritola.

Eksplozija je poškodovala tudi notranjost poslopja, pretežno pritličje in prvo nadstropje; v pritličju so popokale tudi šipe na zadnji strani poslopja. Popravilo škode bo zahtevalo najmanj 15 dni dela, škodo samo cenijo na okrog 30 milijonov.

Svoje ogorčenje nad atentatom je z brzojavko izrazilo predsedniku vlade Moru tajništvo CGIL, tajniku KD Rumorju pa so izrazili svoje ogorčenje in obsodbo atentata: predsednik vlade Moro, predsednik Sicilije Coniglio, rimski župan Petrucci, tajnik PLI Malagodi, minister za delo Delle Fave, tajnik CISL senator Coppo, zunanji minister Saragat, tajnik KPI Longo, minister Colombo, florentinski župan La Pira in številne druge politične osebnosti vseh strank, razen MSI, predstavniki kulture, pa tudi preprosti državljani.

«Kennedyjeva runda»

ŽENEVA, 16. — V Ženevi so danes predstavniki osmih držav predložili sezname proizvodov, ki jih mislijo odtegniti znižanju carin v okviru bližnjih pogajanj o Kennedyjevi rudi. Sezname so predložili v uradu izvršnega tajnika GATT. Pet držav je sporočilo, da se odreka predložitvi teh seznamov in njih predstavniki so sporočili, da se temu odrekajo s pogojem, da dosežejo recipročnost. Sezname so predložile zahodnoevropska skupnost ter predstavniki ZDA, Kanade, Finske, Japonske, Portugalske, Velike Britanije in Švedske.

Ameriški državni tajnik Dean Rusk je danes v New Yorku izjavil, da bi morebitni neuspeh pogajanj v okviru Kennedyjeve runde imel hude posledice za mednarodno skupnost, predvsem pa za razvijajoče se dežele.

DANES

Včeraj je v Italiji vladala največja radovednost za izid volitev v deželi Trento-Južna Tirolska. Kdor je pričakoval velike spremembe, je bil razočaran, kajti v novem deželnem svetu ne bo nobenih sprememb, v pokrajinskem svetu za bocensko pokrajino pa je nova nemška stranka od treh novih svetovalcev dobila enega, ostala dva pa sta si razdelili SVP in PLI.

Precej velik odmev pa je imela eksplozija, do katere je prišlo včeraj ob 2.50 ponoči pred centralnim sedežem krščanske demokracije v Rimu. Ni dvoma, da gre za desničarske ekstremistične teroriste.

Predvčerajšnjim se je začela v Novem Delhiju svetovna konferenca za mir in mednarodno sodelovanje, ki obravnava razna vprašanja miroljubne koekistence, ohranitve miru, zmanjšanja napetosti, likvidacije kolonializma in napredka mednarodnega sodelovanja. Ob otvoritvi je Krišna Menon med drugim izjavil, da Indija pod nobenim pogojem ne mara jedrske bombe in da tudi ni razlogov za paniko zaradi kitajske bombe.

V Moskvi so na včerajšnjem zasedanju CK odpravili predvsem organizacijsko razdelitev v partiji na kmetijsko in industrijo, ki jo je uvedel Hruščov ter imenovali dva nova člana prezidija CK KP, iz CK pa so izključili Adjubeja.

Že na začetku pariškega letnega zasedanja parlamentarcev atlanskih držav se je včeraj ponovno pokazala precejšnja kriza NATO, kar je priznal tudi glavni tajnik Brosio rekoč, da «obstajajo glede najvažnejših vprašanj velika in globoka nesoglasja.» Couve de Murville pa je s svoje strani izjavil, da bi bila iluzija misliti, da je mogoče najti rešitve problemov NATO, ki bi naletele na splošno zadovoljstvo. Rekel je, da je treba ugotoviti, kdo je sposoben izdelovati atomsko orožje, kdo lahko z njim razpolaga in — ali mora njegova uporaba biti avtomatičen odgovor na vsak oborožen napad.

Globoko nesoglasje je vladalo tudi med ministri zahodnoevropske skupnosti predvsem o poenotenju cen za žitarice. Vendar pa so se z veliko težavo sporazumeli glede skupnega stališča na pogajanjih o Kennedyjevi rundi za sprostitev trgovine z ZDA. Ameriški državni tajnik Rusk jih je opozoril, da bi morebitni neuspeh pogajanj v okviru Kennedyjeve runde imel hude posledice predvsem za države v razvoju.

Va Sudanu je po zadnjih nemirih odstopil predsednik republike gen. Abud.

PO NEMIRIH V SUDANU

Gen. Abud odstopil ker «sem opravil svojo nalogo»

Začasno bo poglavarja države nadomestil ministrski svet, vrhovni podtajnik pa je postal general Ahmed el Kavas

KAIRO, 16. — Radio Ondurman je včeraj popoldne sporočil, da se je predsednik Sudana general Ibrahim Abud sklenil umakniti s položaja šefa države.

Predsednik vlade Serel Katem Kalifa je povedal, da bodo pooblastila šefa države začasno prenesli na ministrski svet. Po novici radia Ondurman so te sklepe sprejeli na sestanku generala Abuda s člani vlade.

Radio Ondurman je tudi sporočil, da je za vrhovnega poveljnika sudanskih oboroženih sil imenovan generalmajor Mohamed Ahmed el Kavas. Imenovali so ga na priporočilo vojaškega komiteja za obrambo.

Ko je obrazložil svoj sklep o odstopu je general Ibrahim Abud dejal, da je ta sklep v skladu z željo ljudstva, da bi likvidirali vojaški režim v vseh njegovih oblikah. Izrazil je prepričanje, da je nacionalna vlada, ki predstavlja sudansko javno mnenje, zmožna nositi odgovornost, da ohrani neodvisnost dežele in izvede svobodne volitve.

Abud je dodal, da nova vlada po njegovem mnenju uživa zaupanje ljudstva, oboroženih sil in varnostnih sil kakor tudi civilnih uslužbencev.

Izrazil je tudi prepričanje, da je na mestu šefa države opravil svoje naloge in da je prav zato sklenil odstopiti z dolžnostmi predsednika republike, ki sta mu jo zaupala združena nacionalna fronta in oborožene sile.

Na koncu svoje izjave je Abud dejal, da je Sudan dosegel stabilnost, za katero se je kot šef države zavzemal, odkar je prišel na oblast novembra 1958. leta in dodal, da so bili interesi in blaginja ljudstva vedno njegov prvi cilj.

V Sudanu so danes objavili tudi sestavo nacionalnega obrambnega sveta, v katerem so razen predsednika Kalifa še minister za finance, zunanji minister, minister za lokalno samoupravo, notranji minister in glavni poveljnik oboroženih sil. Kalifa je hkrati tudi obrambni minister.

Agencija AFP poroča, da bo nacionalni obrambni svet podrejen ministrskemu svetu. Obrambni svet bo v soglasju z obrambnim ministrom izvedel ustavna pooblastila, ki se nanašajo na oborožene sile in upravljal z vojaškimi zadevami v soglasju z zakonom iz leta 1957, ki to regulira.

PRVO ZASEDANJE PO ODSTAVITVI HRUŠČOVA

VAŽNI SKLEPI CK KP ZSSR

Šelest in Šelepin sta postala člana prezidija KP SZ - Adžubej izključen iz CK - Ponovno se uvaja prejšnja organizacijska teritorialna struktura namesto delitve na industrijo in kmetijstvo, ki jo je uvedel Hruščov

MOSKVA, 16. — Nocoj je tiskovna agencija TASS sporočila, da je bilo danes zasedanje centralnega komiteja KP ZSSR, na katerem je poročal Nikolaj Podgorni o industrijskih in kmetijskih področjih, teritorialnih organizacijah partije in o lokalnih vladnih organih. Med debato so govorili Selest, Grišin, Zarobjan, Mazurov, Rašidov in Akundov.

CK KP SZ je sprejel naslednje sklepe: osem dosedanjih kandidatov za CK je CK imenoval za člane CK, med katerimi sta tudi Jepišev in Semičastni; Pjotr Šelest in Aleksander Šelepin sta bila imenovana za člana prezidija, Pjotr Demišev pa za kandidata prezidija; Frol Kozlov zaradi bolezni ne bo imel več nobene funkcije ker se mora zdraviti in počivati; Vasilij Poljakov ni več tajnik CK KP SZ; Aleksej Adjubej pa je bil izključen iz CK KP SZ zaradi hudih napak, ki jih je napravil.

CK KP SZ poudarja, da je nujen povratek na načelo ozemeljske produkcije v ustroju partijskih organizacij in njenih vodilnih organov, ker je to načelo najvažnejši sestavni del programa 22. kongresa stranke. Produkcijski in partijski komiteji in vodstva v kolhozih in sovhozih morajo biti reorganizirana v okrožne partijske komiteje.

Plenum je dal nalogo prezidiju, da te organizacijske ukrepe uresniči zlasti pa, da ponovno formira partijske organizacije po teritorialnem in regionalnem sistemu ter imenuje nove organizme lokalnih vlad.

U Tantov poziv

NEW YORK, 16. — V New Yorku se je začela konferenca o prostovoljnih prispevkih za poseben sklad in za sklad tehnične pomoči OZN. Na konferenci sodelujejo predstavniki 124 držav. Danes je govoril glavni tajnik OZN U Tant, ki je pozval glavno skupščino OZN, naj poveča sklad za tehnično pomoč in gospodarski razvoj od 150 na 200 milijonov dolarjev. Dejal je: «Storiti moramo vse mogoče za okrepitev svetovnega miru s spodbujanjem razvoja in s prizadevanji, da se zagotovi razvoj svetovnega gospodarstva.»

V pismu odboru 21 držav OZN, ki proučuje sredstva za rešitev finančnih težav OZN, pravi predsednik britanske vlade Wilson, da je Velika Britanija pripravljena in odločena delovati za prijateljski sporazum o spornih vprašanjih ter bo proučila vsak predlog s tem v zvezi. Wilson dodaja, da Velika Britanija pripisuje veliko važnost OZN, in poudarja, da «samo rešitev, ki bo v celoti v skladu s črko in z duhom listine OZN, lahko pripelje do zaželenega smotra, t.j. do okrepitve OZN in njene sposobnosti ohraniti mir».

Desetletnica tovarne Tomos

Na jugoslovanskih cestah in po vsem svetu vozi danes že nad 200 tisoč Tomosovih vozil

Koper je bil včeraj ves v znamenju proslave desetletnice ustanovitve tovarne motornih vozil Tomos. 15. novembra 1954 so namreč podpisali prvo listino o ustanovitvi tovarne, dve leti pozneje pa se je začela poskusna proizvodnja. Od skromnih začetkov, ko so na osnovi licence z avstrijsko firmo Puch začeli izdelovati 100 mopedov letno, se je danes tovarna razvila v eno najpomembnejših tovarn lahkih motociklov ne samo v Jugoslaviji, ampak tudi na Balkanu. Letošnja proizvodnja predvideva že 40.000 mopedov.

V dopoldanskih urah je vodstvo tovarne organiziralo tiskovno konferenco, na kateri so seznanili novinarje ne samo z razvojno potjo Tomosa, ampak tudi s perspektivami. Omembe vredno je, da je po mopedih zmeraj večje povpraševanje na domačem in na tujem trgu in da bi lahko na primer letos prodali okrog 30.000 mopedov več, kot so tovarniške zmogljivosti. Prav dobro se uveljavljajo tudi razni lahki motorji Tomosa, zlasti Lamo, ki ga uporabljajo v čolnarstvu, in UMO, ki ga uporabljajo predvsem v kmetijstvu. Tovarna bo v kratkem dala na trg izpopolnjen Lamo motor, po katerem je že zdaj veliko povpraševanje tako doma kot v tujini zaradi vrste tehničnih odlik, praktičnosti in estetskega videza.

Na konferenci so novinarji zastavili več vprašanj o perspektivi tovarne. Ravnatelj Miran Marinič je pojasnil, da je perspektivni načrt tovarne jasno začrtan. Osnovna proizvodnja bo še naprej izdelovanje mopedov in raznih motorjev. Če bi hoteli napraviti kakršenkoli preobrat, bi to namreč zahtevalo prevelike investicije. Perspektivni načrt predvideva, da bodo izdelovali do leta 1970 okrog 100 tisoč mopedov letno, nadalje 21 tisoč Lamo motorjev, 12 tisoč Umo motorjem, 20 tisoč bencinskih črpalk, 3 tisoč vgrajenih motorjev in še nekatere druge proizvode v manjših količinah.

Več vprašanj so zastavili novinarji v zvezi s koprodukcijo s francosko tovarno Citroen. Tomos namreč skupno s svojimi kooperanti izdeluje razne predmete za Citroen, od te tvrdke pa dobiva v protivrednosti razne dele za tako imenovane «spačke» in «amije», ki jih potem v svojih delavnicah montira. Sodelovanje s Citroenom se je v zadnjem času dokaj razširilo, tako da se je letošnja vrednost dobav Citroenu podesetorilo v primerjavi z letom 1962. Tovarna računa, da bodo na podlagi kompenzacijske pogodbe s Citroenom izročali jugoslovanskemu trgu zmeraj večje število avtomobilov znamke «Citroen» (za leto 1970 je predvideno okrog 8 tisoč avtomobilov).

Novinarji so dobili na razpolago vrsto podatkov, ki kažejo naglo

(Nadaljevanje na 2. strani)

V Zagrebu je umrl Franjo Gaži

BEOGRAD, 16. — V Zagrebu je po daljši bolezni umrl Franjo Gaži, ugledni politični in javni delavec. Pred vojno je bil kmet in pristaš Radićeve Hrvatske kmečke stranke. Aktivno je sodeloval v narodnoosvobodilni borbi in bil član Avnoja. Po osvoboditvi je bil podpredsednik vlade LR Hrvaške in od leta 1953 član zveznega izvršnega sveta in izvršnega sveta Hrvaške. Bil je ljudski poslanec izvršnega sveta zvezne skupščine in Sabora Hrvaške, član predsedništva zveznega odbora SZDLJ in drugih organizacij. Odlikovan je bil z Redom narodnega heroja, Osvoboditve in redom Zasluge za narod I. stopnje. Ob smrti Franja Gažija so družini pokojnika poslali sožalne brzojavke predsednik republike maršal Tito, predsednik zvezne skupščine Edvard Kardelj, glavni odbor SZDL Hrvaške ter druge osebnosti in organizacije.

Wilson obišče Moskvo?

LONDON, 16. — Zvedelo se je, da je sovjetska vlada poslala nocoj Veliki Britaniji poslanico «zaupne narave». Predsednik vlade Harold Wilson je sprejel sovjetskega poslanika Soldatova. V pomanjkanju uradnih pojasnil postavljajo nekateri opazovalci domnevo, da bi utegnila poslanica govoriti o večstranski jedrski sili NATO.

V dobro poučenih krogih se govori, da namerava predsednik britanske vlade Harold Wilson obiskati zadnji teden decembra Moskvo. Zatrjuje se, da je Wilson poslal predsedniku sovjetske vlade Kosiginu pismo in predlagal ta obisk. Baje je predočil, da bi mogel ta obisk biti izredno koristen v okviru njegovih razgovorov s predsednikom Johnsonom, ki so določeni za sedmega decembra. Ni izključeno, da bo Wilson ponovno obiskal Washington januarja.

Harold Wilson je govoril nocoj v Londonu ob ustoličenju novega mestnega župana. Izjavil je, da bo britanska vlada v kratkem začela važna pogajanja o raznih mednarodnih problemih in zato ne more že vnaprej sporočiti svojih pobud in sklepov. Temeljna načela britanske vlade do mednarodnih problemov pa so zvestoba Združenim narodom ,ki z vsemi napakami in pomanjkljivostmi so še vedno upanje sveta. Dodal je, da namerava britanska vlada sodelovati z ostalimi državami članicami OZN, da postane dejavnost te organizacije učinkovitejša pri naporih za ohranitev miru in za preprečitev, da bi se majhni spori spremenili v širše spopade.

Wilson je izjavil, da prihaja britanski vpliv v OZN do izraza predvsem preko združenega Commonwealtha in «s sposobnostjo Velike Britanije, da izraža in predstavlja težnje dežel ,ki so nedavno postale neodvisne».

Wilson je govoril tudi o gospodarskem položaju v Veliki Britaniji in o nedavnih ukrepih vlade.

Wilson je govoril tudi o zahodnem zavezništvu ,o čemer se bodo v kratkem posvetovali z ZDA in z ostalimi evropskimi zavezniki. Dejal je, da se bo vlada zavzemala za okrepitev zavezništva proti vsaki separatistični težnji. Pripomnil je, da je «v jedrski dobi rešitev sveta v kolektivni varnosti in v sistemu zavezništev, ki temeljijo na medsebojni odvisnosti; noben član NATO nima pravice spravljati v nevarnost moč in varnost zavezništva v celoti ali zavzemati stališče, ki otežkoča nalogo, da se doseže sporazum o metodah proti širjenju jedrskega orožja». Dodal je, da namerava njegova vlada sprejeti pobude glede razorožitve. Vlada namerava tudi revidirati celotno obrambno politiko v zvezi s pogajanji v Washingtonu. Izjavil je tudi, da bo glavni argument pri teh razgovorih: «Nočemo številnih prstov na atomskem petelinu».

Ben Gurion izstopil iz vodstva stranke Mapai

TEL AVIV, 16. — Bivši izraelski predsednik David Ben Gurion je sinoči izstopil iz centralnega komiteja laburistične stranke «Mapai» iz protesta, ker je velika večina sklenila sestaviti enotno volilno listo s socialistično stranko «Ahdut Haavoda», ki skupno s stranko «Mapai» sestavlja vladno koalicijo.

Bivši 78-letni ministrski predsednik Ben Gurion odločno nasprotuje vsakemu povezovanju s stranko «Ahdut Haavoda». Podpira ga manjša skupina, ki jo vodi general Dajan, ki je nedavno podal ostavko na položaj ministra za kmetijstvo iz protesta proti temu povezovanju.

Na seji centralnega komiteja stranke «Mapai» je zunanja ministrica Golda Meir odločno zagovarjala povezavo s socialistično stranko in se je ostro sporekla z Ben Gurionom. Po tej ostri diskusiji je Goldi Meir prišlo slabo in so jo takoj odpeljali na dom. Zdravniki so ji predpisali nekaj dni popolnega počitka.

Danes so javili, da bo izraelska vlada zahtevala sejo varnostnega sveta v zvezi z nedavnim incidentom na meji s Sirijo.

Kairski list «Al Ahbar» piše, da je enotno arabsko vojaško poveljstvo proučilo spopad, do katerega je prišlo prejšnji teden med izraelskimi in sirskimi četami, ter da je dalo ukaz arabskim oboroženim silam ,naj bodo pripravljene za nastop, če bi se položaj na meji poslabšal.

ZASEDANJE PARLAMENTARCEV NATO

Sovjetska zveza ponovno obsoja načrte o večstranski sili NATO

O teh načrtih razpravljajo na zasedanju parlamentarcev v Parizu - De Murville je ponovil francosko stališče

PARIZ, 16. — Danes se je v Parizu začelo deseto letno zasedanje konference parlamentarcev NATO. Ob otvoritvi so govorili nemški delegat Georg Kliesing, francoski zunanji minister de Murville in glavni tajnik NATO Brosio.

Konferenca, ki se začenja nekaj tednov pred zasedanjem ministrov NATO, bo obravnavala glavna vprašanja, ki se tičejo NATO. Govorili bodo o načrtu večstranske jedrske sile, o ustanovitvi atlantske parlamentarne skupščine, o trgovini med Vzhodom in Zahodom ter o odnosih med zahodno Evropo in Ameriko v okviru Kennedyjeve runde in razvoja zahodnoevropske skupnosti.

Dalje bodo parlamentarci govorili o razvoju mednarodnih dogajanj, kakor na primer o spremembah v Moskvi, o vplivu nedavnih britanskih in ameriških volitev in o zadnjem sovjetskem vesoljskem poskusu z vesoljsko ladjo «Voshod».

Francoski zunanji minister de Murville je izjavil, da «bi bila iluzija misliti, da je mogoče najti rešitve, ki bi lahko s splošnim zadovoljstvom rešile probleme atlantskega zavezništva». Dejal je, da je predvsem važno, «da se ne skuša karkoli vsiliti komur koli». Dalje je govornik dejal, da so na področju atomskega orožja glavni problemi političnega značaja; «1. Ugotoviti, kdo je z vseh vidikov sposoben izdelovati atomsko orožje. 2. Ugotoviti, kdo lahko razpolaga s tem orožjem, t. j. ali so tisti, ki ga izdelujejo, pripravljeni prepustiti ga ali prodajati ga drugim državam. 3. Ugotoviti, do kakšne mere in v kakšnih pogojih bi to orožje uporabljali tisti, ki ga imajo, v primeru vojne, t. j. ugotoviti, ali mora uporaba tega orožja biti avtomatičen odgovor na vsak oborožen napad.»

Dalje je francoski minister dejal, da morajo zahodne države «ustanoviti enotno fronto ne samo na vojaškem sektorju, temveč tudi na gospodarskem, znanstvenem in človeškem in ne samo nasproti Sovjetski zvezi in Kitajski, temveč tudi proti državam tretjega sveta».

Glavni tajnik NATO Brosio je med drugim zanikal obstoj krize v atlantskem zavezništvu, ker «smo vsi prepričani o nujnosti tega zavezništva». Vendar pa je priznal, da «obstajajo glede najvažnejših vprašanj velika in globoka nesoglasja».

Brosio je nato izjavil, da bi bila potrebna široka diskusija o večstranski jedrski sili NATO, in je dejal, da bi politična enotnost zahodne Evrope povečala moč zahodnega zavezništva.

Na popoldanski seji je govoril vrhovni poveljnik atlantskih sil general Lemitzer, ki se je zavzemal za okrepitev letalskega kontingenta, ki je na njegovo razpolago, in tudi za večjo stopnjo standardizacije orožja in opreme. Jutri in v sredo bodo delovale komisije pri zaprtih vratih. V četrtek se bo nadaljevala debata na plenarni seji.

V zvezi z načrti o večstranski jedrski sili NATO je agencija Tass objavila izjavo, ki pravi, da sovjetska vlada odločno nasprotuje temu načrtu in da bo po potrebi skupaj z zaveznicami temu primerno ravnala. Sporočilo poudarja, da bo Sovjetska zveza napravila ustrezne korake za svojo varnost in varnost svojih prijateljev in zaveznikov.

Nadalje pravi sporočilo, da bi uresničenje večstranske jedrske sile NATO prizadelo evropsko varnost, s čimer bi se še bolj razširila tekma v jedrskem oboroževanju.

Nato navaja sporočilo dosedanje sovjetske predloge in poudarja sklepe skupščine OZN o prepovedi širjenja jedrskega orožja ter stališče kairske konference državnih in vladnih poglavarjev nevezanih držav o nevarnosti, ki jo skriva razširitev jedrskega orožja. Sporočilo omenja tudi predlog te konference, naj bi vse države, zlasti pa tiste, ki nimajo jedrskega orožja, sklenile sporazum o prepovedi nadaljnjega širjenja takega orožja in o ukrepih, ki bi omogočili postopno likvidacijo obstoječih zalog jedrskega orožja.

Na koncu dodaja sporočilo, da bi uresničenje večstranske jedrske sile NATO ne moglo niti za las spremeniti sedanjega odnosa sil na svetu. Nevarnost za mir v Evropi in na svetu sploh je v tem, da bi preko mehanizma večstranske jedrske sile dobile pristop k jedrskemu orožju revanšistične in militaristične sile Zahodne Nemčije.

V NEDELJO V NOVEM DELHIJU

Svetovna konferenca za mir Menon: «Nočemo atomske bombe»

«Zaradi kitajske bombe pa ni razloga za paniko», je poudaril Menon

NOVI DELHI, 16. — Včeraj se je v New Delhiju v okviru proslave rojstnega dne pokojnega Jawaharlala Nehruja začela svetovna konferenca za mir in mednarodno sodelovanje. Temu veličastnemu zborovanju, ki se ga udeležujejo zastopniki iz 43 dežel, predseduje indijski politik Krišna Menon. Delegacijo jugoslovanske lige za mir vodi Zvonko Brkič, podpredsednik zvezne skupščine in član zveznega odbora Socialistične zveze.

V uvodnem govoru je Krišna Menon dejal, da bo indijsko ljudstvo držalo obljubo, ki jo je dalo pred 15 leti, in sicer «da pod nobenimi pogoji ne bo uporabljalo jedrske sile za uničevalne namene». Opozoril je, da so se po kitajski atomski eksploziji nekateri vpraševali ali bi morala Indija izdelovati jedrsko orožje. Toda «ni razloga za paniko zaradi kitajske eksplozije», je poudaril Krišna Menon. Tudi če bodo še nekatere druge države izvedle jedrske eksplozije, naj bi to samo okrepilo sklep indijskega ljudstva proti temu, da bi tako orožje imela tudi Indija. Če ima neka država jedrsko bombo, ni to nobeno zagotovilo varnosti pri eventualnem splošnem jedrskem spopadu. Ko je apeliral na konferenco, naj se zavzame za splošno in popolno razorožitev, za likvidacijo tujih vojaških oporišč in za vse korake, ki bi onemogočili, da bi kdaj izbruhnila vojna, je Menon izrazil upanje, da bo to zborovanje «inspiriral duh Jawaharlala Nehruja in prispeval k svetovnemu miru in mednarodnemu sodelovanju.

Svetovna konferenca za mir in mednarod. sodelovanje ba razpravla o različnih vprašanjih, ki zadevajo miroljubno koeksistenco, ohranitev miru in zmanjšanje napetosti, likvidacijo kolonializma kakor tudi pospešitev mednarodnega sodelovanja. Kakor poudarjajo, bo konferenca «govorila tudi o pomembnem vprašanju prispevka politike neangažiranosti svetovnemu miru v smislu sklepov nedavne kairske konference».

Zastopniki neangažiranih dežel na sedežu OZN v New Yorku so zelo ugodno ocenili stališče Indije do jedrske tekme. V krogih teh dežel poudarjajo, da je Indija s to politično pozicijo znova okrepila načela, za katera se je zavzemal Jawaharlal Nehru. Z aktivnim stališčem proti jedrskemu orožju je Indija skupaj z drugimi neangažiranimi deželami med pobudnicami za sklenitev popolnega sporazuma o prepovedi vseh jedrskih eksplozij in o likvidaciji groženj z jedrskim orožjem. Kakor poudarjajo na sedežu OZN, predstavljajo prizadevanja za prenehanje vseh jedrskih poskusov in prepoved širjenja jedrskega orožja enega najpomembnejših problemov na bližnjem zasedanju generalne skupščine OZN. Tu pričakujejo, da bodo neangažirane dežele prevzele pobudo in predlagale konstruktivne akcije za rešitev teh vprašanj.

Včeraj so se ministri s težavo sporazumeli o stališču, ki ga bo skupno tržišče zavzelo na pogajanjih o Kennedyjevi rundi za sprostitev trgovine med Evropo in ZDA. Ta sporazum je omogočil, da se je napetost nekoliko omilila. V zvezi s Kennedyjevo rundo so se namreč sporazumeli o seznamu tistih industrijskih proizvodov, ki jih nameravajo države skupnega tržišča odtegniti sporazumu o znižanju carin v okviru Kennedyjeve runde.

Najtrši oreh pa je sedaj kmetijstvo. Glede cene žita zagovarjata Francija in Zahodna Nemčija povsem nasprotni stališči. Francija bi hotela, naj bi skupno tržišče v najkrajšem času določilo enotno ceno žitaric, Zahodna Nemčija pa hoče to odločitev odložiti, da ne bi bila prisiljena znižati sedanje cene žita (ši je najvišja v Evropi) prav pred volitvami.

O poenotenju cene žitaric so že večkrat razpravljali toda vselej brezuspešno. Dne 21. oktobra je Francija objavila izjavo, s katero je sporočila, da bi prenehala sodelovati v evropski gospodarski skupnosti, če se kmetijsko skupno tržišče ne bi organiziralo, kakor je bilo določeno.» Predsednik skupnega tržišča je čez nekaj dni pred zahodnoevropskim parlamentom izjavil, da «bi se ustvaril nemogoč političen položaj», če se ne bi sporazumeli o enotnih cenah do 15. decembra, kakor je bilo določeno.

Zvečer so javili, da je kancler Erhard v razgovoru s predsednikom skupnega tržišča Hallsteinom sporočil, da je bonska vlada pripravljena iskati še pred koncem leta pot za poenotenje cen žitaric. Zatrjuje se, da se je predsednik zveze zahodnonemških poljedelcev obvezal, da bo s svojimi družabniki iskal še ta teden «novo in realistično pot».

Težavna pogajanja med šestimi o ceni žitaric

BRUSELJ, 16. — Na zasedanju šestih ministrov zahodnoevropske skupnosti so začeli danes razpravo o poenotenju cen za žitarice v šestih državah te skupnosti. Na zasedanju sodelujejo ministri za kmetijstvo šestih držav. Ministri bi se morali sporazumeti vsaj do 15. decembra, ker je Francija sporočila, da se bo v nasprotnem primeru umaknila iz skupnega tržišča, ali pa bo paralizirala njegov razvoj.

Ali gre za finančno ali politično krizo

Bolj ko se bliža december, ko naj bi se začelo letošnje zasedanje Generalne skupščine, bolj smo priča čedalje intenzivnejšim in dramatičnejšim potezam, da bi v zadnjem hipu našli izhod iz grozeče finančne krize, v katero je zabredla svetovna organizacija. Najhujši problem je ta, da so poglavitne udeleženke v tem sporu veliko bolj zaskrbljene zaradi precedensa kot zaradi denarja. Prav to pa daje celotni krizi, ki je samo formalno finančna, resen politični pečat.

Ali bo Generalna skupščina že prvi dan svojega zasedanja zašla v slepo ulico, iz katere ni rešitve, ali pa se bo tistim, ki zdaj naprezajo vse svoje moči, da bi posredovali v iskanju kompromisa, vseeno posrečilo preložiti konfrontacijo in tako ustvariti prostor za iskanje rešitve v ugodnejšem vzdušju? Iskreno rečeno, možnosti se ne zdijo ravno prevelike, čeprav še vsi verjamejo, da se bo našel kak izhod.

Člen 19 ustanovne listine pravi, da lahko Generalna skupščina odvzame glas sleherni članici, ki ne poravna svojih dolgov v višini svoje dveletne kvote. ZDA zahtevajo, naj bi na podlagi tega člena že 1. decembra glasovali v zvezi s sovjetskimi neplačanimi dolgovi, ki znašajo 22 milijonov dolarjev za vojaške operacije ZN v Kongu in na Srednjem vzhodu, 1. januarja prihodnjega leta, torej samo mesec dni po tem, pa bi ta člen uveljavili tudi proti Franciji, in sicer zaradi podobnih dolgov. Sovjetska zveza noče plačati omenjene vsote, ker ima tako te operacije, ki jih je odredila Generalna skupščina, kot prispevanje denarja zanje za nekaj nasprotnega ustanovni listini. Vztraja pri stališču, da je za takšne reči po ustanovni listini odgovoren in pristojen edinole Varnostni svet.

Washington je napovedal, da bodo ZDA ustavile svoje prispevke programu tehnične pomoči ZN in posebnemu skladu ZN. Rečeno je tudi bilo, čeprav tega niso uradno potrdili, da utegnejo ZDA umakniti plačilo nekaterih obveznosti ZN, če ne bodo rešili politične in finančne krize, ki je nastala spričo sovjetskih dolgov.

Temu je sledilo sporočilo sovjetskega predstavnika v ZN, Fedorenka, v katerem je na koncu rečeno tole: «Z grožnjami, da bodo uporabile člen 19 ustanovne listine zoper Sovjetsko zvezo in druge države, ker nočejo plačati tako imenovanih «dolgov» za operacije ZN v Kongu in na Srednjem vzhodu, poskušajo ZDA in nekatere druge sile prisiliti Sovjetsko zvezo, da izbira: bodisi da privoli v resnično uničenje ustanovne listine ZN in dopusti kolonialistom, da izkoristijo Združene narode za svoje interese, ali pa prouči svoje stališče do ZN in vseh njenih dejavnosti.»

Tako zaenkrat, če sodimo po javnih stališčih, ki sta jih obe glavni strani v tem sporu zavzeli, ni nevarnosti pred neposredno konfrontacijo niti malo manjša, čeprav so zasedanje Generalne skupščine vnovič preložili na 1. december ravno zategadelj, da bi medtem poskušali najti kako rešitev. Celo generalni sekretar U Tant je bil na zadnji tiskovni konferenci razmeroma pesimist, saj je izjavil, da je uradno prenehal svojo posredovalno akcijo, ker ni zbudila odmeva na nobeni strani.

Vendar pa smo še priča pomembnim prizadevanjem, da bi ta prepad nekako premostili. Predsednik tako imenovanega odbora enaindvajsetih, ki se ukvarja s tem finančnim problemom, je poslal docela nenavaden apel šefom štirih velesil in zahteval, naj si skupaj prizadevajo ustvariti vzdušje dobre volje in prisrčnosti, kar je pogoj, da bi prebrodili sedanjo finančno krizo in se nato lotili problemov v zvezi z bodočimi aranžmaji, na podlagi, ki bi ustrezala vsem.

Temu pozivu Nigerijca Adeba je takoj sledila tudi konkretna posredovalna akcija treh: Afričana Adeba, Pakistanca Pazwaka in Norvežana Nielsena, ki so si skupaj z lanskoletnim predsednikom Generalne skupščine, Venezuelcem Rodriguezom, naprtili zdaj to težavno in neprijetno nalogo posredovati med naelektrinimi nasprotnimi stališči.

Sestali so se z ameriškim predstavnikom Stevensonom in sešli se bodo tudi s sovjetskim predstavnikom Fedorenkom, nato pa tudi z vsemi drugimi, ki bi tako ali drugače utegnili pripomoči k rešitvi akutne krize. Konkreten plod njihovega posredovanja naj bi bil kompromisen predlog za rešitev krize, ki bi ga Rodriguez s svojo avtoriteto lanskoletnega predsednika podal kot temelj za pogajanja.

Namen predloga bi bil: zagotoviti pravico, da odvzema glasu po členu 19 ustanovne listine ne bo obravnavala Generalna skupščina, in drugič, da bi Sovjetska zveza in nato tudi Francija plačali «simbolično» vsoto.

To bi utegnila biti komaj dva začasna in nujna sklepa, v katera bi morali privoliti obe strani kot pogoj, da bi se sploh lahko lotili pravega problema, in sicer kompleksne problematike o prihodnosti sil ZN za vzdrževanje miru, med katero sodi način njihovega formiranja, financiranja, poveljevanja in določanja vloge in pristojnosti varnostnega sveta na eni ter Generalne skupščine na drugi strani.

Razlike so pravzaprav v tem in zaenkrat še niso našli nikakršne izhodiščne formule, ki bi približala stališča nasprotnih strani. Ves problem je tesno povezan tudi s širšim področjem razorožitve in sploh z nastankom in s krepitvijo ugodnejšega vzdušja za nadaljnji proces popuščanja napetosti po svetu. Žal je ta spor v zvezi z dolgovi že v fazi, ko je njegova finančna plat postala sekundarna in ko je precedens, se pravi politični aspekt krize, postal primaren.

PO EKSPLOZIJI V VAGONU VLAKA «BRENNER-EXPRESS»

Poštni vagon ekspresnega vlaka po eksploziji

Če bi stroj eksplodiral na progi med vožnjo...

DUNAJ, 16. — Vneta preiskava, ki jo avstrijska policija vodi, da bi odkrila tistega Güntherja Müllerja iz Münchna, ki je ponoči 15. t.m. poslal iz Innsbrukka kovček, ki je v Brixenu eksplodiral, ni dala doslej še nikakega rezultata. Uslužbenec, ki je sprejel kovček, se spominja, da je moški imel kakih 25 let, ni pa govoril tirolskega dialekta. Rekel je, da namerava v Rovereto, nakar bi se vrnil v Nemčijo. Kovček je moral že prej kdaj potovati po železnici, ker je imel nalepko iz Augsburga. Uslužbencu so pokazali vse fotografije oseb, ki so bile kdaj zapletene v atentate, vendar ni nobene spoznal. Policija je tudi zaslišala vse osebe, ki se v Innsbrucku imenujejo Günther Müller, toda te so vse lahko dokazale svoj alibi.

BOČEN, 16. — Nemški prtljažni vagon, ki so ga včeraj odklopili od vlaka «Brenner-express» malo prej, kot ga je raznesel peklenski stroj, je še vedno na nekem mrtvem tiru briksenske postaje na razpolago sodnim oblastem. Na ta tir so ga spravili včeraj ob 4.46, ker so nadzorovalci zaslišali sumljivo tiktakanje. Že nekaj minut potem, ko so ga spravili na mrtvi tir, je nastala eksplozija. Strokovnjaki so mnenja, da bi lahko prišlo do hude nesreče, če bi do eksplozije prišlo med vožnjo. Če ne bi vagona odklopili, bi nastala eksplozija prav na nekem takem delu proge, ki je poln ovinkov, in prav lahko bi se zgodilo, da bi prišlo do iztirjenja vlaka, na katerem se je peljalo 250 oseb.

Eksplozija je v Briksenu prebudila na tisoče oseb. Policijske oblasti so dale avstrijskemu orožništvu na razpolago vse mogoče podatke.

DUNAJ, 16. — Kot poroča avstrijska tiskovna agencija, so Georga Klotza spustili na svobodo, ker je preteklo devet tednov, ki jih je moral presedeti zaradi prekrška policijskega zakona o tujcih (ima še italijansko državljanstvo) in potnih listih. Sedaj pa je zanj spet v veljavi prepoved bivanja v Avstriji razen na Dunaju. Klotz bo torej še naprej konfiniran na Dunaju.

NA POLETU IZ PHOENIXA V LAS VEGAS

29 oseb se je ubilo pri letalski nesreči

Letalo je treščilo na tla v bližini mesta, kjer se je l. 1942 z letalom smrtno ponesrečila igralka Carole Lombard

LAS VEGAS, 16. — Danes zvečer so sporočili, da se je pri letalski nesreči včeraj zvečer ubilo 29 oseb, med katerimi je tudi en otrok.

Turbinsko reakcijsko letalo «Fairchild» je iz Phoenixa (Arizona) letelo proti Las Vegasu. Vmes bi se moralo ustaviti v Prescottu in Kingmanu — obe mesti sta v Arizoni — toda zaradi slabega vremena je letelo kar direktno naprej in moralo bi že skoraj pristati, ko je izginilo z radarskega zaslona na kontrolnem stolpu letališča McCarran. Po vsej deželi je namreč snežilo več ur tako močno, da kaj takega ne pomnijo. Mnoge ceste v Nevadi so bile blokirane in prekinjene so bile linije telekomunikacij in električne energije.

Danes so letalo našli na vrhu nekega hriba kakih 25 km od Las Vegasa, blizu avto ceste, ki veže Las Vegas z Los Angelesom. Policija je sporočila, da ni preživelih. Mesto, kjer je letalo strmoglavilo, je naznačil neki avtomobilski vozač, ki je videl, da hoče neko letalo sredi snežnega meteža pristati; imelo je že kolesa spuščena. Ko se je danes vreme izboljšalo, je bilo omogočeno iskanje po tleh in z letali. Razbitine letala se nahajajo nekaj kilometrov od mesta, kjer je l. 1942 našla smrt igralka Carole Lombard, in sicer prav tako pri letalski nesreči.

PRATO, 16. — V sanatoriju Villa Fiorita je neka 22-letna mati rodila trojčke. Bili so rojeni predčasno. Takoj so jih prenesli v neko bolnišnico v Firencah, toda eden je že umrl. Za ostala dva, dečka in deklico, se zdravniki ne bojijo. Mati se dobro počuti.

Malarija v Indoneziji zelo razširjena

DJAKARTA, 16. — Malarijo imajo še vedno za najbolj važno izmed smrtnih bolezni, ki prizadevajo indonezijsko ljudstvo, pa čeprav so začeli izvajati zdravstveni program, ki ga je sestavila OZN. Samo na Celebesu je pred petimi leti, preden se je pričel omenjeni program, umiralo po 120.000 oseb na leto za malarijo. Oseb, ki so imele malarijo, je bilo 30 milijonov.

Vedno več kriminala med mladino v Franciji

PARIZ, 16. — Informacijski bilten pariške policije poroča, da mladinski kriminal v Franciji narašča in da so «blousons-noirs» vedno bolj «napadalni» in nevarni. V zadnjih mesecih je od vsakih petih aretiranih oseb bila ena mlajša od 21 let. Zelo pogost je tudi pojav «tolp»; vedno pogosteje se dogaja, da policija aretira mladoletnike, ki delujejo v skupinah.

Te skupine se ne omejujejo kot v preteklosti samo na to, da bi nadlegovale druge ljudi, razbijale izložbe ali kradle po nezastraženih avtomobilih, temveč so bolj organizirane in delujejo z bolj točno določenimi donosnimi nameni. Od raznih prekrškov in zločinov, ki jih zagrešijo mladi, je sedaj 70 odst. tatvin in ropov. V prvem polletju 1964 je za taka kazniva dejanja bilo aretiranih 242 mladoletnikov, leto prej pa šele 160.

BRINDISI, 16. — Podjetnik Cristoforo Tinelli je bil aretiran v okviru preiskave v zvezi z goljufijami na škodo INPS za vsoto okrog 250 milijonov. Že junija je bilo aretiranih pet drugih oseb.

SAN FRANCISCO, 16. — Včeraj zvečer so začutili v San Franciscu in okolici dva lažja potresna sunka. Ni vesti o žrtvah in škodi.

VAŽEN PROCES NA DUNAJU

Sedaj še Eichmannov pomočnik pred sodniki

Obtožen je najhujših zločinov proti Židom pa se obnaša, kakor da se ga stvar ne tiče

DUNAJ, 16. — Pred dunajskim porotnim sodiščem se je danes pričel proces proti Franzu Novaku, 51 let staremu tipografu, bivšemu esesovskemu «hauptšturmfirerju» ter namestniku Eichmanna. Obtožen je sodelovanja pri pomoru milijonov Židov. Obtožnica, ki obsega 70 strani, navaja glede tega: «Na Dunaju, v Berlinu, Budimpešti in Kistarcasu je Novak organiziral transporte milijonov moških, žensk in otrok iz raznih delov Evrope v koncentracijska taborišča v vzhodnih predelih, ki jih je zasedel nemški rajh. Tam so z njimi ravnali v skladu s tako imenovano «dokončno rešitvijo židovskega vprašanja». V hotenem in zavestnem sodelovanju z Eichmannom je Novak dajal poveljnikom taborišč ukaze za pomor izročenih oseb.»

Novak, ki se je rodil v Wolfsbergu na Koroškem, se je že v mladosti priključil nacizmu. Leta 1929 je postal član «Hitlerjugend» (Hitlerjeve mladine) in 1933 je postal poveljnik voda napadalnih oddelkov (SA). Ko je bila nacistična stranka v Avstriji prepovedana (1933), je deloval najprej ilegalno. Leta 1934 je na Koroškem sodeloval pri nacističnem puču, nato pa je pobegnil v Jugoslavijo in od tu v Nemčijo, kjer je stopil v «avstrijsko legijo». Po anšlusu je marca 1938 prišel na Dunaj in je tu prevzel centralni urad za židovsko emigracijo, ki ga je ustanovil Eichmann. Z enako funkcijo je šel leta 1939 v Prago. Ko pa je šel Eichmann v Berlin, kjer je prevzel urad «IV B 4» (židovsko vprašanje), je šel Novak z njim. Po vojni se je Novak vrnil v Avstrijo in je tu živel pod izmišljenim imenom v Alt-Aussee do 1957.

Po čitanju obtožnice, ki je trajalo tri ure, je predsednik vprašal Novaka, če se čuti kriv. Ta pa je glasno odgovoril: «Ne, na noben način.» Sploh se obnaša, kakor da se ga proces ne tiče.

MOSKVA, 16. — Skupina ameriških znanstvenikov, strokovnjakov za uporabo atomske energije, je prispela v Moskvo. Skupina, ki jo vodi Josef Liberman, bo obiskala znanstvene ustanove in naprave v SZ. Obisk bo trajal dva tedna.

LONDON, 16. — Grški kralj je s svojo ženo prispel v London na petdnevni zasebni obisk.

knjige ~ gledališče film plesi glasba ~ slikarstvo

Visoko odlikovanje za Radio Koper

BEOGRAD, 16. — Predsednik republike maršal Tito je ob 100-letnici obstoja in dela in za izredne zasluge v širjenju prosvete in kulture in za posebne uspehe dosežene na področju vzgoje vrste generacij učiteljskih kadrov odlikoval učiteljišče v Mariboru z redom Zasluge za narod z zlatim vencem.

V itsem času je predsednik republike ob 15. obletnici delovanja za posebne zasluge za širjenje bratstva med narodi Jugoslavije in za ustvarjanje in razvoj politične in moralne enotnosti narodov odlikoval Radio Koper z redom Bratstva in enotnosti s srebrnim vencem.

Umrl je akademik zgodovinar prof. dr. Nikola Radojčić

Po kratki bolezni je v Vojno medicinski akademiji v Beogradu umrl ugledni jugoslovanski zgodovinar akademik dr. Nikola Radojčić. Bil je ploden znanstveni delavec in je zapustil več pomembnih zgodovinskih študij, esejev in drugih del. Leta 1962 je dobil za svoje življenjsko delo na področju historiografije «sedmojulijsko» nagrado. Rojen je bil leta 1882 in je bil po končanem študiju do začetka druge svetovne vojne profesor na ljubljanski univerzi. Za dopisnega člana Srbske akademije znanosti je bil izvoljen leta 1934, za rednega člana pa leta 1938.

Slovenski grafik Jemec je v Tokiu dobil veliko mednarodno nagrado

V Tokiu so v soboto odprli mednarodno bienalo grafike in razdelili nagrade. «Mednarodni Grand Prix» in denarno nagrado 300.000 jenov je dobil za tri grafike Slovenec Andrej Jemec. Na bienali je 88 umetnikov iz 44 držav razstavilo skupaj 521 grafik. Od jugoslovanskih umetnikov razstavljajo na tej veliki prireditvi še Janez Bernik, Jože Horvat ,Branko Miljuš in Miroslav Šutej.

Še ena nagrada za Bulajićevo «Skopje 63»

Na sedežu Organizacije združenih narodov za prosveto, znanost in kulturo v Parizu so v četrtek zvečer podelili letošnjo nagrado «Kalinga» režiserju Veljku Bulajiću za film «Skopje 63». Slovesne podelitve so se udeležili številni filmski delavci iz raznih evropskih držav, predstavniki UNESCO, diplomatski predstavniki in številni Jugoslovani. Vsi prisotni so toplo pozdravili Veljka Bulajića, ki mu je k uspehu in nagradi (2000 funtov) čestital namestnik generalnega ravnatelja UNESCO. Takoj nato so nagrajenčev film predvajali.

Koliko je v Avstriji oseb z visokošolsko izobrazbo

Prvič je bilo v Astriji več kot 100.000 ljudi z zaključenim visokošolskim študijem naštetih pri ljudskem štetju, namreč 101.326, kar pomeni, da odpade na vsakih tisoč prebivalcev v državi 14 akademikov (pri ljudskem štetju 1951 jih je bilo 13), na vsakih tisoč volilnih upravičencev pa 21 ljudi z visokošolsko izobrazbo.

Največ akademikov so pri zadnjem ljudskem štetju našteli na Dunaju, in sicer 46.261, torej se je njih število v primerjavi z ljudskim štetjem 1951 povečalo za 14 odstotkov; na Koroškem pa je bilo pri zadnjem ljudskem štetju 4829 oseb z visokošolsko izobrazbo, to je za 4,4% več kot leta 1951 ali 10 akademikov na vsakih tisoč prebivalcev oziroma 16 na vsakih tisoč volilnih upravičencev.

Pretežni del ljudi z visokošolsko izobrazbo razumljivo odpade na večja mesta, kjer imajo mnogo boljše poklicne možnosti kot v manjših krajih. Na deželna glavna mesta vključno Dunaj jih odpade 70%, če pa prištejemo še okrajna mesta, potem se to število zviša celo na 80%. Nasprotno pa je bilo pri zadnjem ljudskem štetju v Avstriji še 743 občin (na Koroškem 26), v katerih sploh ni bilo ljudi z visokošolsko izobrazbo.

Zelo zanimivi so tudi podatki glede starosti avstrijskih intelektualcev: v starostno skupino od 20 do 29 let jih je spadalo samo 9,2%, največ — namreč 26,4% — jih je bilo v starostni skupini od 30 do 39 let, 22,7% v starosti od 40 do 49 let in 21.6 odst. nad 60 let. 59 let in 21,6% jih je bilo starejših.

Razdelitev oseb z visokošolsko izobrazbo na posamezne poklicne skupine pa je pokazala naslednjo sliko: na prvo skupino (politični mandatorji, upravni strokovnjaki, pisarniški poklic, ravnatelji in poslovodje) jih je v vsej Avstriji odpadlo 17,2%, na Koroškem pa 12,9 odstotka; v drugi skupini (sodniki, državni tožilci, juristi in gospodarski svetovalci) jih je bilo v državnem merilu 8 in na Koroškem 7,4%; tretja skupina (zdravniki, zobozdravniki, živinozdravniki, lekarnarji in farmacevti) jih je zajela 17 v Avstriji in 19,2% na Koroškem; v četrti skupini (učitelji in vzgojitelji) pa jih je bilo zajetih 10,7% po vsej Avstriji oziroma 11% na Koroškem. Pri tem je vsekakor zanimivo, da je bilo 24,5% intelektualcev v samostojnih poklicih.

Novo zdravilišče v Moravcih?

V Jugoslaviji ne manjka toplic in vrelcev mineralne vode, ob katerih so nastala zdravilišča. Včasih se tudi razširi glas o kakem še neurejenem in še tudi nepriznanem vrelcu ter o njegovih zdravilnih sposobnostih. Nedaleč od Murske Sobote je vas Moravci, ki začenja v zadnjem času postajati slavna prav zaradi nekega vrelca, ki pa je že dobil uradno priznanje kot «naravno zdravilno sredstvo». O Moravcih in o tem, kaj se je doslej tam naredilo in kaj nameravajo še narediti, piše mariborski «Večer». Mogoče bo tudi koga med nami zamikalo iskati sredstva proti svojemu revmatizmu v Moravcih, pa zato ta članek ponatiskujemo:

Dokler je bil vrelec še «divji», neraziskan in uradno nepriznan, za marsikoga pa tudi dvomljive vrednosti, so ga cenili samo tisti domačini in gostje iz različnih koncev Slovenije, ki so si tod alajšali revmatične bolečine in druge bolezenske nevšečnosti. Najbolje pa so ga izkoristili gostinci.

Že tretji mesec mineva, odkar je termalno kopališče v Moravcih, v vasi nedaleč od Murske Sobote, najmlajši kandidat za naslov zdravilišča v državi. Tako vsaj sodimo po mnenju nekaterih zdravstvenih delavcev in po razpravah o nadaljnjih možnostih za razvoj tega, kar stoji danes na majhnem prostoru ,okrog nekdanje naftne vrtine MT-1.

Pred štirimi leti je skupina vrtalcev podjetja Nafta iz Lendave iskala v Moravcih nafto, namesto nafte pa je iz vrtine pritekla mineralna voda .Vrtino so pozneje zaprli z ventilom, ki ga je nekdo pozneje slučajno odprl. Vaščani so odkrili «čudodelno» vodo za vse bolezni. Možakar iz vasi, ki ga je bila zadela kap, je po kopanju v termalni vodi iz tega izvira spet shodil. Ženske niso več tarnale zaradi revmatizma.

Ozdraveli in bolni so «pritisnili» na občino, naj da denar za zgraditev termalnega kopališča. Občinska skupščina se je ločila od 3 milijonov. Nastal je skromen bazen in najprej lesen objekt s kabinami. Julija pred dvema letoma pa je bila slavnostna otvoritev termalnega kopališča Moravci.

Do konca otvoritvenega leta je bilo v kopališču že 15.000 ljudi. Do sredine septembra letos pa so zabeležili v Moravcih rekorden obisk 55.700 kopalcev. Vsi seveda tudi niso bili sami bolniki. Gostinsko podjetje Zvezda iz Murske Sobote ,ki upravlja kopališče, je vložilo doslej v kopališče objekte in naprave nad 50 milijonov dinarjev.

Moravci so postali turistična privlačnost in — upanje bolnih. Sedaj pa je na vrsti prizadevanje, da bi v naslovu «termalno kopališče Moravci» zamenjali besedo kopališče z zdraviliščem. Ali se bo to zgodilo ali pa bo ostalo vse pri nekaj vikend hišicah, 19 zidanih in lesenih kabinah, majhnem, sedaj že zelo premajhnem bazenu in premajhni restavraciji, ob uradnem priznanju, da je moravska termalna voda zdravilna?

Karel Černjavič, ravnatelj gostinskega podjetja Zvezda: «To, kar smo postavili in uredili za goste kopališča v Moravcih doslej, je že vse premalo. Nekaj vikend hišic lahko sprejme malo gostov. Tudi možnost za prenočevanje v vasi je bolj skromna. Kuhinja kopališčne restavracije ne more nasititi vseh. Nujne so nove, večje investicije, zlasti še, če bomo Moravce razvijali v zdraviliški smeri. Tolikšnih naložb pa Zvezda ne zmore sama. Sedaj iščemo investitorje.»

Ondan je kopališče samevalo v neprijaznem jesenskem dopoldnevu .Na mizi v jedilnici miniaturne restavracije je bil samo jedilni pribor za skupino italijanskih lovcev, slučajnih gostov, ki si niso prišli zdravit revmatizma. V vikend hišicah je sedaj premrzlo, da bi v njih stanovali tisti, ki se zdravijo. K. Černjavič pravi, da bodo prihodnje leto skušali bazen za kopanje pokriti, potreben pa bi bil tudi večji zaprt prostor za počitek gostov po kopanju. V Moravcih se lahko tudi hitro prehladiš, prej kot ozdraviš!

Preden se bo kdo odločil vložiti v kopališče v Moravcih mnogo denarja, več kot ga je doslej Zvezda, bo hotel vedeti točen odgovor na odločilno vprašanje: je pod zemljo dovolj termalne vode, ali se investicije splačajo? Odgovor bodo dali vrtalci Nafte iz Lendave ,ki bodo še letos oziroma prihodnjo spomlad ugotovili količino vode.

Termalno mineralni vrelec v Moravcih ni čudodelen, sredstvo proti vsem boleznim in za vsakogar. Zavod za balneologijo SR Slovenije v Rogaški Slatini pravi v svojem strokovnem mnenju o naravnem zdravilnem sredstvu, ki ga daje sonda MT-1 v Moravcih, da moremo računati zaradi toplote, vsebnosti CO_2 in rudnin v vodi z naslednjim indikacijskim področjem: revmatična in degenerativna obolenja lokomotornega aparata, bolezni ženskih spolovil, bolezni srca in ožilja. Podobnih vrelcev je v državi malo.

V Murski Soboti je bilo pred nedavnim pomembnejše posvetovanje zdravnikov, turističnih delavcev, predstavnikov občinske skupnosti in drugih o perspektivnem razvoju kopališča v Moravcih. Na posvetovanju so sklenili, da si je treba prizadevati, da bi kopališče postalo zdravilišče, v najkrajšem času izdelati razvojni načrt kopališča, do prihodnje sezone organizirati stalno zdravniško službo in postopoma povečati prenočitveno in gostinsko zmogljivost.

Marsikateri gost bo lahko prihodnje leto z manj negotovosti stopil v bazen ali kopalno kad, potem ko bo ob vhodu v kopališče prebral, da se koplje v termalni vodi na lastno odgovornost. V kopališču bo zdravniška služba — morda bo to začetek bodoče zdraviliške dejavnosti v Moravcih?

M. G.

RIM, 16. — V nobeni od evropskih prestolnic ni bilo davi posebno mrzlo. Še najbolj mraz je bilo v Madridu, kjer je termometer kazal 3 stopinje, v Pragi je bilo 4, v Berlinu in Moskvi pa 5 stopinj.

Desetletnica tovarne Tomos

Poleg proslave zanimiva prireditev z nastopom orkestra in pevcev ter s proglasitvijo najboljšega slovenskega športnika

(Nadaljevanje s 1. strani)

vključevanje Tomosa v mednarodno delitev dela. Tovarna se zaveda, da so njene zmogljivosti, gledano skozi mednarodne norme, majhne, zato se je odpovedala neuresničljivim načrtom in gredo njena prizadevanja predvsem v smeri maksimalnega in racionalnega izkoriščanja tega, kar že ima. Njeni uspehi so se povečali v zadnjem času predvsem zaradi odločnega reševanja vprašanja strokovnih kadrov. V ilustracijo samo en podatek: leta 1962 je tovarna vložila za strokovne kadre okrog 9 milijonov dinarjev, letos pa že blizu 40 milijonov. Prav tako je treba pozdraviti močno naslonitev na kooperante, katere skušajo na vse načine zainteresirati za kvalitetnejšo proizvodnjo. Zaradi tega sklepajo z njimi daljše pogodbe in jih tudi vključujejo v perspektivne plane. Res pa je, da bo potrebno posameznim kooperantom pomagati, da bi izboljšali svojo tehnično opremo.

Kljub ogromnim stroškom za opremo in za neprestano tehnično izpopolnjevanje tovarne pa so v Tomosu vložili velika sredstva za življenjsko raven članov kolektiva. V desetih letih znaša ta vsota blizu milijarde in pol dinarjev. Tovarna ima poleg lastne samopostrezne restavracije še okrog 400 stanovanj, razne športne objekte itd.

Osrednja proslava desetletnice je bila popoldne ob 14. uri v glavni tovarniški hali. Prisostvovali so ji tudi številni gostje, med njimi republiški sekretar za trgovino Bojan Bunc, predsednik okrajne skupščine Koper Jože Eržen in zvezni poslanec Milan Vižintin. Kolektiv Tomosa je v svoji sredi toplo pozdravil najboljše slovenske športnike, ki so prišli na tradicionalno vsakoletno prireditev. Tokrat so izbrali Koper, prav zaradi desetletnice Tomosa. Na proslavi je imel uvodni govor direktor Miran Marinič, nato pa so govorili še predstavniki samoupravljanja in gostje, ki so kolektivu iskreno čestitali.

Zvečer je bila v nabito polni dvorani tovarne Tomos športno zabavna prireditev z naslovom «Od Innsbrucka do Tokia». To prireditev, na kateri vsako leto razglasijo deset najboljših športnikov Slovenije na osnovi anketiranja med bralci športnega tednika «Polet», so letos organizirali že četrtič in je četrtič je zmagal najboljši slovenski in jugoslovanski športnik Miro Cerar. Njegova premoč še nobeno leto ni prišla tako do veljave kakor tokrat. Od 5013 oddanih glasovnic je bilo kar 5009 glasov za Cerarja. To je bilo priznanje ne samo njegovim izrednim športnim dosežkom na olimpiadi v Tokiu, ko je osvojil zlato in bronasto medaljo, ampak tudi njegovemu liku skromnega in požrtvovalnega športnika ter odličnega študenta. Cerar je namreč kljub ogromnemu vlaganju energije v telovadbo z uspehom diplomiral kot pravnik, razen tega pa je še izredni študent na visoki šoli za telesno vzgojo. Drugo mesto je zasedla v anketi svetovna prvakinja v teku na 80 metrov čez ovire Draga Stamejčičeva, tretje večkratni svetovni in evropski prvak v kegljanju Miro Steržaj, četrto mesto so zasedli slovenski člani jugoslovanskega osmerca, ki je zasedel tretje mesto na evropskem prvenstvu in četrto mesto na olimpiadi v Tokiu. Med njimi sta tudi Izolčana Barut in Kleva. Peto mesto je zasedel najboljši jugoslovanski košarkar Ivo Danev, šesto jugoslovanski prvak in deseti na olimpijskih igrah v Tokiu v teku na 10 tisoč metrov Franc Červan, medtem ko so naslednja štiri mesta zasedli smučarja Peter Lakota in Majda Ankele ter atleta Roman Lešek in Simo Vazič.

Na prireditvi so sodelovali orkester Jožeta Privška in pevci Marjana Držaj Elvira Vučo, Rafko Ingolič ter Beti Jurkovič, ki so zapeli vrsto najpopularnejših popevk.

Na prireditvi je sodelovalo več slovenskih športnih novinarjev, ki so vodili intervjuje z najboljšimi slovenskimi športniki. Skakalec Oman je povedal, da je marsikdo napačno ocenjeval razmeroma slabo uvrstitev naših športnikov na olimpiadi v Innsbrucku. Sam na primer je šele 40 dni pred olimpiado izvedel prvi trening skok za Innsbruck. Zmagovalec kolesarske dirke po Jugoslaviji Rudi Valenčič je govoril o svojih pripravah za večja mednarodna tekmovanja in med drugim povedal, da so jugoslovanski tekmovalci marsikdaj preutrujeni zaradi udeležbe na številnih etapnih dirkah.

Dvakratni svetovni prvak in trikratni evropski prvak v kegljanju Miro Steržaj je opisoval predvsem svoj način treninga. Na stezi tekmuje vsak drugi dan, vsak vmesni dan pa goji dopolnilne športe.

Pred mikrofonom je nastopil tudi znani izolski alpinist Sandi Blažina ki je povedal nekaj zanimivosti s potovanja po Boliviji. V petih tednih je jugoslovanska alpinistična odprava osvojila 32 vrhov, od teh je na enajst prvič stopila človeška noga. Dva od teh novoosvobojenih vrhov nosita ime Jugoslavija in Slovenija.

Veslača Boris Klavora z Bleda in Jadran Barut iz Izole sta opisovala svoje vtise z letošnjih nastopov jugoslovanskega osmerca. Povedala sta, da je bil najbolj dramatičen boj v Tokiu za vstop v finale. Z doseženim četrtim mestom je bila ekipa zadovoljna, saj je bila konkurenca in pripravljenost veslačev v Tokiu najbrž najmočnejša, odkar se sploh tekmuje v veslaškem športu.

V vmesni točki je nastopil edini slovenski novinar, ki se je udeležil olimpiade v Tokiu Henrik Übeleis. Svoje vtise je dopolnjeval ob čudovitih diapozitivih z olimpiade in o prirodnih lepotah Japonske.

Občinstvu se je zatem predstavil domačin, jugoslovanski dirkač na motociklu Janko Štefe, uslužben v Tomosu. Povedal je, da dirka šele nekaj let in da mu je tovarna omogočila izpopolnjevanje, da je lahko dosegel vrsto mednarodnih uspehov. Povedal je, da mu je najdražja zmaga nad znanim nemškim tekmovalcem Eserjem v Opatiji.

Najboljša slovenska plavalca Dani Vrhovšek in Zlata Trtnik sta odgovarjala na vprašanja, zakaj nista nastopila v Tokiu. Povedala sta, da je plavanje v svetu izredno napredovalo in da je nemogoče poseči v svetovni vrh, če nimaš najboljših objektov in trenirskih kadrov. V Sloveniji je glavni problem izgradnja zimskega plavalnega bazena in dokler tega ne bo, tudi ne moremo pričakovati izrednih rezultatov.

Zatem sta govorila košarkarja Vital Eiselt in Ivo Danev o vzrokih relativnega neuspeha košarkarjev. Usodna je bila tekma z Brazilijo, v kateri je odločal en sam koš. Ta tekma je moštvo demoralizirala in so potem s slabo igro tudi zasluženo izgubili z Italijo.

Pred mikrofonom so se potem zvrstili sloviti vratar rokometne ekipe trboveljskega Rudarja Ernest Marguč ter atleti Franc Červan, Draga Stamejčič in Slavko Špan. Marguč se je poivalno izrazil o Rudarjevi ekipi, ki se kot novinec prav dobro drži v zvezni ligi. Atleti so pripovedovali predvsem o svojih vtisih z olimpiade. Červan in Stamejčičeva sta bila v glavnem zadovoljna z doseženimi uvrstitvami, medtem ko je za spana znano, da ga je slab plasma tako deprimiral, da je hotel sploh pustiti atletiko. Občinstvo je burno pozdravilo njegovo izjavo, da pravi športnik ne sme odnehati takrat, ko mu gre slabo. Zato bo še tekmoval in se skušal v prihodnje bolje uvrstiti.

Končno je prišel trenutek razglasitve najboljšega športnika. To dolžnost je opravil glavni urednik «Poleta» Vlado Žlajpah, ki je povedal, da je Cerar prispel v Koper naravnost iz Budimpešte, kjer se je udeležil telovadnega nastopa. Sredi noči se je vsedel v avto enega izmed športnikov in pravočasno prispel v Koper. Občinstvo ga je navdušeno pozdravilo. V kratkem nagovoru je Cerar opisal svoje vtise iz Tokia. Povedal je, da je bil sicer odlično pripravljen, vendar je imel veliko tremo zaradi odgovornosti. Prav zaradi treme je na primer napravil hudo napako v vaji na bradlji, kjer je poleg konja z ročaji najbolj doma. V zameno je osvojil bronasto medaljo na drogu, na katero sploh ni računal.

Aplavz Cerarju je trajal več minut in je bil ponoven dokaz, koliko simpatij uživa ta skromni športnik tudi v Kopru.

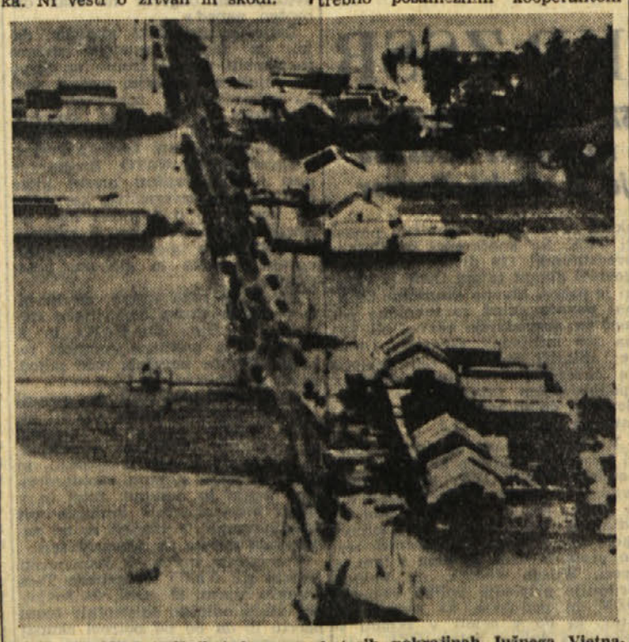

Tako je bilo prejšnji teden v nekaterih pokrajinah Južnega Vietnama, kjer je voda preplavila velika področja. Poplave, ki sta jih povzročila tajfuna «Iris» in «Joan», so poleg neprecenljive materialne škode zahtevale tudi 10.000 smrtnih žrtev

KOT V ČASU NACISTIČNEGA TERORJA

OGRAŽANJE OSNOVNIH SVOBOŠČIN V ZAHODNI NEMČIJI

Do 50.000 protizakonitih preiskovalnih postopkov letno - Že sam obisk sorodnikov v NDR je lahko razlog sumničenja - Gonja krogov, ki so blizu Josepha Straussa, proti televizijski oddaji «Panorama» - Komentar časopisa «Frankfurter Rundschau»

BONN, novembra. — Zahodnonemški državljani, ki imajo v nekaterih vprašanjih notranje in zunanje politike drugačne poglede od ohih, izraženih v programih političnih strank, so izloženi večjim nevšečnostim, kot pa je to javnosti doslej bilo znano.

V televizijskih oddajah «Panorama» je že bilo prikazano precej podatkov o tem, kako zahodnonemška politična policija preganja tisoče takih «heretikov».

Potovanje v Nemško demokratično republiko ali na mednarodne mladinske kongrese, biti lastnik knjige s slikami o nacističnih taboriščih ali izraziti dvom v pravilnost prepovedi zahodnonemške Komunistične stranke, vse to lahko predstavlja zadosten razlog, da se proti nekemu državljanju zahodnonemške republike začne preiskovalni postopek. Po uradnih podatkih dosega število omenjenih postopkov 10 tisoč primerov letno, toda po mnenju strokovnjakov, odvetnikov in drugih, se vrti med 20.000 in 50.000.

S tem, da so objavili ta dejstva, so uredniki «Panorame» po daljšem času ponovno zbudili pozornost javnosti na oddajo, ki je v preteklih letih pogostoma z antinacističnih in antimilitarističnih pozicij najostreje ožigosala današnje deformacije uradno-politične ureditve Zvezne republike.

Nekateri vplivni zahodnonemški krogi, ki so s tem bili bolj ali manj posredno prizadeti — posebno oni iz najbližje okolice predsednika Krščansko - socialne unije, Josepha Straussa — so lani proti novinarjem ter urednikom omenjene oddaje začeli močno gonjo. Skovan je bil celo termin «panoramski», s katerim je bilo omenjeni skupini publicistov pripisovano vse najslabše, od antipatriotizma, destruktivizma, in anarhizma do odkrite izdaje «splošno nemških idealov».

Rezultat ni izostal: prišlo je do zamenjave osebja, a oddaje, ki so jih televizijski gledalci doslej spremljali z največjim zanimanjem, so postale anemične in dolgočasne.

Nedolgo tega pa se je «Panorama» iznenada ponovno predstavila kot nekoč, tvegajoč, da se bo na njena pločča še enkrat zvalil ves «bes mogočnih». V resnici je neka nagla reakcija doslej izostala, njeno mesto pa je izpolnil — molk.

Tisk doslej teh oddaj «Panorame» sploh ni omenil. Izjema je bil samo časopis «Frankfurter Rundschau», ki je o tem ne samo poročal na prvi strani, marveč je tudi objavil komentar, ki je v njem njenim avtorjem čestital. Sicer pa je to edini nemški dnevnik, ki se je odpovedal uradni politični terminologiji Hallsteineve doktrine (za Nemško demokratično republiko npr. ne rabi naziva «sovjetska okupacijska cona» ali «srednja Nemčija», temveč NDR) in se trudi, da bi kar se da bil v skladu s svojo vlogo neodvisnega dnevnika.

Podatki «Panorame», po katerih je v nekaterih primerih dovolj, da v Zahodni Nemčiji nekdo izreče naziv NDR, pa se že znajde pred preiskovalnim sodnikom, so že sami po sebi dovolj zgovorni. Pomeni, da predstavlja praksa časopisa «Frankfurter Rundschau», ki redno, in pa še nekaterih drugih, ki samo od časa do časa objavljajo ime druge nemške države z njenim polnim uradnim nazivom, da ta praksa, kot rečeno predstavlja samo nekak specifičen odraz določenega izboljšanja «tehničnih» odnosov z NDR. Ne pomeni pa, da bi brez posledic bilo dovoljeno tudi «navadnemu» državljanu to izreči.

Politična policija očitno ne priznava niti onih najneznatnejših sprememb, ki jih tukajšnji optimisti vidijo v izboljšanih «tehničnih» stikih z NDR, odkar je bivši kancler Adenauer zapustil palačo Schaumburg. Gre potemtakem za nekakšno prilagoditev na nemške prilike znanega latinskega izreka «quod licet Jovi, non licet bovi».

Podatki in izjave, prikazani v oddaji «Panorama», so naravnost neverjetni. Kateri si bodi «prizadevno zvest» državljan že lahko nekega drugega državljana ovadi ali obtoži kot «agenta» tudi za povsem običajen obisk svoje tete v NDR. Preiskovalni postopek se začne takoj. Če je dotični obiskovalec slučajno policijski nameščenec, je na mestu samem odpuščen.

Tako je v stanovanju nekega policaja v podobnem primeru bila izvršena preiskava. O očetu so celo izpraševali njegovega 8-letnega sina, ne da bi mu prej pojasnili zakonski predpis, po katerem bi se lahko ta vzdržal sleherne izjave.

V primeru, da je prijava bila brez podlage in bi nedolžna žrtev zoper denuncianta skušala kaj ukreniti, se ji skuša dokazati ter jo prepričati, da je to bilo storjeno v prid «državnih interesov», nakar bi vsak njen nadaljnji napor ostal popolnoma brezuspešen.

Seznam podatkov «Panorame» pa gre še dlje. Če si obtoženi najame odvetnika, ki je že nekajkrat branil osebe, osumljene «levičarstva», mu bo to šteto za obtežilno okolnost. Neki mladenič, ki je sicer bil pogojno kaznovan iz nepolitičnih razlogov, je moral kazen izgrižati samo zaradi tega, ker je nekemu časopisu posial poročilo in slike o mednarodnem mladinskem srečanju v Helsinkih.

Ugotovljeno je tudi, da je na osnovi takšne prakse moč začeti s povsem samovoljnim preganjanjem, pri čemer se smatra, da je nekdo «sovražno razpoložen do ustave» že samo če se je pri njem našel tekst «Komunističnega manifesta» iz leta 1948. V knjigarnah je tu in tam sicer moč dobiti kaj iz marksistične literature, vendar če se to najde na domu tako imenovanega «majhnega» človeka, postane ta takoj sumljiv.

Svoj komentar o zadnji oddaji «Panorame» je «Frankfurter Rundschau» zaključil s temile besedami: »Ali se to sploh kaj razlikuje od zloglasne gonje na čarovnice? «Panorama» je s svojimi argumentiranimi oddajami ponovno — kot v starih časih — posegla v bistvo nekega vprašanja. Bržkone je pri gledalcih zbudila kaj več kot pa zgolj vznemirjenost. Vendar je strah docela napačna reakcija. Spričo obstoječega strahu pred političnim preganjanjem, se mu resnični demokrati morajo postaviti po robu.»

S tem pa je bilo odprto še eno področje za primerjanje moči med zahodnonemškimi demokratičnimi silami in onimi drugimi, ki pod formalnim plaščem demokracije v resnici resnično demokracijo ogražajo in jo duše.

K. KUKOLJA

Morda je gornjo sliko napravil kdo iz sadističnih nagonov. Morda pa, nasprotno, kdo v večno slavo in čast izmučenega neznanega junaka, vietnamskega partizana, borca za svobodo. In tako se ljudje z neutešeno strastjo bore za svojo srečo in enakopravnost povsod, kjer še vladata suženjstvo in nasilje. Od pamtiveka traja in bo trajala borba, dokler ne bo zadnja sled neenakosti med ljudmi zginila s prizorišča zemlje. Na sliki: ameriški vojaki, nosilci kulture noža v Vietnamu.

NOVA KNJIGA O OSVOBODILNEM BOJU

«Fratelli nel sangue»

V njej sta avtorja, Aldo Bressan in Luciano Giuricin, kot pove že sam naslov, opisala prispevek italijanskih borcev, ki so se ramo ob rami z jugoslovanskimi borili proti skupnemu sovražniku - fašizmu

*Na Reki je pri založbi «Edit» izšla pred tedni nevsakdanja knjiga pod naslovom «*Fratelli nel sangue*», ki sta jo napisala* Aldo Bressan *in* Luciano Giuricin, *sodelovala pa sta predvsem* Mario Abram *in* Lorenzo Vidotto *poleg njiju pa še sedemnajst znanih partizanov in antifašistov, med katerimi so tudi v Trstu znana imena:* Anton Ukmar, Nino Gregorič, Eugenio Laurenti *in drugi. Knjiga nosi podnaslov:* «Prispevki za zgodovino o sodelovanju Italijanov v narodnoosvobodilni vojni Jugoslavije» *in je zelo obširna, saj šteje skoraj 450 strani velikega formata. Krasi jo ovitek — delo slikarja* Bruna Mascarellija *in vsebuje poleg besedila številne dokumentarne fotografije, reprodukcije dokumentov, zemljevide itd.*

Avtorji so opravili zares dolgotrajno in natančno delo ter zaslužijo vse priznanje, tako da je že takoj ob izidu vzbudilo veliko zanimanje. S svoje strani pa lahko takoj rečemo, da bo morala knjigo upoštevati sleherna zgodovina partizanskih borb v naših krajih. Zato zasluži posebno pozornost zlasti v Trstu, Gorici in Beneški Sloveniji. Za ilustracijo obširnosti in temeljitosti tega obširnega dela, naj navedemo, da obsega več kot sedem strani samo naštevanje prebranih knjig, člankov, študij, rokopisov, neobjavljenih dnevnikov, periodičnega tiska, dokumentov iz videmske biblioteke, redakcijskega arhiva, ljubljanskega inštituta za zgodovino delavskega gibanja, enakega inštituta v Beogradu, beograjskega muzeja JLA, muzeja istrske revolucije v Pulju, muzeja v Rovinju, muzeja revolucije na Reki itd. Že ta podatek dokazuje ne samo obširnost dokumentacije, temveč tudi temeljitost avtorjev.

Naj za sedaj navedemo še, na kratko, vsebino tega obsežnega dokumentarnega dela, ker se bomo drugič nanjo še povrnili tudi spričo vabila obeh avtorjev, naj se jim sporočijo vse morebitne pomanjkljivosti, netočnosti itd. Knjiga je razdeljena na štiri dele: 1. Enotnost boja in smotrov revolucionarnega gibanja. 2. Narodnoosvobodilna borba. 3. Oboroženi prispevek Italijanov v borbi jugoslovanskih narodov. 4. Odpor brez meja. — V prvem delu se v šestih poglavjih obravnava narodni preporod, vloga delavskega gibanja, nastanek fašizma, labinska republika, upor na Proštini, Vladimir Gortan in bazoviški mučenci. Drugi del, ki ima 17 poglavij, pa se začne s P. Tomažičem, nato sledijo: prvi organizatorji partizanske borbe, Unità operaia, kapitulacija Italije, IX. korpus, dogovori s CLNAI, borbe na Koprskem, Bujščini, Reki in drugod, ustanovitev Italijanske unije, partizanski tisk itd. Tretji del obravnava v šestih poglavjih boje bataljona «Pino Budicin», Tržaške brigade, brigade «Fratelli Fontanot», akcije GAP, divizije «Garibaldi» «Natisone» in drugih enot. Zadnji del pa opisuje prispevek italijanskih divizij «Italia» in «Garibaldi» v bojih v notranjosti Jugoslavije. Zelo zanimivo je končno zlasti zadnje, 32. poglavje, ki vsebuje nekaj doslej neznanih podatkov o borbah jugoslovanskih partizanov v Italiji: v Umbriji, Markah in drugod.

Naj omenimo slednjič še prelepi uvod v knjigo pesnika in pisatelja prof. Erosa Sequija, *ki omenja med drugim svoje srečanje s kmetom v požgani hrvatski vasi Kolarić selu. Kmet mu je ponudil neslanega krompirja, katerega se je italijanski partizan spričo tolike revščine in latote branil. Toda stari kmet mu je odvrnil: «Jej, tovariš; tisti, ki so nas požgali in ubijali, so bili fašisti. Ti si Italijan, ti si naš tovariš.»*

Naslovna stran ovitka knjige «Fratelli nel sangue»

PEREČE SOCIALNO VPRAŠANJE, KI BI GA BILO TREBA REŠITI

Na vprašanje starih ljudi smo pri nas doslej docela pozabili

Nekoč so stari ljudje bili mnogo bolj v číslih - Danes okrog 10 milijonov mladih od 15. do 25. leta starosti vsiljuje svojo voljo 20 milijonom od 45. leta naprej - Kako se počutijo stari upokojenci n.pr. na Angleškem in kako pri nas - Kaj naj bi stari počeli s svojim prostim časom

Težko je danes biti star, posebno v Italiji. Obstajajo dežele, kjer ne poznajo, kot pri nas, določene kategorije državljanov, ki jo sestavljajo starci in ki je ostro ločena od ostalih mlajših ter bolj zrelih oseb, oziroma je celo v ostrem nasprotju z njimi. Na Angleškem, n.pr. žive osebe, ki so že dosegle visoko ali celo zelo visoko starost, kot vsi ostali državljani. In nimajo občutka, kot je primer tu, da bi bili izključeni iz družbe, ker jih pač nihče ne smatra, da bi bili v napoto družini, oziroma da bi že predstavljali za svoje sinove in vnuke že domala neznosno breme.

Tudi o Francozih je moč reči, da v odnosu do starejših oseb ne kažejo tiste nestrpnosti in nerazumevanja, ki ga kažemo v Italiji. V Franciji n.pr. žive Maurice Chevalier in številni drugi predstavniki teatrskega ter umetniškega življenja, ki bodo zapustili svoje delo samo, ko bodo odšli s tega sveta. Le-ti sodelujejo pri najbolj znanih dnevnikih s pogostimi članki na prvih straneh, poleg francoskih akademikov, med katerimi najmlajši šteje najmanj 80 let. In časopisne rubrike, ki prinašajo vesti iz družabnega in svetovljanskega življenja, posvečajo vsaj tretji del razpoložljivega prostora starejšim osebam obeh spolov, raznim pisateljem, umetnikom, predstavnikom elegantnega oblačenja itd.

Italijani pa, kljub temu da so, zahvaljujoč se določenemu napredku in dosežku kemije, morali spremeniti nekatere svoje stare pregovore (n.pr.: «Quando la donna ha quarant'anni buttala a mare con tutti i panni»), so pa vendarle še ostali takšni, da vsakogar najprej vprašajo, koliko let ima, da bi mogli odločiti, kakšen odnos naj zavzamejo do njega, ali mu lahko ponudijo delo in ga smatrajo še za sposobnega, da bi na svojem področju karkoli storil. In komaj je, postavimo, neki igralec dosegel določen uspeh in slavo ter so njegovo sliko nekajkrat objavili v časopisju, že se obenem vsi tudi zanimajo za njegova leta, mu jih leto za letom štejejo ter ga tako neusmiljeno korak za korakom potiskajo proti ozadju odra.

Se pred dvema generacijama je starec tudi v Italiji bil spoštovan ter smatran za nekakšen okras družine in kraja, kjer je živel. V tem času še ni bilo niti sledu o tistem oboževanju mladine, ki se je bilo uveljavilo v času fašizma. Mnenja najmlajših takrat še niso bila predmet vsakotedenskih razprav po vsem časopisju, kakor tudi njihovi okusi takrat še niso imeli despotskega značaja kot danes. Vzemimo za primer samo pojav lahke glasbe, pri čemer lahko ugotovimo, da je komaj kakih deset milijonov mladih ljudi od 15. do 25. leta starosti vsililo svojo voljo nad 20 milijonom državljanov, ki so presegli 45. leto. Potem je tu nadalje primer z enodelno kopalno obleko, tako imenovanim «toplessom», ki je z eno samo potezo iznenada postarala vse ženske od 20. leta naprej, v kolikor se te ne morejo ponašati z malone popolno oblikovanim telesom.

Še na navečer prve svetovne vojne so bili, postavimo, mladi študentje bolonjske univerze že popolnoma zreli ljudje. Bilo jih je moč opisati kot trezne in umerjene osebe, navzlic občasnemu študentovskemu veseljačenju, ki pa je imelo izključno tradicionalen značaj. Najraje so se celo oblačili natančno tako kot starejši, pri čemer so le-te posnemali tudi v pogledu idej, navad in vedenja. Neki pripadnik te generacije je ob priliki dejal: «Ko smo v naših mladih letih skušali povedati kaj svojega, so nas pripravili k molku, da bi lahko govorili starejši. Danes pa moramo mi molčati, da bi lahko govorila mladina.» Stari ljudje so se v teh letih v resnici lahko počutili kot aktiven del družbe. Bili so kot zadovoljni patriarhi svojih družin in, ko so se sprehajali po mestu, ki še ni bilo popačeno od novogradenj, so tu vsepovsod lahko našli vrsto novih stvari, ki so jih zanimale in zabavale. Ustavljali so se, da bi se pogovorili z ljudmi, ki so jih poznali že leta, s sosedi, obrtniki in trgovci, ki so jim izkazovali spoštovanje kot kakemu predstavniku krajevne oblasti. Danes, ko so stare mestne četrti izginile, oziroma so bile spremenjene, ti topli človeški odnosi, s katerimi je bilo moč tako tolažilno vplivati tudi na najbolj osamljenega človeka, niso več možni. Danes za starejšega človeka ga bržkone ni bolj pustega kraja kot ga predstavljajo na novo zrasle četrti suhoparnih stanovanjskih blokov, v katerih prebiva na stotine tujih stanovalcev, ki se med sabo ne poznajo, četrti, kjer zvečer ali v nedeljah ni več mogoče najti niti kotička v javnem parku, četrti, kjer obstajajo samo puste in monotone trgovine.

Ko je enkrat neki uradnik ali državni funkcionar, nameščenec krajevnega urada, v industriji ali kaki banki, po doseženi starostni meji upokojen, je dejansko tako, kot da je bil iz seznama živih izbrisan. Seveda se najdejo tudi taki, ki si poiščejo kako drugo delo in si tako ohranijo tudi občutek, da so svoji družini in družbi še vedno koristni. Vendar je teh zelo malo v primeri z onimi, ki jih nihče več noče in spričo tega ne vedo, kaj bi s svojim časom počeli.

In ko je tako potekel krajši čas, ko se jim je zdelo kar prijetno, da nimajo več nad sabo predstojnika, da jim ni več potrebno zgodaj vstajati itd., se v teh upokojencih začne postopno zbujati občutek kot da jih je nekdo potisnil skozi vrata in jih jim zaprl pred nosom, da so skratka postali nekaj, kar je družbi povsem odveč. Na Angleškem si upokojenci pomagajo tako, da se vpišejo v kak klub ali si poiščejo določen «hobby», s čimer se jim zdi, da jim čas hitreje teče. V Italiji pa je klub dostopen samo redkim, vtem ko so nekdanje simpatične kavarne, ki so opravljale nekakšno vlogo kluba za one bolj revne, docela izginile.

Redki so tisti starci, ki so se na starost začeli pripravljati že v svoji mladosti. Obremenjeni s svojim delom, niso nikoli razmišljali o tem, da bo nekoč prišel čas, ko bo vse, kar predstavlja njihov vsakodnevni program in predmet njihovih razgovorov ter zanimanja izgubilo svojo vsebino, ker pač bodo stari in v ničemer več ne bodo mogli osebno sodelovati. In niti na pamet jim ni prišlo, da bodo takrat razpolagali z malone neomejenim časom, ki ga bodo morali izpolniti z branjem ali s kako drugo pametno dejavnostjo. Vendar pa je večina teh, ko je bila dovršila šolo in se je znašla na začetku svoje življenjske poti, zaprla vase knjige in naglo pozabila, ker se je iz njih naučila. Prebirali so zatem samo še časopise, pa še te morda samo na športni strani, vtem ko so svoje proste ure uporabljali za zabavo ali kako drugo nepomembnejše razvedrilo. In tako so se s 60. leti iznenada praktično znašli v položaju analfabeta, nesposobni, da bi občutili kakršno si bodi zanimanje za kaj drugega razen za svoje sosede in pa nogometne stave.

Morda bo kdaj bolje in starci ne bodo več obsojeni na žalostno in neustvarjalno starost, pač pa bodo lahko delali do konca svojih dni, nakar bodo nenadoma umrli in — konec. Toda trenutno so stvari takšne, kakršne so, a vsekakor za ogromno število starejših oseb niso rožnate. Vendar bi nekaj bilo treba storiti za te ljudi. Rešiti bi se jim moralo vsaj vprašanje njihovih pokojnin, ki so v večini primerov prenizke, in jim tako omogočiti, da bi svoja zadnja leta vsaj ne preživeli v pomanjkanju. To je najmanj, kar bi družba ljudem, ki so vrsto let ustvarjali in prispevali k njenemu razvoju, lahko dala.

RADIO VELEVIZIJA

TOREK, 17. NOVEMBRA 1964

Radio Trst A

7.30 Jutranja glasba; 11.30 Šopek slovenskih; 11.45 Naš jukebox; 12.15 Pomenek s poslušalkami; 12.25 Iz tedenskih glasbenih sporedov; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Igra ansambel Franco Russo; 17.20 Glasbeni kaleidoskop; 18.00 Italijanščina po radiu; 18.15 Umetnost, književnost in prireditve; 18.30 Sodobna jugoslovanska glasba; 18.55 Pozavnista Bill Russo in James Cleveland; 19.15 Pisani balončki: nato harmonija zvokov in glasov; 20.00 Šport; 20.30 Večerni koncert lahke glasbe; 21.30 Slovenske novele 19. stoletja; 21.55 Koncertisti naše dežele; 22.15 Plešite z nami.

Trst

12.00 Plošče; 12.25 Tretja stran; 13.30 Glasba po željah; 14.20 Orkester p.v. Carla Pacchiorija.

Koper

6.15 Glasba za dobro jutro; 7.00 Prenos RL; 7.15 Jutranja glasba; 7.40 Lahka glasba; 11.00 Kotiček za najmlajše; 11.30 Operni program; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Lahka glasba; 12.55 Glasba po željah, II. del; 13.40 Od popevke do popevke; 14.00 Mladi pred mikrofonom; 14.45 Zabavna glasba; 15.00 Igrajo in pojo Jack Hansen, vokalni kvartet «Problem» idr.; 15.45 Slovenske narodne; 17.08 Vaši najljubši pevci; 17.40 Glasba in fantazija; 18.00 Prenos RL; 19.00 Pojo «Los Hermanos Rigual»; 19.30 Prenos RL; 22.15 Bill Justis igra za vas; 22.40 Pavle Merku: Mali koncert za majhen orkester; 23.00 Prenos RL.

Nacionalni program

6.30 Vreme na ital. morjih; 8.30 Glasba za dobro jutro; 9.10 Strani iz albuma; 10.00 Operna antologija; 11.00 Sprehod skozi čas; 11.15 Ital. narodne pesmi in plesi; 11.30 Melodije in romance; 11.45 Glasba za godala; 12.00 Prijatelji ob dvanajstih; 14.55 Vreme na ital. morjih; 15.15 Pregled likovnih umetnosti; 15.45 Gospodarska rubrika; 16.00 «Trije mušketirji», oddaja za najmlajše; 16.30 Plošče; 17.25 Simf. koncert; 19.10 Oddaja za delavce; 19.30 Glasbeni vrtiljak; 20.25 Morton Gould in njegov orkester; 21.00 Volilna tribuna; 21.30 «Ujetniki», trodejanka; 22.30 Plesna glasba.

II. program

7.30 Jutranja glasba; 8.40 Poje Gigliola Cinquetti; 9.00 Ital. pentagram; 9.15 Ritmi in fantazija; 10.35 Najnovejše ital. pesmi; 12.00 Glasba danes; 13.00 Srečanje ob trinajstih; 14.05 Pevski program; 14.45 Glasbeni koktail; 15.00 Glasbeni trenutek; 15.15 Vrtiljak pesmi; 15.45 Koncert v miniaturi; 16.00 Rapsodija; 16.35 Panorama motivov; 16.50 Ital. narodne pesmi; 17.35 Mala ljudska enciklopedija; 17.45 Poje Lino Toffolo; 18.35 Enotni razred; 18.50 Vaši najljubši pevci; 20.00 Mike Bongiorno vam predstavlja «Pazite na ritem»; 21.40 Večerni koncert; 22.15 Jazzovski kotiček.

III. program

18.30 Pregled severnoameriške kulture; 19.15 Panorama idej; 19.30 Vsakovečerni koncert; 20.30 Revija revij; 20.40 Koncert Bohuslava Martinuja; 21.20 Richard Strauss, ob stoletnici rojstva; 22.45 Glasba danes.

Slovenija

8.00 Poročila; 8.05 Ansambel Borisa Kovačiča in Trio Vitala Ahačiča; 8.25 Nekaj zvokov lahke glasbe; 8.55 Radijska šola; 9.25 Trije operni dueti; 9.45 Zvočne miniature; 10.15 Glasbeni sejem; 11.00 Pozor, nimaš prednosti!; 12.00 Poročila; 12.05 Radijska kmečka univerza; 12.15 Ruski državni ansambel; 12.30 Iz koncertov in simfonij; 13.15 Zabavna glasba; 14.05 Radijska šola; 14.35 Pet minut za novo pesmico; 15.30 V torek na svidenje; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Koncert po željah poslušalcev; 18.15 Jugoslovanski ansambli zabavne glasbe; 18.45 Na mednarodnih križpotjih. 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Majhen recital violinista Dejana Bravničarja; 20.20 Radijska igra; 20.55 Dunajski simfoniki igrajo Brucknerja; 22.10 Plesna glasba; 23.05 Nočni simfonični koncert; 24.00 Zadnja poročila.

Ital. televizija

Od 8.30 do 14.15 Šola; 17.30 Oddaja za najmlajše; 18.30 Nikoli ni prepozno; 19.00 Dnevnik; 19.15 Pregled slikarstva, kiparstva in arhitekture; 19.50 Na pragu znanosti; 20.15 Šport; 20.30 Dnevnik 21.00 Volilna tribuna; 21.30 «Non c'è tempo per l'amore», film; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 «Spominjam se Kennedyja» od Enza Biagija; 22.15 Koncert komorne glasbe; 23.15 Šport.

Jug. televizija

NI SPOREDA.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Ne oziraite se na kritike svojih predstojnikov. Vaša napadalnost ne bo po volji ljubljene osebe.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Dan bo ugoden za vse umetnike, prejeli boste zanimive predloge. Neko srečanje utegne odločilno spremeniti način vašega življenja.

DVOJČKA (od 21.5 do 22.6.) Ne bojte se sprejeti novih odgovornosti. Ne bodite preveč zaupljivi z neznanimi osebami

RAK (od 23.6. do 22.7.) Če se morate podati na kako potovanje, bodite previdni. Srečne ure z ljubljeno osebo.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Izvrstne možnosti za vse ročne delavce in športnike. Upoštevajte težnje, ideje in okuse drage osebe.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Če stremite za tem, da bi se zaključil neki spor, se to lahko zgodi samo s kompromisom.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Ne veselite se nad nekim uspehom, ki še ni gotov Slabo razumevanje z družinskimi člani.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Uspešno boste opravili neki posel, ki ga mnogi niso mogli. Ne zbujajte vtisa, da ste bolj sebični kot v resnici ste.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Okrepili boste svojo dejavnost, posebno v zvezi z nekim novim poslom. Po sprejetju nekega ukrepa, ne bo več poti nazaj.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Ne izboljšajte kvantitete svojega dela na račun kvalitete. Napetost v družini.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Vaš poklicni napredek je nezpodbiten. Ne trudite se, da bi dosegli več kot morete.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Napake sodelavcev bi utegnile ogroziti vaše načrte. S primernim pojasnilom boste odpravili neki nesporazum.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Z razstav Guttussa, Colornija in Renata Daneo

Guttuso uživa v sodobni umetnosti tako pomemben slovec — saj si je lani pridobil večmilijonske nagrade in zlati odlikovanji v Muenchenu in Moskvi — da si je njegova dela nabavila tudi moderna galerija muzeja Revoltella. Tam izstopa po tem, kar bi običajni obiskovalec označil kot grdobo, posebno kar zadeva veliko platno ležeče gole žene s predzadnjega beneškega bienala. Že okolje samo kaže na to, da ta žena, z bolezensko zlatenično-rumeno poltjo, pripada nižjim socialnim plastem. Kdor pa premaga začetni občutek studa in ima le malce domišljije, temu bo ta slika lahko marsikaj povedala iz žalostno zablodelega življenja mnogih kmečkih in delavskih deklet, ki sta jih strla brezobzirnost in cinična mlačnost do njih bede, ko so si iskala kos kruha v velemestih. Socialna stran človeštva, prevenstveno obarvana z dejanji nasilja, napora in truda je vedno tvorila vsebino slik tega levičarsko in stalno novorealistično usmerjenega Siciljanca-umetnika. Znana je njegova zbirka vojnih grozot (kamnotiskov) «Gott mit uns», («Bog je z nami), napis, ki so ga imeli nemški vojaki na sponki pasu, pa še slike naporov in navdušenja iz predzadnje športne olimpiade v Rimu.

Skoro vse to, kar smo omenili, srečujemo sedaj v malem tudi na Guttusovi razstavi risb v galeriji «La Bora», katerih cene so seveda sorazmerne umetnikovi slavi. Ogled razstave torej ni za šibke živce. Le v največji risbi na prsih ležečega dekleta zasledimo medel odsev ljubezenske sreče, torej življenjskega užitka, ki je dostopen brez razlike vsem ljudem. Drugače so tu le risbe, v katerih slikar prikazuje senčne strani naše družbe, ki jih ne razsvetli niti standardni par golobov miru Picassovega spomina, ženske žalostne glave z izmučenimi izrazi, izpita in ohlapna telesa tudi v podani obilnosti. Rdeče-modro obarvana risba samomorilke z nožem, je morda namenoma preveč izzivalna, čeprav možna. Pretiranost občutkov nasilja je pač Guttusova značilnost. Zato jo najdemo tudi v risbi nogometaša, kot v risbi prizora iz divje nogometne tekme, v kateri se skriva ost proti komercializaciji te igre. Sicer pa ostaja Guttuso povsod zvest svojemu prvotnemu prepričanju: prikazati javnosti trpljenje preprostih ljudi, ki se zrcali tudi v obeh tihožitjih, v kamnotisku s kosem in v obarvani risbi s kladivom, kleščami in skledico kleja, na katerih lepi pot trud malega neznanega člana delavskega razreda, iz katerega je izšel slikar sam.

Binom Romeo in Renato Daneo pomeni v umetnosti Trsta slikarsko dejavnost, ki se da primerjati z tisto najboljših slikarjev drugih kulturno in gospodarsko važnejših mest Italije kot pa je naše. Čeravno je Romeo Daneo nastopil že na prvem povojnem bienalu v Benetkah, se je njegov skromnejši brat Renato postavil vštric z njim šele v zadnjem desetletju, ki bo ostalo znano po popolni svobodi slikarskega izražanja. V tem obdobju je Renato Daneo, ki je obdarjen z izrednim čutom za barvno skladnost, umel obogateti in okrepiti strujo tržaškega neoblikovnega slikarstva do mej prekipevanja. Zato so tudi ostala njegova dela, kot je to razvidno na njegovi sedanji osebni razstavi v občinski galeriji, stalno na enaki višini ne glede na dobo njih nastanka in njih tematiko.

Po uspelih razstavah v Ameriki se nam torej Renato Daneo končno tudi pri nas prikazuje z večjim številom olj, v katerih je barvno sestavljanje doseglo že presenetljivo snovnostni videz iskrečih draguljev, posejanih v gmoto dragocenih rudnin. Naslovi slik so sicer večinoma figurativni. So pa nedvomno le indikativnega značaja, so pretveza, s katero naj se barvna opojnost, ki omamlja slikarjevo dušo, lažje opravičuje pred širšo javnostjo konservativnih nagnjenj. Kajti pri Romeu Daneo je barva vse. Oblika je le nejasen spomin na prvotnega nosilca barv, je končni odmev odmeva izpete pesmi, ker za nas so vse tu pokazane podobe v rožastoplavkastih dominantah čisto lirične ustvaritve, so glasba katerih zvočne akorde je slikar-čarovnik spremenil v barvno skladnost.

Drugi tak slikar, ki ustvarja le pod vplivom barvne opojnosti in katerega dela vise v razstavišču nemškega kulturnega inštituta, je v Bologni živeči Ausonio Colorni, ki je pričel svojo izredno mnogoštevilno razstavljanje šele leta 1956. Colorni je beneškega porekla in umetniško nenavadno mnogostransko dojemljiv. Je glasbenik in poliglot, ki obvlada več slovanskih, romanskih in germanskih jezikov. Po poklicu pa je lektor nemščine.

Tudi Colornove slike nosijo figurativne naslove, naslove pokrajin in cvetlic.

In tem so tudi v mnogih pogledih podobne, ostajajo pa za poznavalca vendarle pristne barvne eksplozije in naknadno mirno barvno strujanje umetniškega izzvenevanja slikarjevih občutkov. Prvo se dogaja s cvetlicami, drugo v akvarelih pokrajin. V prvih so barve v pastozno nanesene, v drugih pa se široko razlivajo. Olja in tudi nekateri akvareli cvetlic so ognjevite barvnosti, hladnejše so pokrajine. Oblikovno pa se vse približujejo že mejam abstraktnosti.

MILKO BAMBIČ

Vreme včeraj: najvišja temperatura 13,8, najnižja 10,2, ob 19. uri 11,6; vlaga 76 odst., zračni tlak 1015,9 stalen, veter 2 km vzhodnik, nebo 6 desetin pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 14,6 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, TOREK, 17 novembra Ljuba
Sonce vzide ob 7,07 in zatone ob 16,32. Dolžina dneva 9,25. Luna vzide ob 15,40 in zatone ob 3,57
Jutri, SREDA, 18. novembra Milko

OKROG 70 ZBOROVANJ V NEDELJO IN VČERAJ

Za in proti levemu centru glavna tema volilnih govorov

Vidali (KPI) o resnosti tržaškega gospodarskega položaja - Bonacina (PSI) o dosedanjih uspehih in bodočih nalogah levega centra Stališče LSS do ezulskih naselij in kmetijskih vprašanj

Sinoči so občinski uslužbenci zaključili razdeljevanje volilnih potrdil. Razdelili so 201 tisoč volilnih potrdil, kar pomeni, da niso našli na domovih okoli 4 odstotke vpisanih volilnih upravičencev. Volilci, ki potrdila niso prejeli, ga lahko dvignejo na osrednjemu volilnemu uradu v prvem nadstropju steklene palače.

Včeraj so tudi uradno sporočili imenovanje 1785 skrutinatorjev, ki bodo skrbeli za reden potek volitev v 357 volilnih sedežih tržaške občine. V četrtek ob 10.30 bo predaval zvetnik prizivnega sodišča Malacrea o volilnem zakonu in o novostih, ki so bile sprejete v razdobju od zadnjih volitev.

Dosedaj je že enajst Tržačanov prispelo iz tujine v Trst, da se bodo udeležili jesenskih upravnih volitev. Prispeli so iz Libanona, Libije, Grčije, Švice in Venezuele. Skupno je volilni urad tržaške občine razposlal 1022 obvestil tržaškim volilcem v tujino.

Zadnja volilna nedelja je bila dokaj živahna, saj je bilo izredno veliko število volilnih zborovanj, na katerih pa z izjemo socialista Bonacine niso nastopili vidnejši predstavniki vsedržavnih vodstev strank.

Tržaška federacija KPI je priredila vrsto zborovanj v okolici in v okoliških občinah ter osrednje zborovanje v kinu «Arcobaleno», na katerem so govorili: prof. Paolo Sema, Jelka Gerbec v slovenščini in sen. Vidali. V svojem govoru je Vidali dejal, da se zaostruje ločenost med množicami in vlado levega centra tudi v okviru lokalnih uprav. Dejal je, da se skuša volilna kampanja usmeriti v zunanjepolitična vprašanja in jo izkoristiti v antikomunistične namene, pri čemer se izkorišča odstranitev Hruščova v SZ. Pri tem pa se izogibljje obravnavi lokalnih vprašanj. Vidali je v zvezi z lokalnim položajem navedel vrsto podatkov, ki govore o resnem tržaškem gospodarskem položaju. Med drugim je navedel, da je v zadnjih desetih letih število prebivalstva naraslo samo za 1 odstotek, pa čeprav se je naselilo 75.000 ezulov, da se je znižalo število podjetij za 3,6 odst., da je kriza prometa izredno ostra, nerešeno je vprašanje pristaniške ustanove, najvažnejša obljubljena javna dela neuresničena in dežela v položaju, da ne more učinkovito delovati.

Za PSI je govoril na Trgu Goldoni sen. Bonacina predvsem o gospodarskih vprašanjih. Ugotovil je, da je težko zanikati izboljšanje stanja. O tem pričata dva zgovorna podatka: položaj lire na mednarodnem tržišču se je utrdil in znižal se je pritisk na življenjske stroške, saj se zmanjšuje draginja. To je rezultat nekaterih vladnih ukrepov in predvsem zaostritve nekaterih posrednih davkov in restrikcij pri kreditni politiki. Lahko pričakujemo nadaljnje bistveno izboljšanje, ko bodo pričeli učinkovati nadaljnji ukrepi in predvsem občutne javne investicije v gradbeništvu in v industriji.

Govornik pa je podčrtal da je istočasno prišlo tudi do poslabšanja položaja delavskega razreda in da se je zaradi tega zaostrila obveza socialistov da bo levi center imel resničen značaj preosnove družbenega življenja, zaradi katere je nastal in brez katere bi šlo za običajno upravo, na katero PSI ne more pristati. Ta vloga socialistov je še toliko bolj pomembna, ker imamo opravka z žalostno dediščino bivših centrističnih vlad. Tipičen primer predstavlja stavka železničarjev, saj gre za vprašanja, ki so stara že deset let in ki bi morala biti rešena že pred dalj časa.

Za PSIUP je govoril na Trgu Goldoni deželni tajnik Ezio Martone, ki je prav tako orisal stavko železničarjev, ki pa je po njegovem mnenju primer nepravilne politike levega centra in izraz volje delodajalcev, da se stre delavski odpor in da se delavci popolnoma uklonijo njih volji.

Slovenska skupnost je v nedeljo in včeraj priredila vrsto volilnih zborovanj po vsem Tržaškem. Na zborovanju v Nabrežini so govorili kandidati za tamkajšnji občinski svet Drago Legiša, dr. Josip Škerk in dr. Floridan. Ko so razvijali razne točke volilnega programa so zlasti poudarjali tiste programske točke, v katerih lista zavzema stališče do gradnje ezulskih naselj, s čimer se izpodjedajo korenine slovenskega prebivalstva devinsko-nabrežinske občine. Legiša, ki kandidira tudi za pokrajinski svet v devinsko-nabrežinskem volilnem okrožju, je poudaril, da se mora nova pokrajinska uprava zanimati tudi za Slovence kot takšne, kar se doslej ni dogajalo. Zato je nujno potrebno — je menil Legiša — da pride v pokrajinski svet tudi zastopnik LSS.

Na zborovanju v Repnu, na Colu in v Bazovici je Legiša med drugim poudaril, da je program LSS «popolnoma v skladu z ideali vsega protifašističnega boja primorskih Slovencev» in je nadaljevanje v novih pogojih, ki seveda zahtevajo nova demokratična sredstva. V govorih, ki jih je imel Legiša v Križovljah, v Mavhinjah in v Cerovljah je podčrtal zlasti zahtevo, da mora pokrajinska uprava posvečati večjo skrb kmetijstvu, zlasti za njegovo specializacijo. V ta namen mora prirejati poklicno-strokovne tečaje v slovenščini, kmetijske razstave in nagradne tečaje. Zaščititi mora tudi prodajo domačih pridelkov.

Tržaška federacija PSDI je v nedeljo v Miljah otvorila svoj nov sedež in je ob tej priložnosti govoril tudi podpredsednik dežele profesor Dulci. V kinu Capitol pa je govoril dosedanji občinski odbornik Fogher, ki je orisal delovanje pokrajinske uprave v preteklem razdobju in prispevek socialdemokratov.

Za PRI je govoril pokrajinski tajnik Gargano, ki je polemiziral z liberalci in istočasno tudi z bolj odprtim stališčem socialdemokratov, ter končno prosil volivce za glasove, češ da drugače PRI ne bo dobila dovolj glasov.

Za KD so govorili: pokrajinski odbornik Savona ter poslanca Belci in Bologna. Savona je orisal program KD, daljši govor pa je imel poslanec Belci, ki je dejal, da je volilna kampanja imela predvsem politično obeležje. V tej zvezi je polemiziral s KPI češ da so dejstva dokazala moč levega centra pri obnovitvi odnosov, istočasno pa je glede gospodarskih vprašanj polemiziral tudi z liberalci.

Protestna stavka v Tovarni strojev

Včeraj so vsi delavci v Tovarni strojev eno uro stavkali v protest proti ravnateljstvu, ki je uvedlo v neki oddelek nov način akordnega dela. Ravnateljstvo se ni namreč posvetovalo z notranjo komisijo ali sindikalnimi predstavniki, kot bi se moralo na podlagi delovne pogodbe, preden uvede kakršnokoli novost. Delavci oddelka, v katerega so uvedli nov način, pa sploh ne bodo opravljali nobenega dela na akord.

Včeraj je bila enotna skupščina delavcev Tovarne strojev, na kateri so sklenili, da bodo nehali delati na akord v vseh tistih delavnicah ali oddelkih, kjer bi uvedli nov način akordnih nagrad, pa čeprav za enega samega delavca.

Predsednik deželnega sveta de Rinaldini je poslal v imenu deželnega sveta vodstvu Krščanske demokracije v Rimu brzojavko, v kateri izraža ogorčenje zaradi gnusnega atentata na osrednji sedež stranke v Rimu.

Jugoslovanski režiser Bojan Stupica z ženo Miro, igralko si je v nedeljo ogledal Kulturni dom. Stupico je zanimala predvsem tehnična plat odra in dvorane tako kot režiserja kakor tudi kot arhitekta, ki pravkar končuje gradnjo nekega gledališča v Beogradu. Popoldne sta si gosta ogledala predstavo «Moschete» na Općinah ter se zelo pohvalno izrazila o predstavi. Od domačih igralcev je Stupico zlasti prijetno presenetil Lojze Milič. Režiser Stupica pojde sedaj režirat v Budimpešto, pozneje pa v Švico. Pred odhodom v Švico pa bo po vsej verjetnosti opravil še eno režijo pri Slovenskem gledališču v Trstu.

SKUPŠČINA BIVŠIH POLICISTOV ZVU

Odločna zahteva po zvišanju plačnega koeficienta na 202 točki

Ti uslužbenci zahtevajo že tri leta izboljšanje svojega položaja, toda doslej so dosegli le obljube

Vprašanje bivših policistov, ki so bili v službi pri ZVU in kasneje pri vladnem komisariatu ter so na podlagi zakona št. 1600 presedlali v civilne službe, še vedno ni rešeno, čeprav so pretekla že tri leta, odkar so se odrekli policijski suknji. Te bivše policiste so namreč uvrstili v najnižji plačilni razred s koeficientom 131 tako da ne prejemajo plač, ki bi bile v skladu z delom, ki ga opravljajo v državnih službah. Zato so se začeli potegovati, da bi jim priznali višji koeficient, to je takšnega, kot je bil priznan civilnim uslužbencem bivše ZVU, ki so prešli v prehodne državne staleže. Ta koeficient je znašal 202 točki. V ta namen je poslanec Belci predložil zakonski osnutek, na podlagi katerega bi priznali bivšim policistom koeficient 202 ter s tem odpravili krivico, ki se jim dogaja.

Toda dolga so pota birokracije; sindikalni predstavniki bivših policistov so v raznih treh letih že neštetokrat šli v Rim trkat na vrata raznih uradov, a stvar se ni hotela premakniti z mrtve točke. Končno je medministrska komisija, ki se ukvarja s tem vprašanjem, predlagala, naj bi se koeficient zvišal na 142. Na ponovno prigovarjanje so dodali še nekaj točk in prišli do koeficienta 155 in končno do 173, kjer so se ustavili. Poleg tega so predlagali, da bi tisti bivši policisti, ki jim je bil takoj spočetka priznan koeficient 180, ker so pač imeli v službi kak čin, ohranili ta koeficient nespremenjen. Končno so na zadnji seji te komisije sprožili še predlog, naj bi bivšim policistom izredno omogočili, da bi se izrekli za sprejem v dodatne staleže, kar bi izboljšalo njih položaj.

V nedeljo so se bivši policisti zbrali na skupščini v sejni dvorani trgovinske zbornice, kjer se jih je kar trlo, kar kaže, kako pereče je zanje vprašanje koeficientov, to je plačilnega razreda. Tajnik njihovega sindikata De Luca je orisal razvoj spora in razne njegove poti v Rim, kjer se je pogajal s člani medministrske komisije. Omenil je kravjo kupčijo s koeficienti ter rekel, da bi koeficient 173 obdržal «vojaško» kvalifikacijo, saj velja za kaplarje zbora javne varnosti (policije) z razliko, da dobi tak kaplar zaradi raznih službenih doklad na mesec 20 tisoč lir več kot civilist z istim koeficientom. Ker je tajnik temu odločno ugovarjal, so člani komisije izjavili, da se bodo ponovno posvetovali s pristojnimi ministrstvi, nakar bi prišlo do novih razgovorov.

Za tajnikom je spregovoril še njegov namestnik Marocci, nakar je sledila razprava s soglasnim sklepom, da bodo bivši policisti vztrajali pri zahtevi, da se jim prizna koeficient 202. Morda bodo čez kako leto to tudi dosegli, saj so si po treh letih protestov le priborili obljubo, da se jim zviša koeficient od 131 na 173 točk, od 173 pa do 202 točk je še manjši skok.

Vespista zavozila na oljnat madež

Na Reški cesti sta se sinoči na oljnatem madežu sredi cestišča, v bližini stavbe št. 3, prevrnila motociklista, ki sta vozila svoji vozili proti Katinari.

Prvi se je na vespi TS 21542 vozil 53-letni zidar Darko Klun iz Ria Spinoletta 42, za njim pa je vozil lambreto VE 52189 16-letni mehaniški vajenec Silvano Parlotti iz Ul. San Giacomo in Monte 6. Ponesrečenca so z rešilnim avtom prepeljali v bolnišnico. Klun se bo na opazovalnem oddelku zdravil 8 dni, ker se je pobil po čelu, se ranil po obrazu in levem stegnu. Parlottiju so nudili samo prvo pomoč, ker se je pobil po levi rami in kolenu. Okreval bo v 5 dneh.

Z vespe je padel

Dva tedna se bo moral zdraviti 38-letni Natale Furlani iz Rabuseja št. 2, ki se je včeraj popoldne z vespo TS 28991 prevrnil v Ul. Flavia, ko je bil namenjen domov. Zavozil je na vzpetino na novo položenega asfalta in izgubil nadzorstvo nad vespo. Pri padcu se je ranil po levi veki, desnem kolenu in meči. Sprejeli so ga na okulistični oddelek.

Kino

Nazionale 15,30 «La conquista del West» Henry Fonda, Carroll Baker, Gregory Peck. Technicolor.
Arcobaleno 16.00 «Una valigia piena di donne» Technicolor. Prepovedano mladini.
Excelsior 15,30 «L'idea fissa» Silva Koscina, Eleonora Rossi Drago, Philippe Leroy. Prepovedano mladini.
Fenice 16.00 «Squadriglia 633» Barve De Luxe. Cliff Robertson, George Chakiris.
Grattacielo 16,30 «Il vangelo secondo San Matteo» Nagrajen v Benetkah.
Alabarda 16,30 «Da 007 criminali a Hong Kong» Technicolor. Brod Harris.
Filodrammatico 16,00 «Africa sexy» Technicolor. Prepovedano mladini.
Aurora 16,30 «Per un pugno di dollari».
Cristallo 16,30 «Strano incontro» Natalie Wood. Prepovedano mladini.
Capitol 16,00 «La vendetta della signora» Ingrid Bergman, Anthony Quinn. Prepovedano mladini.
Garibaldi 16,30 «Jack Diamond gangster» Prepovedano mladini.
Impero 16,30 «Le astuzie di una vedova».
Vittorio Veneto 16,15 «Il dottor Stranamore».
Moderno 16,30 Micki Ellen in Gennarino Vollaro v reviji «Fascino». Poje Lucia Miao z radia Peking. Na platnu «Al di là del fiume». Zadnji dan.
Astra 16,30 «Gli invincibili».
Astoria 16,30 «90 notti in giro per il mondo» Technicolor. Prepovedano mladini.
Abbazia 16,00 «Il forte delle Amazzoni» Technicolor. Audie Murphy.
Ideale 16,00 «A noi piace freddo» Tognazzi in Vianello.

Razna obvestila

SPDT priredi v petek, 20. t.m. ob 20,30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. Geppa 9, prvi planinski večer s predvajanjem filmov Aljoše Žerjala. Na sporedu so filmi o Bosni, Ohridskem jezeru in naši obali. — Vljudno vabljeni.

Ljudska prosveta

Danes, v torek, bo ob 21. uri seja odbora prosvetnega društva Barkovlje.

Izleti

Prosvetno društvo «Ivan Cankar» priredi 8 decembra izlet v Bohinj in na Vogel (1923 m). Vpisnina 1800 lir. Vpisovanje vsak dan v društvenih prostorih, Ul. Montecchi 6 od 19. do 20. ure.

Včeraj - danes

ROJSTVA. SMRTI IN POROKE

15. in 16. novembra 1964 se je v Trstu rodilo 7 otrok, umrlo pa je 16 oseb

UMRLI SO: 70-letna Maria Marzi por. Vecchiet, 86-letna Maria Skok vd. Morari, 64-letni Dario Miani, 71-letni Francesco Pison, 90-letna Olga Schuchter vd. Vucci, 80-letni Giuseppe Persen, 73-letna Maria Krasna vd. Nemez, 79-letna Maria Cilardi por. De Feo, 75-letna Libera Rizzi por. Ielusich, 79-letni Pietro Zobec, 82-letna Caterina Zizzutto, 64-letni Giusto Baiz, 80-letna Amalia Cuzzi, 85-letna Maria Enghuber vd. Ceschia, 72-letni Giuseppe Ulcigrai, 85-letna Maria Vrech vd. Sivi.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(16. 11 — 22. 11.)

Giusti, Ul. Bonomea 93 (Greta); dr. Rossetti, Ul. Combi 19; dr. Signori, Trg Ospedale 8; Tamaro-Neri, Ul. Dante 7; Godina, Trg S. Giacomo 1; Alla Minerva, Trg S. Francesco 1; Ai Due Mori, Trg Unità 4; G. Papa, Ul. Felluga 46

NOCNA SLUŽBA LEKARN
(16. 11 — 22. 11.)

Godina, Trg S. Giacomo 1; Alla Minerva, Trg S. Francesco 1; Ai Due Mori, Trg Unità 4; G. Papa, Ul. Felluga 46.

Slovensko gledališče v Trstu

DANES 17. t. m. ob 20.30
V KINO DVORANI
V ŠKEDNJU

Angelo Beolco . Ruzante

«LA MOSCHETA»

ali komedija o finem govorjenju

Gostuje član ljubljanske Drame STANE SEVER

vljudno vabi na predavanje **prof. Mirka Mahniča** o izredno zanimivi temi

«Cankar med Tržačani»

ki bo danes 17. t. m. ob 20.30 v «Gregorčičevi dvorani» v Ul. Geppa 9.

Kam v soboto zvečer?

Prosvetno društvo Barkovlje priredi v soboto, 21. t. m. z začetkom ob 20. uri v svojih prostorih družabni večer pod geslom

«PREDVOLILNI GOLAŽ»
(Odojk s kislim zeljem)

Igra orkester Miramar v mali zasedbi.

Vljudno vabljeni!

ZAHVALA

Prosvetno društvo Barkovlje in orkester Miramar se lepo zahvaljujeta dolinski občinski upravi in županu Lovrihi za razumevanje in podporo pri prireditvi v Boljuncu 14. in 15 t. m.

Prosvetno društvo Barkovlje in orkester Miramar

Gledališča

VERDI

Pri blagajni gledališča se nadaljuje prodaja prostih vstopnic za prvo predstavo Rossinijeve opere «Viljem Tell», ki bo v četrtek ob 20,30 za red A v parterju in ložah ter za red C na galerijah.

Opero bo dirigiral Oliviero de Fabritiis, v glavnih vlogah pa bodo nastopili: Rita Orlandi Malaspina, Luigi Ottolini, Dino Dondi (protagonist), Silvio Maionica, Massimiliano Malaspina. Prva plesalca Marga Nativo in Alfredo Koellner, plesalci solisti Ondina Ledo, Emma Prioli, Ermanno Aurino in Liris Gai. Orkester, zbor in balet gledališča Verdi Zborovodja Giorgio Kirschner, koreograf Carlo Faraboni, režija Carlo Piccinato.

TEATRO STABILE

V Avditoriju (vhod iz Ulice Tor Bandena) danes ob 21. uri prva predstava Goldonijeve komedije «Zdrahe na trgu». Nastopa gledališče «Teatro del Ridotto» iz Benetk z Ginom Cavalierjem.

Mali oglasi

PODI in pokrivala za pode, preproge in sintetične preproge za hodnike iz plastike, gume, Moquette in Meraklon, zastori, Cinz lavatex, prevleke iz plastike. A.R.P. ITALPLAST — Trg Ospedale št. 6. Tel. 95-919.

PRI MAGAZZINU FELICE — Trst, Ulica Carducci 41, DOBITE: ženske, moške in otroške dežne plašče, bunde, hlače, jopiče in srajce najboljših vrst in znamk po najnižjih cenah.

PRI RINOTECNICA, Trst, Ulica Teatro Romano 9, DOBITE: pralne stroje CANDY, REX, INDESIT, ZOPPAS in CASTOR po najnižji ceni. Velika izbira PEČI na plin, drva, kerozen, STEDILNIKE, HLADILNIKE in TELEVIZORJE najboljših znamk.

Različne štedilnike na drva in premog, na plin in elektriko, različne peči, trajno goreče in na kerozen, pralne stroje in hladilnike znamke REX in INDESIT. Plačilo po dogovoru, tudi na obroke dobite PRI CARLU BRUSINI, Trst, Ul. C. Battisti št. 20 Tel. 29041.

Darovi in prispevki

V počastitev spomina pok. Modesta Sancina daruje družina Aljoša Žerjala 2000 lir za Dijaško Matico.

Sporočamo žalostno vest, da je tragično preminil naš dragi mož in oče

Peter Zobec

Pogreb nepozabnega pokojnika bo danes 17. t. m. ob 15.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v Škedenjsko cerkev in od tam na domače pokopališče.

Žalujoči:
ŽENA, SIN z družino
in ostalo sorodstvo

Trst, 17. nov. 1964.

Aktiv slovenskih socialistov

Slovenski socialisti ogorčeni nad pisanjem «Katoliškega glasu»

Aktiv slovenskih socialistov je na svojem sinočnjem sestanku razpravljal, po poročilu tov. Josipa Pečenka, o sedanjih upravnih volitvah in ugotovil njihov velik pomen, zlasti spričo kampanje konservativne in nazadnjaške desnice proti vladi levega centra in njenemu programu, ki se postopno uresničuje, pa tudi spričo nerazumljivih napadov KPI na socialiste, ki omogočajo s svojim sodelovanjem v tej vladi postopno uresničenje njenega naprednega programa v korist vsega delovnega ljudstva.

Aktiv je hkrati poudaril konkretne uspehe, ki jih je nova politična usmeritev že prinesla tudi kar zadeva pravice in zahteve slovenske skupnosti v Italiji (ustanovitev slovenskega otroškega vrtca v središču mesta, slovensko gledališče dobi državno podporo, itd.)

Aktiv slovenskih socialistov pa je na koncu izrazil svoje ogorčenje nad pisanjem «Katoliškega glasu», ki je zavestno protifašistično borbo slovenskega prebivalstva v naših krajih označil kot vsiljeno borbo za «lastne ideale», in spričo takega pisanja omenjenega katoliškega glasila pripomnil, da more take izraze uporabljati le tisti, ki je v času protifašistične borbe stal ob strani fašističnih in nacističnih okupatorjev.

OBČUTNA KRIZA V VSEH TREH OBRATIH

Tržaške ladjedelnice v pričakovanju vladnih ukrepov v korist ladjedelništva

Ladjedelnica Sv. Marka ostala brez naročil, v septembru pa je svoje naprave izkoriščala le 68,2-odstotno - Še slab položaj pri Felszegy in pri Sv. Justu

Tržaška ladjedelniška industrija preživlja težavne čase, saj so vse tri ladjedelnice našega področja slabo zaposlene in imajo malo naročil. Pričakujejo, da se bo položaj nekoliko izboljšal, ko bo stopil v veljavo vladni zakonski osnutek, ki predvideva razne ukrepe v korist ladjedelniške industrije. Ta zakonski osnutek še ni znan v podrobnostih, saj je glede bistvenih vprašanj podrejen stališču skupnega evropskega tržišča. V bistvu gre namreč za dva ukrepa: za daljši rok bodo uredili olajšave glede plačevanja IGE in drugih pristojbin in s posebnim ukrepom nakazali prispevek v skupni višini 20 milijard lir za gradnjo ladij. Davčne olajšave ne spadajo v pristojnost organov evropske skupnosti, pač pa državni prispevki v korist ladjedelniške industrije, ki jih rimska pogodba prepoveduje.

Minister za trgovinsko mornarico Spagnolli je ob svojem obisku v Trstu dejal, da so že stopili v stik s SET in da vse kaže, da bodo dobili pristanek. Na vsak način pa ostane v veljavi osnovno načelo skupnega tržišča, da je treba industrijska podjetja urediti tako, da bodo sposobna vzdržati tujo konkurenco. V tej zvezi je minister tudi jasno povedal, da bodo v naslednjih štirih letih izvedli že predvidene načrte osredotočenja gradnje ladij v velikih specializiranih ladjedelnicah in da bodo ukinili proizvodnjo v obratih, ki so neekonomični. Takrat se minister z nobeno besedo ni dotaknil ladjedelnice Sv. Marka, čeprav je dobro znano, da tržaško gospodarstvo zanima v prvi vrsti usoda prav te najpomembnejše tržaške ladjedelnice, ki je istočasno tudi najpomembnejši lokalni industrijski obrat.

Ladjedelnica Sv. Marka pa je v najhujših težavah, saj je po zadnjih uradnih podatkih izkoriščala septembra naprave 68.2-odstotno in so v ladjedelnici gradili le dve ladji. Ladjedelnica nima nobenih naročil in je na lasten račun pripravila načrte za gradnjo specializiranih ladij za prevoz suhega tovora v razsutem stanju. V ladjedelnici je neposredno v proizvodnji zaposlenih 1.099 delavcev.

Podoben je tudi položaj v tovarni strojev Sv. Andreja, kjer so izkoriščali naprave le 40.6-odstotno in gradili 14 ladijskih pogonskih strojev in 27 elektromotorjev za italijanske naročnike. V Tovarni strojev je delalo 508 delavcev. Podjetje je bilo slabo zaposleno, ker je pač tesno povezano z ladjedelniško industrijo, za katero gradi pogonske stroje in drugo opremo.

Tudi ladjedelnica Felszegy v Miljah ne preživlja ugodnega razdobja, saj so septembra izkoriščali naprave približno 40-odstotno in gradili 10.000-tonsko potniško ladjo za družbo «Sunsarda» iz Cagliarija ter 1.200-tonsko petrolejsko ladjo za tržaško pomorsko družbo.

Končno so v ladjedelnici Sv. Justa izkoriščali naprave 34.9-odstotno in so gradili tri ribiške ladje po 600 ton ter vlačilec z močjo 560 konjskih sil.

Poslanci KPI za izvajanje določil o slovenski manjšini

V zvezi s proračunom ministrstva za notranje zadeve za leto 1965 so poslanci: Marija Bernetič, Raffaelo Franco, Mario Lizzero, Fasoli, Pagliarini, D'Alessio in Raffaeli predložili resolucijo, v kateri ugotavljajo, da niti država niti dežela Furlanija - Julijska krajina še nista sprejeli posebne zakone v korist slovenske manjšine, ki bi konkretno uveljavili načelna določila ustave in posebnega deželnega statuta. Zato pozivajo vlado, da v okviru svojih pristojnosti takoj izvede ukrep za sprejetje potrebnih zakonov in da se dodelijo potrebna sredstva za njih izvajanje od 1. januarja 1965.

Minister je resolucijo sprejel kot priporočilo.

VAŽNO OPOZORILO LASTNIKOM ZEMLJIŠČ

Danes zapade rok za prijavo prodaje gradbenih zemljišč

Prijave morajo napraviti tudi kupci - Kmečki organizaciji zahtevata podaljšanje roka

Vsi tisti lastniki, ki so prodali gradbena zemljišča in parcele, ali so jim jih razlastile javne ustanove v dobi od 1.1.1954 do 5.4.1963 in od 31.3.1964 do 18.9.1964, morajo predložiti zadevne prijave na občinsko upravo.

Opozarjamo, da rok zapade danes, 17. novembra.

Prijave morajo napraviti tudi kupci. Globa, če nekdo ne predloži prijave pravočasno, ali jo zataji, gre od 50.000 do 2.500.000 lir.

Kmečka zveza in Zveza malih posestnikov sta posredovali na županstvu, da bi podaljšalo rok, ker so mnogi kmetje in lastniki zemljišč prepozno izvedeli in v dobri veri niso utegnili napraviti prijav.

Člani Kmečke zveze in Zveze malih posestnikov naj se za podrobne informacije obrnejo na tajništvo v Ul. Geppa 9.

Upamo, da bo občinska uprava upoštevala prošnjo omenjenih kmečkih organizacij ter primerno podaljšala rok.

Nezgoda delavca v kamnolomu

Na nevrokirurški oddelek bolnišnice so včeraj popoldne sprejeli 53-letnega delavca Antonia Gosniacha iz Savogne pri Vidmu št. 62. Ponesrečil se je v kamnolomu pri Repentabru, kjer se je spotaknil ter pri padcu udaril z glavo v oster kamen. Pri tem se je ranil po desnem sencu ter si verjetno prebil kost. Zdraviti se bo moral en mesec.

DANAŠNJA ZBOROVANJA:

KPI: 11. Ponterosso Burlo, 12. Tovarna strojev inž. Cuffaro, 12. Ul. Timeus Sema, 19.30 Cereji Fontanot in Chinichio, 20. Čampore sen. Vidali, 20. Milje na sedežu Pacco.

PSIUP: 10.30 Trg Oberdan Rutigliano, 11. Milje Franco, 12. Lonjer Jercog, 12. Trg Libertà Monfalcon, 15. Zgonik Jercog, 16. Stara mitnica Monfalcon, 16. Gabrovec Jercog, 16.30 Industrijsko pristanišče Franco.

LSS: ob 16. v Lonjerju; ob 17. pri Sv. Ani; ob 18. v Škednju; ob 19. v Štramarju; ob 20. v Čamporah.

Skupščina časnikarjev

Včeraj sta se na svojem sedežu sestala vodstveni svet in sindikalna konzulta Združenja julijskega tiska, ki sta proučila potek pogajanj za obnovitev vsedržavne delovne pogodbe, ki so se pričela v preteklih dneh in se bodo nadaljevala 25. t.m. v Rimu. V zvezi s tem sta proučila tudi stališče, ki ga bodo zavzela druga deželna združenja tiska do razvoja položaja, tako da doseže stroka svoje cilje. V ta namen so tudi sklicali skupščino tržaških časnikarjev, ki bo 30. novembra ob 15. uri na sedežu na Korzu Italia 12.

V četrtek skupščina trgovinskih uslužbencev

V četrtek ob 19.30 bo na sedežu sindikata FILMCAS-CGIL v Ulici Pondares št. 8 skupščina trgovinskih uslužbencev. Na skupščini bodo razpravljali o zahtevi po sklenitvi nove dopolnilne pogodbe v pokrajini.

Nevešča šoferka

Nevešča šoferka, 31-letna gospodinja Gisella De Bernardi por. Alippi iz Ul. San Daniele 3, je včeraj popoldne vozila svoj fiat 600 TS 59648 po Ul. Bazzoni. Ko je hotela zaviti v Ul. sv. Vida, je izgubila nadzorstvo in treščila v hišni vogal. Pri nesreči se je porezala po nosu in se bo morala na otorinolaringoiatričnem oddelku zdraviti 7 dni.

Sestanek pete deželne komisije

Danes ob 10.30 se bo pod predsedstvom prof. Cumbata sestala peta stalna komisija deželnega sveta, ki bo ponovno razpravljala o zakonskem predlogu svetovalca Morellija o vključitvi ustanove Selad pod deželno upravo.

V drog sta trčila

Ko sta se 26-letni študent Darij Starc s Kontovelskega klanca 112 in 21-letni prodajalec Emil Pahor, ki stanuje na istem klancu štev. 50, v nedeljo zvečer peljala v fiatu 500 TS 66118 s Proseka v Nabrežino, sta trčila v drog električne razsvetljave in se ranila. Nesreča se je dogodila v bližini križišča za Gabrovico. Starca, ki je vozil avto so oslepili žarometi nasproti vozečega avta, da je izgubil nadzorstvo nad svojim avtom, zavozil na desno in treščil v drog.

Ponesrečenca so z zasebnim avtom prepeljali v bolnišnico, kjer

SMRTNE POSLEDICE DVEH PROMETNIH NESREČ

V bolnišnici umrla moški in ženska žrtvi prometnih nesreč v Istrski ul.

Moškega je že v sredo podrl vespist, žensko pa v soboto pri Trgu Sv. Jakoba mladoleten motorist

Dve žrtvi prometnih nesreč sta v bolnišnici podlegli hudim zadobljenim poškodbam. V nedeljo je na nevrokirurškem oddelku umrl 69-letni Peter Zobec iz Ul. Trissino 19-1, katerega je prejšnjo sredo okrog 18. ure, pri prečkanju Istrske ulice, blizu stavbe št. 13, z vespo podrl 19-letni Edoardo Podrecca iz Ul. Caldara 11. Tedaj so Zobca sprejeli v bolnišnico s pridržano prognozo, ker se je hudo pobil po glavi in krvavel iz levega ušesa.

Na ortopedskem oddelku pa je včeraj zjutraj podlegla zadobljenim poškodbam 82-letna Caterina Zizutto iz Ul. Ponzianino 7. V soboto popoldne jo je na Trgu sv. Jakoba pri prečkanju ceste podrl 15-letni Sergio Beacco iz Ul. Zorutti 30, ki se je vozil na motornem kolesu. Zizuttova si je pri nesreči zlomila levo nogo. Vse zdravniške nege pa so žal bile zaman in včeraj je nesrečnica izdihnila. Gornja slika je bila posneta v trenutku, ko so hudo poškodovano Zizuttovo z ambulanco RK odpeljali v bolnišnico.

Motorist podrl priletno žensko

V Drevoredu D'Annunzio blizu stavbe št. 29 je včeraj popoldne 18-letni Stanislao Perossa od Oreha št. 6 z lambreto TS 27127 podrl 83-letno upokojenko Giuseppino Tomasellijevo iz Ul. Piccardi 15, ki je tedaj prečkala cesto. Ponesrečenko so odpeljali v bolnišnico, kjer so jo sprejeli na nevrokirurški oddelek s prognozo okrevanja v 7 dneh. Pri nesreči se je pobila po zatilju.

SMRTNA PROMETNA NESREČA PRI OREHU

Z vespo sta trčila v drevo: eden mrtev, drugi hudo ranjen

Ranjenec včeraj ni prišel k zavesti in njegovo stanje je skrajno resno - Vzrok nesreče: spolzka cesta

Dež in mokra cesta sta bila kriva predvčerajšnjim zvečer okrog 23.45 tragične prometne nesreče, ki se je pripetila pri Orehu približno 150 metrov od gostilne «Sartori». Bratranca 26-letni delavec Germano Giurgevich iz Ul. della Fabbrica 3 in 41-letni delavec Celestino Giurgevich z Reške ceste 41 sta se na vespi vračala s Koprskega proti Trstu. Na lahnem ovinku pri Orehu pa sta z vespo treščila najprej v platano kraj ceste in se potem zvalila po dva metra globokem nasipu, kjer je Germano obležal mrtev, Celestino pa hudo ranjen.

Nihče ni videl, kako se je nesreča dogodila. Neki moški je pol ure kasneje šel mimo kraja in zaslišal stokanje na dnu jarka. Ustavil se je, da bi bolje pogledal in v temi je na travniku razločil ranjenca, mrtveca in prevrnjeno vespo. Pešec se je podvizal do najbližjega telefona, od koder je poklical rešilni avto in policijo.

Ko so na kraj nesreče prihiteli bolničarji, za Germana ni bilo več pomoči. Pri močnem trčenju v drevo si je prebil lobanjo in bil na mestu mrtev. Celestina pa so v hudem zdravstvenem stanju nemudoma prepeljali v bolnišnico, kjer so ga nujno sprejeli na nevrokirurški oddelek s pridržano prognozo zaradi prebitja čelne kosti, verjetnega zloma lobanje, zloma leve noge in nezavestnega stanja.

Zdravstveno stanje hudo ranjenega Celestina se včeraj ni izboljšalo. Ranjenec ni niti prišel k zavesti, da bi vsaj obrazložil, kako se je nesreča pripetila.

Medtem so agenti cestne policije na kraju nesreče opravljali potrebne formalnosti in se tam zadržali do dveh ponoči. Giurgevicha sta se vračala od sorodnikov, ki sta jih obiskala na Koprskem. Komaj pa sta prekoračila mejni blok pri Škofijah, se je ulil dež. Morda sta tudi hitro vozila in na ovinku je Germano zdrsnil na mokri cesti, izgubil nadzorstvo nad vespo in treščil v drevo, od koder je sunek oba potnika z vespo vred vrgel na travnik pod cesto.

ZAHVALA

Vsem, ki so z nami sočustvovali in spremili na zadnji poti našo ljubljeno mamo

ŠTEFANIJO DEŽJOT (DIGIOTTO)

se iskreno zahvaljujemo.

Posebna zahvala gg. zdravnikom in sestram sanatorija Salus za požrtvovalno skrb in nego, darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so na kakršenkoli način počastili njen spomin.

Trst, 17. novembra 1964.

ŽALUJOČI OSTALI

PRVA RAZPRAVA PRIZIVNEGA POROTNEGA SODIŠČA

Roparskim napadalcem na tobakarno v celoti potrjena prvostopna kazen

Priziv sta vložila samo dva od treh udeležencev roparskega napada - Zaprisega porotnikov

Včeraj se je začelo pod predsedstvom predsednika prizivnega sodišča dr. Palerma jesensko zasedanje prizivnega porotnega sodišča. Na začetku obravnave je predsednik sporočil imena ljudskih sodnikov, ki so jih že pred časom izžrebali. Na včerajšnji razpravi so nastopili naslednji ljudski sodniki: Edonide Furlano por. Occornero iz Vidma, Adriano Costantini iz Tricesima, Ugo Chiaruttini iz Trsta, Antonio Gaiga iz Teora pri Vidmu, Vincenzo Messina iz Vidma in Lucio Apollonio iz Trsta.

Takoj potem, ko so novi porotniki podali predpisano prisego, je predsednik Palermo otvoril obravnavo proti mladeničem, ki so pred dvema letoma, na predvečer velikega šmarna, okoli 18. ure vdrli v tobakarno v Ul. Passo di piazza v bližini Velikega trga, ter oropali lastnico Filograsso za okoli 40.000 lir.

O tem roparskem dejanju smo svoj čas obširno pisali. Pred tobakarno se je ustavil avto s tremi mladeniči. Dva sta izstopila, medtem ko je šofer ostal v vozilu ter ju počakal z motorjem v teku. Mladeniča, ki sta izstopila, sta se podala v tobakarno. Eden izmed njiju je zgrabil lastnico ter jo porinil v prostor, ki je za tobakarno. Njegov sopajdaš pa je pograbil iz predala prodajnega pulta okoli 40.000 lir in takoj nato sta oba zbežala iz tobakarne, se usedla v avto in se odpeljala z vso naglico.

Policijski organi so prišli na sled zlikovcem šele nekoliko dni pozneje. Nekega večera so policijski agenti ustavili na Općinah avto, ki se jim je zdel sumljiv. Eden izmed mladeničev, ki je bil v avtu, se je uprl policajem ter se je moral pozneje zagovarjati skupaj z ostalimi soobtoženci zaradi prekrškov, ki pa niso bili povezani z ropom v tobakarni. Njega so porotni sodniki prve stopnje oprostili (s pomilostitvijo) zaradi njegove mladoletnosti. V avtu je bil tudi neki drugi mladenič, ki pa z vsemi prekrški, ki so jih zagrešili njegovi prijatelji, ni imel nobene zveze.

Ob tej priliki pa so policijski organi prijeli tudi enega izmed krivcev ropa v tobakarni, ki je priznal krivdo ter povedal imena svojih sokrivcev. Tako so se na zatožni klopi znašli: Cipriano Tomaselli, Fabio Fabbro in Marino Tissini (poleg že omenjenega mladeniča, ki pa ni bil odgovoren za rop). Porotniki so v aprilu letos spoznali vse tri glavne obtožence za krive ter jih obsodili: Tomasellija na 6 let zapora in na 287 tisoč lir globe (za manjše prekrške so mu naložili še 5 mesecev in 22 dni pripora ter 25.000 lir globe), Fabbra na 5 let, 7 mesecev in 15 dni zapora ter 267.000 lir globe (za manjše prekrške še 2 meseca in 20 dni pripora ter 11.000 lir denarne kazni). Končno so prisodili Tissiniju 2 leti, 7 mesecev in 15 dni zapora ter 164.000 lir globe.

Porotni sodniki so med drugim menili, da ni Tomaselli vdrl v zasebno stanovanje (prostor za tobakarno) ter je bila zato kazen ustrezno nižja. Z druge strani pa niso upoštevali Tissinijevega zagovora, ki je trdil, da sploh ni vedel, da nameravata prijatelja oropati tobakarno. On je pač sedel za volanom avta ter čakal, da se prijatelja vrneta iz tobakarne, ker je menil, da sta šla kupit cigarete. Sodniki tudi niso upoštevali zahteve Fabbrove obrambe, ki je menila, da bi morali zdravniški izvedenci pregledati njenega varovanca, ker gre baje za mladeniča, ki je zmožen samo deloma pravilnega presojanja in hotenja. Skupna kazen, ki so jo porotniki naložili vsem trem obtožencem je znašala skoraj 15 let zapora.

Na včerajšnji obravnavi je dr. Palermo na kratko pojasnil vse te dogodke. Med drugim je pripomnil, da gre glavni del krivde prav Tomasellija, ki je spravil ostala dva mladeniča na stranpota (Tomaselli ima za seboj že zelo burno preteklost). Vendar pa se ta ni pritožil proti razsodbi. Na včerajšnji obravnavi so torej sodili v bistvu samo Fabbru in Tissiniju.

Javni tožilec se je med svojim govorom dotaknil nekaterih vprašanj, ki so izzvala precejšnje negodovanje obrambe. Odv. Annoscia je med drugim dejal, da bi podobni izrazi, v primeru, če bi jih uporabljala obramba, utegnili izzvati formalno obtožbo proti zagovornikom. Javni tožilec dr. Marsi je po kratkem premisleku izjavil, da vsakdo pač dela kar mu je mogoče. Pri vsem tem je šlo za obrazložitev priziva, ki jo je generalni prokurator smatral za naivno. Odvetnik Annoscia pa je trdil, da so obrazložitev sestavili odvetniki juristi, ki pač vedo kaj delajo.

K vsemu temu je treba še pripomniti, da sta oba zagovornika upala, da bodo porotniki sprejeli vsaj eno zahtevo obrambe, se pravi tisto, ki zadeva znižanje kazni zaradi poravnave škode, ki so jo obtoženci povzročili prizadeti stranki. Na prvostopni obravnavi lastnica tobakarne Filograssova ni hotela sprejeti ponudbe obtožencev, da se ji izplača za odškodnino 190.000 lir. Pozneje pa je sprejela to ponudbo ter ni več nastopila na drugostopni obravnavi kot zasebna stranka.

Prizivni porotniki pa niso upoštevali teh okoliščin ter so potrdili prvotno razsodbo.

V zagonetnih okoliščinah ranjen na Trgu Hortis

Agenti letečega oddelka od nedelje zvečer vodijo preiskavo v zvezi z zagonetnim dogodkom, ki se je pripetil na Trgu Hortis. Bilo je okrog 20. ure, ko je nekdo telefoniral na kvesturo, da leži v parku na Trgu Hortis ranjen moški. Agenti so takoj odhiteli na trg in našli hudo ranjenega 59-letnega zidarja Giuseppa Peressona iz Ul. Ciamician 16. S policijskim avtom so ga odpeljali v bolnišnico, kjer so ponesrečenca sprejeli na nevrokirurški oddelek s pridržano prognozo. Peresson je imel udarec na čelu, krvavel je iz levega ušesa in je bil ranjen po levem stegnu. Peresson ni govoril, zato agenti niso mogli izvedeti kaj se je pravzaprav pripetilo. Šele nekaj ur pozneje, ko je Peresson lahko spregovoril, je nejasno omenil, da je postal žrtev napada.

Vse se zdi, da Peressonova izjava ni resnična. Agenti so mnenja, da je zidarja kdo pretepel. Preiskava se nadaljuje.

Zaradi hitrosti z avtom v ograjo

Hitra vožnja in spolzka cesta sta bili usodni za drznega avtomobilista 23-letnega uradnika Nataleja Pilottija iz Lame Mogogno pri Modeni, ki je včeraj ponoči, okrog 2. ure, z vso naglico vozil svoj avto «giulietta» MO 89702 po Istrski cesti proti Sv. Soboti. Ko je privozil v bližino pokopališča, je zdrsel na mokrem cestišču, izgubil nadzorstvo nad avtom in se zaletel v železno ograjo na desni. Pri tem se je avto popolnoma razbil, Pilotto pa je imel srečo. Nepoškodovan se je izvlekel iz razbitega avtomobila.

Poleg tega, da je razbil avto, je moral Pilotti plačati globo zaradi prehitre vožnje po mestnih ulicah.

Lambretista v avto

Na vogalu Ul. Revoltella in Ul. P. P. Vergerio se je predvčerajšnjim zjutraj dogodila prometna nesreča. Proti Ul. Piccardi je 27-letni uradnik Luciano Ceschia iz Ul. Roncheto 41 vozil svojo lambreto TE 20206, na kateri se je peljal tudi njegov 53-letni oče Arcangelo iz Ul. Pola 53. Na omenjenem vogalu, je Ceschia trčil v avto TS 70255, ki ga je proti Ul. Rossetti vozil 22-letni Luigi Valli iz Ul. Roma 17. Zaradi trčenja sta se lambretista prevrnila. Z rešilnim avtomobilom so ju prepeljali v bolnišnico, kjer so Arcangela Ceschio pridržali na ortopedskem oddelku s prognozo okrevanja v enem mesecu zaradi zloma levega gležnja. Lucianu pa so nudili samo prvo pomoč, ker se je ranil po desni nogi. Okreval bo v enem tednu.

Goriško-beneški dnevnik

MNOŽIČNA AKCIJA PROTI UVELJAVITVI ZAKONA 167 V GORICI

Poleg 83 prizivov prebivalcev iz Štandreža še 9 prizivov strank organizacij in združenj

Prizive so vložili SKGZ, SDZ, PSI, PSDI, KPI, CGIL, Kmečka zveza, Kmečko društvo iz Štandreža in Coltivatori diretti

JUTRI DEMONSTRACIJA KMETOV S TRAKTORJI PO MESTU

Včeraj je potekel rok za vlogo prizivov proti uveljavitvi zakona 167 o izgradnji rezidencialnih področij. Protokolnemu uradu občine Gorica so poleg vloge Slovenske kulturno gospodarske zveze, ki smo jo objavili na prvi strani naše nedeljske številke, izročili svoje vloge še Slovenska demokratska zveza, Italijanska socialistična stranka, Italijanska socialno demokratska stranka, Italijanska komunistična partija, Italijanska konfederalna delavska zbornica, Kmečka zveza, društvo neposrednih obdelovalcev zemlje iz Štandreža, Federacija neposrednih obdelovalcev in pa štandreški kmetovalci, ki so neposredno prizadeti. Štandreški kmetje so vložili 83 prizivov, podpisalo pa jih je 120 prizadetih oseb.

Vse vloge nasprotujejo uveljavitvi zakona 167. Proti njemu se navajajo najrazličnejši gospodarski razlogi kakor tudi skrbi za usodo slovenske skupnosti.

Občinska uprava bo vse vloge proučila ter jih dala v diskusijo občinskemu svetu.

Na sestanku ki so ga imeli prejšnji petek, so predstavniki kmetovalcev s prizadetih področij, včlanjeni v Federacijo neposrednih obdelovalcev, proglasili za jutri 18. novembra protestno manifestacijo kategorije proti uveljavitvi zakona. Kmetje se bodo s svojimi traktorji zbrali v Ul. III. Armada (ulica, ki povezuje Tržaško cesto z mednarodnim prehodom). Ob tam se bodo v koloni odpeljali po Ul Vittorio Veneto, Ul. 24. maja, obeh Korzih in Ul. Oberdank na Travnik, kjer bo njihova delegacija odšla k prefektu. Ob 10.30 bo odšla k goriškemu županu in k predsedniku goriške pokrajine.

Od nekje so kmetovalcem svetovali, naj se izognejo Korzom ter naj se pripeljejo na Travnik po stranskih ulicah za Gradom, vendar predloga ne sprejemajo, ker hočejo opozoriti meščane na krivice, ki se jim hočejo storiti.

Gostilničarko iz Pevme so včeraj pokopali

Včeraj popoldne ob 15.30 so pospremili k zadnjemu počitku na pokopališču v Pevmi znano gostilničarko 77-letno Kati Brezavšček vdovo Murovec, ki je imela v zadnjem času gostilno pri pevmskem mostu. Pokojnica je bila zadnje dni v goriški civilni bolnišnici, kjer je umrla v nedeljo. Znanci in prijatelji izrekajo družini iskreno sožalje.

NA SOBOTNI SEJI VODSTVA

Osvaldo Carraro novi tajnik PSI

Izvoljen je bil tudi nov pokrajinski izvršni odbor stranke

Tiskovni urad pokrajinske federacije PSI sporoča:

«Dne 7. in 14. t. m. se je sestal pokrajinski odbor stranke, da bi poživil reorganizacijo strankine dejavnosti v naši pokrajini s posebnim ozirom na predstoječe volitve. V ta namen je bilo potrebno obnoviti izvršni odbor federacije. Zato je prejšnji izvršni odbor podal ostavko in zamenjali so tudi pokrajinskega tajnika stranke ter pokrajinsko tajništvo.

Pokrajinski odbor stranke se je zahvalil dosedanjemu pokrajinskemu sekretarju za njegovo večletno delo v korist stranke. Nato so izvolili nov izvršni odbor. Za tajnika stranke je bil izvoljen Osvaldo Carraro, za odbornike pa naslednji člani: Rinaldo Cecchini, Massimo Cellie, Ricciotti Doria, Alfredo Gava, Marko Waltritsch, Giuliano Ulian, Marco Zorzut in Elio Zuliani.

Pokrajinski odbor PSI s tem v zvezi poudarja, da ta reorganizacija vodstva ne bo spremenila političnih sklepov, ki izhajajo s strankinega kongresa».

Protest kamionistov zaradi počasnega carinjenja

Goriški cariniki so komaj včeraj začeli s carinjenjem tovornikov, ki so se med stavko nabrali na prehodu Rdeča hiša. V tem času se je ustavilo na parkirišču pred prehodom ter po vseh mogočih kotih v njegovi neposredni bližini okoli 70 tovornikov s prikolicami, ki so se pripeljali iz Jugoslavije. Cariniki so kakor povsod v državi stavkali šest dni. Medtem ko so drugje v nedeljo začeli z delom, so na goriškem prehodu tudi v nedeljo počivali, ker je bil praznik. Dela so se lotili šele v ponedeljek zjutraj. Naravno, da ga je bilo na pretek in da je uradniški stroj po enotedenskem mirovanju zelo škripal. Kamionisti so počasnost z nejevoljo sprejeli. Zbrali so se na trgu pred blokom in glasno protestirali. Razlog za njihov protest ni bila samo počasnost pri carinskih formalnostih, ki so jim pobrale dosti dragocenega časa in, seveda, tudi zaslužka, ampak se ta zastoj pridružuje tudi škodi, ki so jo utrpeli zaradi odvzema nafte proste cone, ker se je kontingent že izčrpal.

Padec skuterista da bi preprečil trčenje

Včeraj okrog 13. ure so z nekim zasebnim avtom pripeljali v goriško civilno bolnišnico 19-letnega Gina Lovisittija iz Ločnika, Mocchetta 23. Zdravniki so mu ugotovili zlom leve noge ter so ga pridržali za 10 dni na zdravljenju.

Lovisitti se je malo prej peljal s skuterjem Ducati 85 proti Gorici. Ko je privozil na križišče pri Madonnini je naglo pritisnil na zavore, da bi preprečil trčenje z avtom, ki je imel evidenčno tablico iz Neaplja. Pri tem je izgubil ravnotežje, padel s svojim vozilom in se ranil. Cestna policija iz Gorice je napravila o nezgodi zapisnik.

Traktor začel goreti zaradi okvare motorja

Včeraj okrog 16.25 so poklicali goriške gasilce v Villanovo ob Idrijci, kjer se je v naselju Gratton vnel neki traktor, pri katerem se je zaradi okvare motorja povračal nazaj bencin. Ogenj je zajel ves traktor in trajalo je dobre pol ure, da so gasilci uspeli pogasiti požar. Lastnik traktorja je Rodolfo Tuni. Povzročeno škodo cenijo na okrog 200 tisoč lir, ki pa je krita z zavarovalnino.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna «AL CORSO», Korzo Italia št. 89, tel. 24-43.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 15,8 stopinje ob 13.50, najnižjo 3,8 stopinje ob 8.30, povprečne dnevne vlage je bilo 93 odstotkov, dežja je padlo v nedeljo ponoči 13,6 mm.

Klub «SIMON GREGORČIČ»

VEČERI OB SREDAH

Jutri, 18. novembra ob 20.30 bo v klubskih prostorih na Verdijevem korzu 13 v Gorici GREGORČIČEVA PROSLAVA, na kateri bo o goriškem pesniku govoril pisatelj

PROF. ALOJZ REBULA

STANE SEVER

prvak ljubljanske Drame, pa bo recitiral njegove pesmi. Sodeloval bo tudi moški pevski zbor «KRAS» iz Dola in s Poljan, ki ga vodi Pavlina Komel.

Kino

VERDI. 17.00: «Assassino al galoppatoio», M. Ruthefort in R. Morley, črnobeli film, zadnja predstava ob 22.

CORSO. 16.30: «Per un pugno di dollari», C. Eeastwood in M. Koch, italijanski barvni kinemaskopski film, zadnja predstava ob 22.

MODERNISSIMO. 16.00: «Il fuorilegge del Texas», Gregory Peck in H. Fonda, ameriški barvni kinemaskopski film, zadnja predstava ob 22.30.

VITTORIA. 17.00: «Potenti e dannati», F. Arnoul in R. Cooper, francoski črnobeli film, zadnja predstava ob 21.30.

CENTRALE. 17.00: «Sexy nudo», italijanski barvni kinemaskopski film, mladini pod 18. letom vstop prepovedan, zadnja predstava ob 21.30.

PO STARI NAVADI NA GORIŠKEM

Velika udeležba na martinovanju SPD v nedeljo na Lokvah

Pester program s srečolovom in plesom v okusno urejeni hotelski dvorani Uspelo martinovanje tudi v Štandrežu in Sovodnjah

MARTINOVANJE SPD iz Gorice na Lokvah, je bilo tudi letos v lepo okrašeni hotelski dvorani. Za dekoracije je poskrbel goriški slikar Jože Cej

Kot je že nekaj let v navadi, je Slovensko planinsko društvo iz Gorice zaključilo svoje letošnje delovanje z martinovanjem na Lokvah, ki so ga pripravili preteklo nedeljo v hotelu Poldanovec. V popoldanskih urah se je zbralo v hotelski dvorani lepo število nad 130 članov in prijateljev iz Gorice in podeželja, ki so napolnili vso dvorano, čeprav niso prišli člani Planinskega društva iz Ajdovščine, ki so napovedali svojo udeležbo pri martinovanju. Prav zaradi tega se je začel program izvajati z malo zakasnitvijo.

Najprej je bila improvizirana radijska oddaja, ki so jo pripravili tajnica Jožica Smetova in Bernard Bratoš ob sodelovanju nekaterih drugih članov; za tehnično izvedbo pa je poskrbel Karel Nanut iz Štandreža. V oddaji, ki se je ponovila tudi pred koncem martinovanja, so na šaljiv način obravnavali vremensko poročilo in vpliv vremena na posamezne kraje.

Zbrane člane in prijatelje je nato pozdravil predsednik SPD Karlo Kumar. Med prisotnimi naj omenimo tudi tajnika PZ Slovenije Draga Lavriča in urednika Planinskega vestnika, Tineta Orla, ki sta tudi prišla ob tej priliki med goriške planince.

V lepo okrašeni dvorani naj omenimo predvsem številne dekorativne slike na planinski motiv, ki jih je na duhovit način izdelal goriški umetnik Jožef Cej ob sodelovanju Vankota Delpita iz Podgore. Slike so vzbujale splošno zanimanje in odobravanje ter so vzbudile tudi pozornost urednika Tineta Orla, ki je želel osebno spoznati Jožeta Cejа, ki je bil tudi prisoten na martinovanju.

Živo zanimanje je bilo za tombolo s številnimi dobitki; od teh so šli kar štirje v Podgoro, dva v Štandrež, po eden pa v Gorico, Solkan, Mošo in ena tombola je ostala na Lokvah nekemu domačinu.

Med večerjo in po njej, ko se je mlado in staro zavrtelo, pa je poskrbel za planinske poskočnice godalni trio Elio iz Podgore. Zabava, na kateri je bilo letos zlasti mnogo mladine, se je zaključila okrog 23. ure. Omenimo naj še, da se je ob tej priliki vpisalo v SPD kar 17 novih članov.

Preteklo soboto zvečer so domači prosvetarji priredili martinovanje tudi v Štandrežu v prosvetni dvorani. Prisotne je pozdravil v imenu prirediteljev Karel Nanut in želel vsem obilo zabave. Nato je nastopil moški zbor «Kras» iz Dola-Poljan, ki je pod vodstvom Pavline Komelove zapel več narodnih in umetnih pesmi. Sledil je števerjanski godbeni trio, ki je zaigral vrsto veselih in poskočnih domačih motivov.

Prireditelji so potem vsem prisotnim po lepi stari navadi ponudili klobase z domačim kruhom in novim vinom, kar vse je šlo v slast vsem. Sledila je prosta zabava s plesom.

Med udeleženci, ki so napolnili dvoranico, je bilo zlasti mnogo domače mladine, ki se je zabavala pozno v noč.

Tudi Sovodenjci niso hoteli biti od manj in so v nedeljo zvečer martinovali v svojih prosvetnih prostorih. Ker pa se jim je med tednom ponesrečil vodja godalnega ansambla Vojko Cotič, so se morali zadovoljiti z glasbo s plošč. Vkljub temu pa je bilo tudi tu veselo, za kar je poleg veselih plošč poskrbelo tudi dobro vino.

V KLUBU «SIMON GREGORČIČ»

S koncertom inštrumentalistov začetek letošnje glasbene sezone

Nastopili so orkestraši in solisti, gojenci glasbenih šol v Šempetru in Trstu

Šola Glasbene Matice v Gorici je priredila v soboto zvečer v prostorih kluba «Simon Gregorčič» v Gorici svoj prvi glasbeni večer. V gosteh je imela gojence Glasbene šole iz Šempetra in Trsta.

Občinstvo, ki je napolnilo prostor, je nagovoril profesor na goriški Glasbeni šoli Silvan Križmančič, ki je pozdravil goste iz Šempetra in iz Trsta ter številno občinstvo. Glasbena šola iz Šempetra, ki je že večkrat pokazala plodove svojega marljivega dela, je za ta večer pripravila pester spored priljubljenih skladb znanih komponistov. «Nocojšnji prvi glasbeni večer letošnje sezone — je dejal prof. Križmančič — naj bo ploden uvod v delo, ki so si ga zastavile glasbene šole v Gorici, Trstu in Šempetru.»

Spored je začel orkester, ki ga vodi Marjan Konič. Zaigral je dva komada, Fibichov Poem in Straussov valček. Orkester je nastopil tudi ob zaključku sporeda, tokrat z odlomkom iz Verdijeve opere «Nabucco». Občinstvo je izvajalce za njihovo zares dobro igranje nagradilo z iskrenim ploskanjem, ki pa je šlo tudi njihovemu zares požrtvovalnemu dirigentu Koniču. Tudi orkester harmonikarjev pod vodstvom Severina Marvina je žel lepo priznanje. Zaigral je Perlowo mazurko Zlata Praga in preludij iz Verdijeve opere Traviata. Blizu 20 harmonikarjev je zlasti odlomek Traviate zaigralo zelo občuteno.

Solisti, ki so izpolnili ostale točke, so dokazali resnost dela v teh šolah. Najprej sta sedli za klavir Vilma Gorkič in Ljubica Humar, gojenki iz Šempetra, ki sta štiriročno zaigrali Schubertovo boračnico, Jurček Križnič je na violino zaigral Riedingov koncert v G-duru, klarinetist Albert Bevčič Bramsovo Uspavanko, pianistka Jožica Peric Brinlevjev Notturno, Maja Demšar iz Trsta pa na violino Corellijev Largo.

V drugem delu je pianistka Stana Mermolja zaigrala Schittejevo Canzonetto, harmonikar Bogdan Nemec Metrovo Špansko serenado, violinist Radovan Marvin Delibesov Valček, pianistka Jasna Logar iz Nabrežine pa Schubertov Impromptu v As-duru.

Orkester glasbene šole iz Šempetra, ki ga vodi Marjan Konič

ŽE DRUGIČ V RAZDOBJU NEKAJ DNI

Nočni čuvaj presenetil tatu pri kraji v trgovini

Medtem ko je tatu trdno držal v pesteh, jo je njegov pomočnik urnih nog popihal

Tatovi niso na varnem, če ponoči službuje 41-letni nočni čuvaj Lucjan Pahor iz Ul. Zanella 70, uslužben pri družbi za nočno čuvanje v Ul. San Nicolò 8. Nedavno je Pahor v Ul. Besenghi zasačil tatova, v noči med petkom in soboto pa je prijel 58-letnega Marcella Brandolina, starega znanca policije, ki je kradel v trgovini Jestvin Tassini v Istrski ulici 20. Brandolin je imel tudi pajdaša ki pa je urno zbežal čim je zagledal Pahorja.

Bilo je okrog 5. ure zjutraj, ko je Pahor hodil po prazni ulici. Nenadoma je zagledal dva moška ki sta se pred trgovino sumljivo vedla. Ko je bolje pogledal, je opazil, da je rebrača trgovine odprta, zato je Pahor zaklical moškima naj stojita. Eden je kot zbežal, Brandolin pa, ki je imel opravka s petkilogramsko mortadelo, salamo in maslom, ni utegnil zbežati. Pahor ga je prijel, toda Brandolin se je začel upirati in je čuvaja nekajkrat tudi udaril s pestjo. Nastal je tepež, čeprav je Pahor potegnil revolver in ga pomeril v Brandolina.

Tedaj je prišel mimo Bruno Godini, lastnik slaščičarne v Ul. Vespucci 8 in se približal, da bi se prepričal kaj se dogaja. Ko si je bil na jasnem, da ima opravka s tatom, je poklical agente letečega oddelka policije, ki so malo potem od Pahorja prevzeli v varstvo rovnjaškega Brandolina.

Peljali so ga na kvesturo na zaslišanje ,toda Brandolin ni hotel ničesar priznati. Ker je bilo vse zaman, so ga predvčerajšnjim zvečer premestili v koronejske zapore.

Neznani tatovi so se dali zapreti v kino «Viale», da so potem nemoteno lahko kradli v baru «Costa» v Drevoredu XX. septembra. Odprli so stranska vrata kinematografa in se znašli na notranjem dvorišču stavbe. Tam so s silo odprli stranska vrata bara in prišli v notranjost. Iz blagajne so pobrali 49.250 lir ter nekaj steklenic likerjev. Potem so pozorišče zapustili po isti poti po kateri so prišli. V drevored so prišli skozi varnostni izhod kinodvorane, katerega so odprli na notranji strani. Tatvine se je zavedel lastnik bara in je prijavil na komisariatu na Trgu Dalmazia.

Tatovi v vili

Zakonca Danieli iz Ul. Bonomea 82 sta drago plačala nedeljski smučarski izlet v Monte Croce Carnico. V času njune odsotnosti, so neznani tatovi prišli v zapuščeno vilo in pobrali denarja in dragulje v skupni vrednosti 300.000 lir. Zakonca sta se tatvine zavedla zvečer, ko sta se vrnila z izleta. Tatovi so s silo odprli okenski rolo in potem prerezali steklo. V notranjosti so prebrskali vse prostore, dokler niso našli kar so iskali. Tatvino sta zakonca prijavila na karabinjerski postaji na Greti.

Živčno bolan skočil v morje in utonil

Živčno bolan je v nedeljo zjutraj 32-letni kotlar Luca Marino iz Milj Ul. dei Molini 21 poiskal smrt v Miljskem zalivu. Bilo je okrog 11. ure, ko se je z vsakodnevne patruljne vožnje vračal k pomolu v Miljah policijski motorni čoln. Ko je čoln priplul skoraj do pomola, so agenti opazili na gladini vode plavajoče truplo. Truplo so agenti potegnili iz vode ter ga položili na pomol, kamor sta malo potem prihitela sodni zdravnik dr. Reich in namestnik republiškega prokuratorja dr. Ballarini. Sodni zdravnik je truplo nesrečnega Marina pregledal in ugotovil, da je smrt nastopila nekaj ur prej zaradi utopitve. Truplo so potem prepeljali v mrtvašnico glavne bolnišnice, kjer je na razpolago sodnim oblastem.

Marino se je že junija letos v samomorilne namene vrgel v morje, toda tedaj so ga pravočasno rešili. Sprejeli so ga v umobolnico pri Sv. Ivanu, od koder so ga odpustili pred enim tednom. Marino je živel samo z materjo in teto in je bil samski.

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes 17. t.m. ob 19.30 dramatičen - avanturistični film:

IL GOBBO

(GRBAVEC)

Režija: DE LAURENTIIS
Igrajo: FERARD BLAIN in ANNA MARIA FERRERO
Mladini pod 16. letom vstop prepovedan)

SMRTNA NESREČA V KAPRIVI

Delavca iz Zdravščine zmečkala kolesa vlaka

Silovito trčenje dveh avtomobilov na Travniku s tremi ranjenci

V nedeljo popoldne okrog 14. ure je potniški vlak, ki prihaja iz Vidma proti Gorici na železniški postaji v Kaprivi do smrti povozil 59-letnega monterja Giovannija Furlana iz Zdravščine, ki je bil zaposlen pri nekem podjetju, katero ima v zakupu dela na železnici. Ob nesreči ni bilo nikogar poleg in ko je vlak zopet odpeljal so zagledali na tračnicah razmesarjeno truplo.

Karabinjerji iz Kaprive so napravili o nesreči zapisnik in skušajo dognati ali gre za nesrečo ali za samomor. Po prvih ugotovitvah se zdi, da Furlan ni imel nobenega povoda za samomor ter da se je v zadnjem vozu vračal iz Vidma, kjer je obiskal svojega 28-letnega sina Ferdinanda, ki se zdravi v videmski bolnišnici.

Truplo nesrečnega delavca so prepeljali v Zdravščino, kjer so ga včeraj popoldne pokopali na tamkajšnjem pokopališču.

V nedeljo v zgodnjih jutranjih urah, bilo je okrog 2.30, se je peljal 27-letni mehanik Guido Chersovani, ki stanuje v Gorici, Ul. del Santo 22, s svojo Fiat 500 C čez Travnik v smeri proti Ul. Carducci. Z njim je bil v vozilu tudi 26-letni Carlo Pavisi, hidravlik iz Ul. Capuccini 1.

V ozkem grlu Ul. Arcivescovado pa jima je privozil nasproti s svojo Giulietto 32-letni Francesco Brizzi, ki stanuje na Korzu Italia 44. Obe vozili sta s precejšnjo silo in frontalno trčili ter so bili pri tem vsi trije potniki ranjeni. Alarm je povzročil klakson enega od obeh avtomobilov, ki je prišel pri trčenju v stik, da je dolgo trobil in alarmiral vse stanovalce

Z avtom Zelenega križa so vse tri ranjence odpeljali v civilno bolnišnico, kjer so ugotovili Brizziju zlom čeljusti, udarec na bradi in na kolenu, ter so ga pridržali za 30 dni na zdravljenju; 20 dni se bo zdravil Pavisi, ki se je ranil na nosu, čelu in desnem kolenu. Najbolj poceni jo je odnesel Chersovani, ki se je ranil na tilniku in na nosu ter so ga pridržali za 10 dni v bolnišnici.

IZ GORIŠKIH SODNIH DVORAN

Epilog prometne nesreče v Ločniku v kateri se je ranil Bužinel z Jazbin

Da bi si poplačal škodo za izgubljeni plašč, je prijatelju odnesel transistor

Prometna nesreča, ki se je lanskega 29. marca pripetila v Ločniku in v kateri se je hudo poškodoval 30-letni Alojz Bužinel z Jazbin, je bila včeraj predmet kratke sodne obravnave na okrajnem sodišču v Gorici, ki mu je predsedoval dr. Fabiani.

Na zatožni klopi sta sedela 36-letni Riccardo Vidoz s Kraške ulice 17 v Štandrežu ter Bužinel. Prvega so tožili uradno, ker je povzročil Bužinelu rane, ozdravljive v času nad 40 dni, Bužinela pa je tožil Vidoz.

Nesreča se je zgodila takole: Vidoz se je s svojim avtomobilom peljal v smeri proti Ločniku, za njim na motociklu Gilera pa Bužinel. Pri zgardbi št. 17 je Vidoz zavil na levo, da bi zavozil na dvorišče te zgradbe. Bužinel, ki ga je hotel prehiteti, se je zaletel v levo stran avtomobila. Zaradi trčenja so motociklista hudo ranjenega odpeljali v civilno bolnisnico. Ugotovili so mu rane na glavi ter delno paralizo in druge motnje, ki bodo trajale še nekaj let. Vidoz se je v tem trčenju prav malo ranil; okreval je v 8 dneh.

Včerajšnja razprava se je zaključila z Vidozovim preklicom obdolžitve, Bužinel pa je izjavil, da so mu povrnili škodo, ki jo je utrpel. Zato je dr. Fabiani ustavil sodni postopek proti Bužinelu. Vidoza pa oprostil zaradi pomanjkanja dokazov.

So ljudje, ki jih usoda preganja v večji meri kot druge in zdi se, da jim je sreča obrnila hrbet, čeprav ne po njihovi krivdi. Med ljudi take vrste lahko štejemo tudi Loredana Biasiola. Ni še dolgo tega, ko se je moral zagovarjati zaradi tatvine v gostilni v Ul. del Santo, kjer je nekdo ponoči vlomil in poskušal krasti. Ker je policija pri preiskavi našla odtise Biasiolovih čevljev, ga je prijavila sodišču. Tam pa se je izkazalo, da je bil Biasiol prejšnji večer kot gost v tisti gostilni, da je skušal naravnati televizijski sprejemnik in se pri tem poslužil stola, na katerem so našli odtis. Priče so to izjavo potrdile in Biasiola je sodnik oprostil zaradi pomanjkanja dokazov.

Včeraj pa je bil Biasiol ponovno na zatožni klopi pod obtožbo, da je ukradel radio transistor nekemu Francescu Comunellu. «Nisem ukradel transistorja», je odločno izjavil Biasiol in pojasnil, «Skupaj s Comunellom in tremi drugimi znanci sem spal v neki sobani v kazermetah na Svetogorski cesti. Nekega dne sem tam pozabil plašč in ko sem Comunella vprašal zanj, mi je ta odgovoril, da ga je vrgel proč. «Ob takem odgovoru je Biasiol vzel Comunellov transistor kot zastavo, dokler mu ta ne bi vrnil plašča. Potem je radio prodal, ker mu Comunello ni vrnil plašča. Priče, med katerimi je bil tudi Comunello, so potrdile verodostojnost Biasiolove izjave. S tem je odpadla obtožba zaradi tatvine in branilec dr. Turel je poudaril, da obtoženca lahko obsodijo kvečjemu zaradi krivične prisvojitve. Ker pa v tem smislu ni bilo tožnika, je sodnik Fabiani obtoženca oprostil zaradi pomanjkanja tožnika.

šport šport šport šport šport

A LIGA

IZIDI

Atalanta-*Cagliari	1-0
*Fiorentina-Bologna	2-1
*Juventus-Sampdoria	2-0
*LR Vicenza-Catania	2-0
Lazio-*Roma	0-0
Torino-*Messina	1-0
*Milan-Inter	3-0
*Varese-Foggia	0-0
*Genoa-Mantova	0-0

Prihodnje tekme (22 t. m.)

Atalanta - Catania; Bologna - Inter; Foggia - LR Vicenza; Genoa - Sampdoria; Milan - Fiorentina; Torino Juventus; Varese - Messina; Lazio - Cagliari; Mantova - Roma.

LESTVICA

Milan	9	7	2	0	20	5	16
Inter	9	5	3	1	11	6	13
Torino	9	4	4	1	12	6	12
Fiorentina	9	5	2	2	13	12	12
Juventus	9	4	3	2	7	5	11
Roma	9	3	4	2	13	10	10
Atalanta	9	3	4	2	6	5	10
Catania	9	4	2	3	14	13	10
Sampdoria	9	4	2	3	7	7	10
Vicenza	9	4	2	3	11	11	10
Bologna	9	3	2	4	10	7	8
Varese	9	2	4	3	10	12	8
Foggia	9	2	4	3	4	7	8
Cagliari	9	1	4	4	7	11	6
Messina	9	2	2	5	5	12	6
Lazio	9	1	3	5	8	12	5
Genoa	9	1	3	5	5	11	5
Mantova	9	0	2	7	2	13	2

KOŠARKA

ITALIJANSKO PRVENSTVO

IZIDI

ŽENSKA A LIGA

*Portorico-Standa	57:48
*Fiat-Omsa Faenza	58:40
U.C. Venezia-*SGT	31:30
S.M. Mobili-*Napoli	44:35
Treviso-*Brescia	50:40

* * *

MOŠKA A LIGA

«Safog-Robur Ravenna	93:64
*La Torre R.E.-Recoaro	65:53
*Victoria Pesaro-Lav. Udine	69:43
*SGT-Sangiorgese	82:55
*APU Lignano-Roseto	78:66

JUGOSLOVANSKO NOGOMETNO PRVENSTVO

Partizan (z vrnjenimi točkami) zopet na vrhu lestvice I. lige

Zmaga Olimpije v slovenskem derbyju z Mariborom

BEOGRAD, 16. — Dejstvo, da je Partizan kar čez noč prišel na prvo mesto lestvice prve zvezne lige, je marsikoga presenetilo. Vedeti pa moramo, da so pri nogometni zvezi Jugoslavije obravnavali priziv Partizana, Crvene zvezde, njunih voditeljev in tudi igralca Ostojiča, ki se niso hoteli sprijazniti s kaznijo, ki jo je izrekla v zvezi s «kupovanjem» imenovanega igralca srbska nogometna zveza. Višji nogometni forum je vrnil tako Crveni zvezdi kot Partizanu odvzete točke, s čimer je popolnoma spremenil lestvico. Tudi Ostojiču so znatno znižali kazen in sicer od dosmrtne prepovedi igranja na samo enoletno diskvalifikacijo. Ta ukrep je precej razburil duhove v Beogradu, zaradi česar je nekaj vodilnih osebnosti srbske nogometne zveze podalo ostavko.

V nedeljo je bilo 10. kolo jugoslovanskega prvenstva. Medtem ko sta Radnički in Partizan odigrala neodločeno, je Crvena zvezda doživela v Zagrebu pravcato katastrofo. Tudi OFK Beograd je ostal praznih rok, ker je moral prepustiti gostujočemu Dinamu obe točki. Tokrat je tudi Rijeka, ki je gostovala v Skopju, ostala brez točke, medtem ko si je Hajduk nekoliko popravil položaj z zmago nad Trešnjevko.

* * *

V drugi zvezni ligi je bil v Ljubljani slovenski derby med Olimpijo in Mariborom. Ljubljančani so bili bolj uspešni in so tekmece s severnega dela republike odpravili s 3:1. Gole so za Olimpijo dosegli Zagorc (2) in Frančeškin, za Maribor pa Sizgoreo.

Tretji slovenski drugoligaš Kladivar pa se moral doma predati enajstorici Šibenika. Celjani so prikazali zelo slabo igro, kar se je poznalo tudi v končnem rezultatu.

* * *

V slovenski nogometni ligi je Nova Gorica ponovno prišla do dveh točk, s čimer se je premaknila višje v lestvici.

Izolski Delamaris pa si je v Ljubljani, kjer je gostoval, močno prizadeval, da bi se vrnil domov vsaj s polovičnim izkupičkom. Žal se to igralcem iz Izole ni posrečilo in so morali z igrišča z minimalnim porazom.

I. ZVEZNA LIGA

Velež—Železničar	0:0	
Hajduk—Trešnjevka	1:0	(1:0)
Beograd—Dinamo	1:2	(1:0)
Radnički—Partizan	1:1	(0:1)
Zagreb—C. zvezda	4:1	(4:0)
Vardar—Rijeka	1:0	(0:0)
Sarajevo—Sutjeska	2:0	(1:0)

LESTVICA

Partizan	10	7	3	0	18:0	17
Dinamo	10	7	1	2	19:8	15
Sarajevo	10	6	2	2	20:9	14
Rijeka	11	4	4	3	20:15	12
Zagreb	10	4	3	3	20:15	11
Radnički	10	3	5	2	15:11	11
Vardar	10	4	3	3	12:10	11
C. zvezda	3	4	2	2	14:12	10
Železničar	10	4	2	4	11:10	10
Velež	11	3	2	6	16:20	8
Vojvodina	9	2	3	4	7:10	7
Beograd	9	2	3	4	15:12	7
Hajduk	11	2	3	6	12:20	7
Sutjeska	11	1	4	6	7:25	6
Trešnjevka	10	1	2	7	6:17	4

* * *

Pari prihodnjega kola: Rijeka - Sarajevo; C. zvezda - Vardar; Partizan - Zagreb; Dinamo - Radnički; Trešnjevka - Beograd; Železničar - Hajduk; Vojvodina - Velež.

II. LIGA (ZAHOD)

Borovo—Split	2:2	(0:1)
Varteks—Famos	1:0	(1:0)
Kladivar—Šibenik	0:3	(0:1)
Sloboda—Borac	2:0	(1:0)
BSK—Čelik	2:2	(2:1)
Lokomotiva—Slavonija	2:3	(0:1)
Olimpija—Maribor	3:1	(1:0)
Rudar—Istra	1:0	(0:0)

LESTVICA

Sloboda	14	11	2	1	38	12	24
Olimpija	14	10	1	3	43:13	23
Čelik	14	7	2	5	28:19	16
Maribor	14	6	4	4	21:14	16
Šibenik	14	6	4	4	19:21	16
Slavonija	14	6	3	5	33:24	15
Lokomotiva	14	5	5	4	31:28	15
Borac	14	3	8	3	23:24	14
Borovo	14	4	6	4	18:20	14
Rudar	14	6	2	6	27:34	14
Kladivar	13	5	3	5	23:29	13
Varteks	13	4	3	6	14:16	11
Famos	14	3	3	8	14:38	9
BSK	14	1	6	7	23:38	8
Split	14	3	2	9	15:31	8
Istra	14	1	4	9	10:24	6

* * *

Pari prihodnjega kola: Split - Istra; Maribor - Rudar; Slavonija - Olimpija; Čelik - Lokomotiva; Borac - BSK; Šibenik - Sloboda; Famos - Kladivar; Borovo - Varteks.

SCL

Slovan—Celje	5:0	(4:0)
Ljubljana—Delamaris	3:2	(3:1)
Triglav—Rudar	2:2	(1:0)
Branik—Aluminij	1:2	(1:1)
Železničar—Ilirija	2:0	(0:0)
Gorica—Svoboda	2:1	(1:1)
Sobota—Hrastnik	2:1	(1:0)

LESTVICA

Slovan	11	5	5	1	31:15	15
Branik	11	7	0	4	25:14	14
Železničar	11	5	4	2	24:15	14
Aluminij	11	6	2	3	28:24	14
Ljubljana	10	5	3	2	25:14	13
Triglav	11	5	3	3	25:19	13
N. Gorica	11	5	3	3	21:21	13
Rudar	11	4	4	3	23:24	12
Svoboda	11	5	1	5	26:26	11
Sobota	11	3	3	5	25:28	9
Celje	11	4	0	6	22:32	8
Ilirija	11	2	3	6	11:23	7
Hrastnik	11	2	2	7	18:33	6
Delamaris	11	1	1	9	12:28	3

* * *

Pari prihodnjega kola: Celje - Ilirija; Aluminij - Svoboda; Rudar - Hrastnik; Delamaris - Sobota (6. decembra); Slovan - Gorica; Ljubljana - Železničar; Triglav - Branik.

9. kolo
A lige

Za FC Milan 143 derby z Interjem

Poraz Bologne in samo točka za Romo

Derby Madonnine, ki je bil v središču zanimanja italijanske športne javnosti in je privabil v San Siro nad 80.000 gledalcev, ki so spravili v blagajne 109.796.200 lir, se je končal z jasno zmago Milana. Milančani imajo sedaj kar 3 točke naskoka pred Interjem, ki v nedeljo ni mogel ničesar proti «črno-rdečim vragom». Bilanca derbyja je s 57 zmagami in s 35 neodločenimi izidi v korist Milana. Inter je do sedaj zabeležil 51 zmag in dosegel 244 golov, medtem ko jih je na stolpcu Milana 11 več.

Sploh je bila nedelja za «velikane» A lige kaj črn dan. Bologna je klonila Fiorentini v igri, ki je dosegla navdušujoče momente, medtem ko se je rimski derby Roma-Lazio zaključil po dolgočasni tekmi brez gola.

Torino pa postaja, v kolikor že ni bil, presenečenje letošnjega prvenstva. Roccovo moštvo je gostovalo v Messini, od koder se je vrnilo domov z dragocenima točkama. Torino je sedaj na tretjem mestu in če ne bo spodrsljajev v bodočnosti, bo to mesto prav gotovo ohranil. Tudi Juventus je prišel do zmage. Tokrat je bila njegova žrtev Sampdoria. Precejšen uspeh je dosegla Atalanta, ki je zmagala na neradodarnem igrišču Cagliarija. Medtem ko je Lanerossi odpravil Catanio, sta se morala Genoa in Varese, ki sta imela v gosteh Mantovo oziroma Foggio, zadovoljiti le s točko.

PO NOVEM PORAZU TRENER V NEVARNOSTI?

Triestina klonila 1:0 tudi šibki Reggiani

Več zamujenih priložnosti za «rdeče»

TRIESTINA: Colovatti; Frigeri, Ferrara; Pez, Varglien, Sadar; Rancati, Palcini, Bernasconi, Cignani, Novelli.

REGGIANA: Bertini II.; Villa, Bertini I.; Bon, Grevi, De Dominicis; Tartari, Tomy, Calloni, Giagnoni, Nastasio.

STRELEC: Calloni v 33.

SODNIK: Barolo iz Noale.

Gledalcev približno 5000. Sodnik izključil Ferraro (T), zaradi protestov in nespodobnega vedenja. Opomin Bertiniju I. in Novelliju.

Kotje 7:4 v korist Reggiane.

Po dveh zaporednih remijih je Triestina doživela na svojem terenu še poraz. To bo še poostrilo krizo, v kateri se mostvo nekaj časa nahaja in ni rečeno, da ne bo prišlo kmalu do sprememb. Ob koncu tekme so gledalci razburjeno kričali nad trenerjem in tehnikom, na katere bo verjetno padla vsa krivda zadnjih neuspehov. Dejstvo pa je, da je Triestina sedaj brez vsakega moštva in da ne bi niti najboljši trener mogel z današnjimi igralci... zavzeti luno.

Ob koncu lanske sezone je Triestina, ki je pod vodstvom Montagarija prekrižala račune marsikateremu moštvu, prodala Porra, to je svojega edinega strelca ter dva stebra obrambe: Vitalija in Miniussija. To je moštvo zelo oslabilo, omenjeni igralci pa sedaj životarijo v novih moštvih kot rezerve. Zaradi vsakoletne finančne stiske, pa je Triestina kupila le dva igralca, Bernasconija in Cignanija, ki nikakor ne zadovoljita vodstvo. To je glavni vzrok vseh nesreč rdečih. Nakup Colovattija je nekoliko izboljšal položaj v obrambi, drugo nedeljo pa bomo verjetno videli na igrišču novega napadalca Gentilija, v katerega polaga trener veliko upanje. Težko pa bo, da bo en sam igralec spremenil cel napad, ki je danes med najslabšimi v B ligi.

Toda vrnimo se k nedeljskemu srečanju. Triestina je sprejela v goste Reggiano in vsi so upali, da bo tokrat spravila v žep obe točki. Reggiana je na igrišču potrdila vse svoje pomanjkljivosti, ki pa so se izkazale veliko manjše od domačih. Gostje so do sedaj kljub nakupu znanega napadalca Callonija, niso posebno izkazali; v Trstu pa so pokazali veliko vigranost in preudarno igro. Začetka niso posebno tvegali in prišlo je do nekaj nevarnih trenutkov pred njihovimi vrati, po doseženem golu, posledica prve nevarnejše akcije, pa so se s pazljivo igro branili in odbili neredne napade domačinov.

Pri Triestini je na vsaki tekmi več zmede. Obramba je zaigrala prenervozno in prejela edini gol po neumnosti, napad pa je še enkrat pripravil veliko priložnosti, ki jih ni nihče izrabil. Veliko požrtvovalnosti je pokazal Bernasconi, borili se je tudi Palcini, ostali pa so od Colovattija, ki je zakrivil gol, do Novellija popolnoma zatajili.

Že v 7' je imela Triestina prvo priložnost, ki jo je Rancatti zamudil. Minuto kasneje je Cignani lepo serviral Bernasconija, ki pa je bil prepočasen, v 11' pa je De Dominicisu uspelo ustaviti tik pred vrati Novellija. Igra se je nadaljevala zelo medlo do 33' Tedaj pa je padel gol gostov. Pez je hotel žogo podati Colovattiju a je vratarja zgrešil za 10 metrov. Da bi preprečil kot, se je slednji pognal za žogo, in sledila sta mu Varglien in Calloni. Vratar pa je nerazumljivo odbil žogo na slepo in jo podal nasprotnemu napadalcu, ki jo je brez težav spravil v nezavarovana vrata.

Logično je, da bi morala Triestina podvojiti napade. Zgodilo pa se je ravno nasprotno. Obramba gostov je imela v vsakem spopadu prednost in edine učinkovite akcije so napravili prav gostje, ki so večkrat presenetili nepazljive domačine. Tako je imel Tartari v zadnjih minutah možnost podvojiti rezultat, a je z žogo prekoračil črto.

Naj omenimo, da je dve minuti pred koncem Ferrara dodal svojemu moštvu še eno skrb, s tem, da ga je sodnik zaradi nepotrebne reakcije izključil.

V naslednjih dveh kolih bo Triestina potovala na jug in ne vidimo kako naj bi izboljšala svojo bilanco v tekmah proti Catanzaru in Palermu. Če temu dodamo dejstvo, da je že sedaj na predzadnjem mestu na lestvici, pa bomo imeli jasno sliko stanja rdeče enajstorice.

UROŠ KOREN

BLIGA

IZIDI

*Alessandria-Bari	0-0
*Brescia-Padova	2-0
*Modena-Livorno	3-1
*Palermo-Pro Patria	3-0
Catanzaro-*Parma	1-0
*Spal-S. Monza	1-1
*Trani-Napoli	1-0
Reggiana-*Triestina	1-0
*Venezia-Potenza	2-1
*Verona-Lecco	0-0

Prihodnje tekme (22. t. m.)

Alessandria Potenza; Bari - Brescia; Lecco - Spal; Monza - Parma; Napoli Livorno; Padova - Venezia; Palermo - Triestina; Pro Patria - Catanzaro; Reggiana - Trani; Verona - Modena.

LESTVICA

Lecco	9	5	2	2	13	3	12
Spal	9	4	4	1	12	6	12
Brescia	9	4	4	1	9	5	12
Palermo	9	5	2	2	15	9	12
Catanzaro	9	4	4	1	7	6	12
Napoli	9	3	5	1	12	4	11
Modena	9	4	3	2	11	4	11
Reggiana	9	4	2	3	10	4	10
Alessandria	9	3	4	2	9	7	10
Trani	9	3	4	2	8	7	10
Verona	9	2	5	2	8	7	9
Bari	9	2	4	3	8	10	8
Venezia	9	3	2	4	10	12	8
Potenza	9	3	1	5	12	16	7
Padova	9	2	3	4	5	9	7
Pro Patria	9	3	1	5	8	16	7
S. Monza	9	1	5	3	8	17	7
Livorno	9	1	4	4	4	9	6
Triestina	9	2	2	5	6	14	6
Parma	9	1	1	7	4	14	3

TELOVADBA V BUDIMPEŠTI

Zmaga Cerarja in Ljubljane

BUDIMPEŠTA, 16. — Ekipa Ljubljane in evropski prvak Miro Cerar so zmagali na mednarodnem društvenem tekmovanju v Budimpešti. V ekipni konkurenci je prvo mesto zavzela reprezentanca Ljubljane z 278,60 točke pred Honvedom (Budimpešta) 237,10 in varšavsko Legijo 255,40. Med posamezniki je zmagal Cerar z 58 točkami pred Casanyijem 57,40, tretji pa je bil Brodnik 56,30. Na konju z ročaji je zmagal Cerar z 9,80 pred Kersnikom in Csanyjem 9,50. Na bradlji si delita prvo mesto Cerar in Csanyi z 9,80, v preskoku pa sta prva Brodnik in Aranyos z 9,50 točke. V ženski konkurenci je prva ekipa Honveda s 186,90, druga je Legija 170,30, tretja pa Ljubljana s 171 točkami. Med posamezniki je s 83,30 točke zmagala Madžarka Oroszijeva.

PROSEŠKO PRIMORJE V NEDELJO

Neodločeno z Muggesano poraz s tržiško Romano

Samo slučaj slabi in pristranski sodniki

Nedelja ni bila preveč ugodna za nogometaše proseškega Primorja. Juniorji, ki so igrali v Miljah proti Muggesani, so tekmo zaključili neodločeno 1:1 (1:1), pa čeprav so vsi pričakovali zmago mladih Prosečanov. Povedati je namreč treba, da se je Boris Milič že v 10' poškodoval in ni bil več sposoben za igro. Kljub temu je vztrajal še nekaj časa in ko je spoznal, da ne bo mogel z ničemer pomagati klubskim tovarišem, je odšel v slačilnico in od tam v bolnišnico. Verjetno poškodba ne bo nevarna, vendar bodo morali o njej še spregovoriti zdravniki. Juniorji Primorja so že v 6' prišli v vodstvo z akcijo, ki jo je v središču igrišča načel Bucavelli. Ta je žogo predložil Pertotu, ki jo je silovito usmeril v mrežo. V 20', ko so Prosečani igrali v desetih, pa je Muggesana izenačila. V glavnem je šlo za nesporazum obrambe Primorja in tudi zaradi prenagljenosti Husa, ki je sicer rešil položaj, vendar je žogo poslal prekratko k nasprotniku, ki jo je v odboju spravil v prazna vrata. V zadnjih desetih minutah je sodnik celo izključil Bucavellija in s tem ponovno pokazal, da je pristranski.

Sploh se lahko reče, da sta imeli obe enajstorici Primorja do danes precej pristranske sodnike. Spočetka je kazalo, da je to le slučajno. Ker pa to traja še vedno, obstaja vtis, da so sodniki sovražno razpoloženi do slovenskih nogometašev.

Pristranost sodnika smo lahko opazili tudi v tekmi I. moštva Primorja z Romano, ki je bila v Tržiču. Tržiški nogometaši so že vodili z 2:0, ko je sodnik popolnoma neupravičeno dosodil enajstmetrovko. Moštvo Primorja je že v prvi minuti klonilo, predvsem zaradi nesporazuma obrambe z vratarjem. V drugem polčasu so Prosečani ves čas napadali, vendar jim odlični vratar Romane, ki je ustavljal tudi najbolj nevarne žoge, ni dovolil, da bi tekmeci prišli vsaj do častnega gola. Nasprotno, domačini so izrabili protinapad in povečali rezultat na 4:0.

Za Primorje so nastopili:

Juniorji: Bogatec, Husu, Babič, Vatta, Čuk, Perković, Dolja, Milič (Segato), Pertot, Bucavelli in Valentinčič.

I. moštvo: Furlan, Olenič Marchesan, Sardoč, Sosič, Meteljko, Galli, Morgera, Finotto, Petrucci in Verginella.

ŠAHOVSKA OLIMPIADA V TEL AVIVU

Še neodločeno med Jugoslavijo in ZDA

TEL AVIV, 16. — Rezultati petega kola so v nadaljevanju prekinjenih partij naslednji:

JUGOSLAVIJA . ZDA 1,5:1,5 (1)
Parma - Sayd remi

ŠPANIJA - BOLGARIJA 2:2
Saborio - Milevrebi
Menviele - Spiridonov remi

SZ - ZAHODNA NEMČIJA 1:2 (1)
Stein . Fleger remi
Schmid . Keres ponovno prekinjeno z izgledom na zmago Schmida

POLJSKA . MADŽARSKA 1:5:2,5
Doda - Portisch remi
Bednarski . Lengyel remi
Hliva - Forintos 0:1

ROMUNIJA . KANADA 3:1
Gheorghiu . Janowski remi
Stanje po petem kolu:

SZ 13,5 (1), Romunija 12,5, Argentina 12, Češkoslovaška 10,5 (1), Madžarska in Bolgarija 10,5, Poljska 10, ZDA 9,5 (2), Jugoslavija in Zahodna Nemčija 9,5 (1), Španija 9, Kanada 8, Holandija 6,5, Izrael 5,5.

NOGOMET

BUDIMPEŠTA, 16. — Madžarska nogometna zveza bo protestirala pri organizacijskem odboru turnirja za Mitropa Cup. To pa zaradi tega, ker njen predstavnik ni bil pripuščen k polfinalu, ki bo po novi formuli na Dunaju. Madžarska zveza trdi, da ji to kot ustanovitelj turnirja pripada. Kot je znano, je odbor pripustil k polfinalu predstavnike Avstrije, Italije in ČSSR, medtem ko bi moral četrti polfinalist iziditi s tekme Madžarska . Jugoslavija.

TENIS

MELBOURNE, 16. — Po odstopu Holandske se bo 11 držav udeležilo tekmovanja za zvezni pokal — žensko svetovno teniško prvenstvo — ki bo januarja prihodnjega leta v Melbournu. Te države so: Avstralija, ZDA, Velika Britanija, Brazilija, Nemčija, Italija, Argentina, Japonska, Francija, Nova Zelandija in Južna Afrika. Jutri bo žrebanje tekmecev.

Danes se je izvedelo, da je Sidney predlagal avstralski teniški zvezi organizacijo «challenge rounda» za Davisov pokal 1965.

GORIŠKI NOGOMET

Juventina-Farra 3:3 Podgora-Libertas 5:3

Sovodenjci so kljub porazu dobro igrali

V nedeljo popoldne so imeli v Sovodnjah v gosteh četrto močno ekipo svoje skupine in sicer nogometaše iz Zagraja, ki so zmagali z rezultatom 3:1. Čeprav je rezultat negativen, pa je treba priznati, da so se domači igralci kar dobro borili. Prvi polčas se je končal 2:1, gol za domačine je zabil Branko Kuzmin.

S to tekmo so sovodenjski nogometaši zaključili svoja srečanja s štirimi ekipami, ki so na vrhu lestvice in so predstavljale zanje najtrši oreh. V nedeljo bodo zopet igrali na domačem igrišču v Sovodnjah proti ekipi iz Villesse pri čemer imajo več upanja na uspeh. Prevladuje mnenje, da lahko če bodo igrali tako, kot v nedeljo proti Zagraju, obdržijo obe točki, ki bi bili tudi prvi v letošnjem tekmovanju.

V Štandrežu se je Juventina pomerila z ekipo iz Farre. Tekma se je končala neodločeno 3:3. Treba pa je poudariti, da je Juventina igrala kar s petimi rezervami in da so gostje že vodili z rezultatom 3:0. Z disciplinirano in požrtvovalno igro pa so domačini izenačili. Zadnji gol so domačini zabili dve minuti pred koncem. Gole za Juventino sta zabila Petejan (2) in Turri. Omenimo naj še, da je sodnik domačinom razveljavil en gol, ki je bil povsem veljaven.

Podgorci so bili tudi v nedeljo zmagoviti na domačem igrišču, kjer so igrali proti Libertas iz Caprive in zmagali z rezultatom 5:3 ter s tem obdržali svoje prvo mesto na lestvici.

KOŠARKA

MÜNCHEN, 16. — V letošnjem tekmovanju za pokal evropskih prvakov v košarki sodeluje v moški konkurenci 25, v ženski pa 15 ekip. Prvo kolo bo trajalo od 5. do 20. dec.

Košarkarji Beograda so v prvem kolu prosti, košarkarice beograjskega Radničkega pa se bodo srečale z ekipo Augsburga. V drugem kolu med 2. in 17. januarjem bo Beograd igral z zmagovalcem srečanja Alvis (Švedska) - Volves (Nizoz.), Radnički pa z zmagovalcem srečanja Chemie Halle (NDR) in Slovan Orbis (ČSSR).

Z žrebanjem, ki je bilo na včerajšnjem sestanku mednarodne košarkarske federacije (FIBA) v Münchnu, so moške ekipe razdelili na sedem skupin, ženske pa na štiri. Lanski prvak med moškimi CSKA iz Moskve bo igral šele v četrtfinalu.

Totocalcio

Cagliari-Atalanta	(0-1)	2
Fiorentina-Bologna	(2-1)	1
Genoa-Mantova	(0-0)	X
Juventus-Sampdoria	(2-0)	1
Vicenza-Catania	(2-0)	1
Lazio-Roma	(0-0)	X
Messina-Torino	(0-1)	2
Milan-Inter	(3-0)	1
Varese-Foggia	(0-0)	X
Triestina-Reggiana	(0-1)	2
Verona-Lecco	(0-0)	X
Perugia-Siena	(0-0)	X
Chieti-L'Aquila	(1-0)	1

KVOTE

13 — 29.626,000 lir
12 — 806,900 »

TOTIP

1. —	1.	Maris	1
	2.	Bauto	X
2. —	1.	Dossor	X
	2.	Biavarol	1
3. —	1.	Martinengo	1
	2.	Umbria	X
4. —	1.	Golgonda	1
	2.	Banana	2
5. —	1.	Iena	1
	2.	Ilex	2
6. —	1.	Mandarino	X
	2.	Nadila	2

KVOTE

12 — 210.693 lir
11 — 16.838 »
10 — 2.457 »

EDMOND HAMILTON:

GOSTILNA ZUNAJ SVETA

4.

Cezarjev osorni glas je preglasil razburjeno govorjenje, ki je sledilo. «Pojdimo lepo po vrsti. Resno stvar predlagaš, Guinard. Zaenkrat bomo pustili ob strani tega človeka, ki si ga moral pripeljati s sabo. O njegovi usodi lahko odločimo kasneje. Vsi se usedite in poslušajmo, kaj bi nam rad Guinard povedal.»

Merrill je videl, da je Guinard s svojim predlogom vrgel bombo med te ljudi. Ko so spet posedli okrog mize, so še vsi razburjeno govorili, le zamišljeni človek s kapuco se ves čas ni zganil.

Merrilla so posadili poleg Ikhnatona, Mladi egipčanski kralj ga je prijazno pogledal.

«Zate mora biti vse nenavadno, kajne?» je Ikhnaton prevpil trušč razburjenih glasov. «Meni je bilo, ko sem prvič prišel skozi. Skoraj me je bilo strah uporabiti Znamenje.»

«Kako ste prišli do Znamenja?» ga je Merrill vprašal. «Kako so vas vpeljali v... to?»

Ikhnaton je razložil: «Rodemos z Atlantide — danes ga ni tu — je prvi našel pot v ta svet. Zaupal je potomcem skrivnost, ki so je deležni le redki v vsaki generaciji.»

Egipčan je nadaljeval. «Verjetno ste slišali za večino ljudi, ki so nocoj tu. Seveda pa nekateri živijo šele v vaši bodočnosti.»

Merrill je zvedel, da je čedni Zyskyn velik znanstvenik iz 31. stoletja antarktične kulture. Stari Kitajec je bil Lao-Tse iz 6. stoletja pr. n. št., vitki mož ob njegovi strani pa nizozemski filozof Spinoza.

Zastavni, robati Benjamin Franklin je sedel ob velikem budističnem cesarju Asoki. Poleg njiju je bil John Loring, slavni raziskovalec vesolja iz 25. stoletja, nasproti pa veseli obraz Francoisa Rebelaisa.

«Neverjetno,» je Merrill spregovoril s hripavim glasom. «Bral in slišal sem o večini teh ljudi — o Cesarju, o vas samih — vem, kako dolgo ste živeli in kako ste umrli.»

Ikhnaton mu je urno segel v besedo. «O takih stvareh pa raje molči! Pri nas imamo za neolikano, če kdo govori o bodočnosti kakega posameznika, tudi kadar jo pozna iz zgodovine. Veš, ljudi bi to spravilo iz tira!»

Merrill je pokazal preko razburjeno prerekajoče se družčine na človeka v kapuci, ki je nenavadno molče in negibno sedel na koncu mize.

Njegov obraz je Merrilla skoraj uročil. Bil je gladek in mlad, toda njegove temne, opazujoče oči so se zdele neskončno stare.

«Kdo je oni?» je vprašal Egipčana.

Ikhnaton je skomignil z rameni. «To je Su Suum, ki nikoli ne govori o sebi. Vemo le, da prihaja iz daljne bodočnosti, celo bolj daljne kot Zyskynova doba. Pogosto prihaja, a le sedi in posluša.»

Trušč in hrušč pričkanja, ki ga je povzročil Guinardov predlog, je spet utišal odločni glas Julija Cezarja.

«Ali ne bi hoteli biti toliko tiho, da bi vsaj slišali, kaj ima Guinard povedati?» je vprašal.

Trušč se je polegel. Možje so spet posedli in se obrnili h Guinardu. Franklin je s svilenim robcem brisal svoja očala z jeklenim okvirjem, Rabelais pa je izpraznil čašo in jo z vzdihom postavil na mizo.

Merrill je šel s pogledom gor in dol po obrazih. Od Ikhnatona iz starega Egipta, njegovega soseda, do najbolj oddaljenega konca mize, kjer je molče sedel Su Suum, mož iz daljne bodočnosti.

Guinard je začel. «Zakone naše bratovščine poznam prav tako dobro kot vi. Prvič, da morajo ostati ta svet in naši sestanki tajni. Drugič, da smemo dati Znamenje, ki je znak našega pobratimstva le tistim, ki so se dvignili nad malenkostne osebne koristi. In tretjič, da ne sme neka Zemljina doba nikoli z našo pomočjo vplivati na drugo.»

«Vendar,» je resno nadaljeval, «si nocoj želim, da bi v tretjem zakonu dovolili izjemo. Prihajam sem zaradi ljudstva ter prosim pomoči, da bi rešil mojo deželo iz 20. stoletja pred skrajno bedo.»

Nato je nadaljeval in jim pripovedoval o deželi, opustošeni med vojno, in o nevarnosti, v kateri so zaradi anarhije in terorja milijoni njenih življenj. Prikazal je tudi svojo nemoč, da bi zaustavil podivjane sile.

Loring, raziskovalec vesolja iz 25. stoletja, ga je prekinil. «Toda v zgodovini vašega stoletja sem bral, da bo krčev, o katerih govoriš, naposled konec».

«Seveda jih bo konec, a še prej bodo milijoni mojih ljudi legli v grob, ne da bi imeli kaj od življenja!» je Guinard vzkliknil. «Zato, da bi to preprečil, se obračam k vam po pomoč!»

«Bodimo jasni,» je odločno dejal Sokrat. «Kakšno pomoč si pravzaprav želiš?»

Guinard je pogledal Zyskyna, nato Johna Loringa in nato molčečega človeka, ki so ga klicali Su Suum.

«Vi trije», jih je nagovoril, «prihajate iz daljnih bodočih časov, ko je znanstveni napredek velik. Ali mi nihče od vas ne bi mogel predlagati kakršnegakoli znanstvenega načina, da bi psihološko pripravil moje ljudstvo k dobri volji in sodelovanju?»

Merrill je videl, da je Su Suum ostal tiho: raztreseno je poslušal in ni dal nobenega odgovora. Mladi Zyskyn pa je počasi odgovoril.

«Hm, pri nas Antarktiki so psihomehaniki že davno rešili ta problem. Imamo neki aparat, katerega neznatno žarčenje uporabljamo za oblikovanje duševnosti zaostalih ljudi in za usmerjanje njihovega mišljenja k miru in sodelovanju.»

«Zaupaj mi skrivnost tega aparata in z njim bom lahko rešil milijone ljudi v mojem času!» je zavpil Guinard.

Merrill je lahko videl, da je predlog sila kočljiv. Ljudje so bili tiho ter so se v zadregi spogledovali.

Tedaj se je oglasil stari Lao-Tse, ki se je le počasi in s težavo izražal v jeziku, ki mu je bil tako tuj.

«Sem proti temu, da bi se to napravilo. Kajti s tem bi kršili zakone časa in neskončnosti, ki ločijo dobe naše Zemlje. Prišlo bi do zmešnjave dob, kar bi moglo privesti do vesoljne nesreče.»

Ikhnaton je goreče vzkliknil: «Le kako naj to povzroči škodo? Guinard bi aparat le na skrivaj uporabljal. Rešil bi pa mnoge. Veste kaj, napravimo v našem zakonu izjemo in mu pomagajmo.»

Loring, raziskovalec vesolja, je nemirno pogledal starega Grka, ki mu je sedel ob strani. «Sokrat, ti si eden najmodrejših med nami. Kaj ti praviš?»

Grk se je zamišljeno drgnil po nosu. «Moje mnenje je, da so vse zun